

Quiero Aprender Rumano II

Vreau să Învăț Româna II

Los verbos rumanos

por:

David Martínez Montero

©DMM 2007-2010 Vreau să învăț româna

Quiero Aprender Rumano II o QAR II gira en torno a los modelos de conjugación y el funcionamiento de los verbos rumanos. Se presentan en frases todos los verbos que aparecen en la primera versión del Diccionario QAR, que contiene unas 4000 palabras escogidas de entre las más usadas del rumano.

QAR II es asimismo la continuación de la Guía para aprender rumano QAR, disponible en www.quieroaprenderrumano.blogspot.com En este mismo enlace estarán disponibles las últimas actualizaciones del material QAR. Para sacar el máximo provecho es aconsejable que haya trabajado con la primera parte, donde está gran parte del vocabulario esencial y que se haya familiarizado con los conceptos básicos de la lengua rumana.

Mapa de Rumanía con su división en **județe** (provincias)

Notas a la versión 44

Se añade el tema 44, donde se continúa con los verbos de la conjugación I con desinencias –ez, -ezi, -ează, -ăm, -ați, -ează en el presente.

Se trabaja con 24 nuevos verbos de la primera conjugación. Se añade un vocabulario de 54 palabras.

Se presentan las expresiones **a da seamă, nu contează, cel mai frumos**

31

ACCEPTAȚI CARDURI?

!ACCEPTAIS TARJETAS?

- Las conjugaciones en rumano
- Elementos comunes en todas las conjugaciones
- La Conjugación I
- Elementos comunes en la conjugación I
- Modelo de conjugación II (Verbos que se conjugan como **a ajuta**)

Los verbos rumanos se dividen en cuatro conjugaciones. Los acabados en -a, -ea, -e y -î o i.

El sistema verbal rumano, como el de todas las lenguas romances, es más o menos tan complejo como el español¹. Los verbos reciben desinencias que cambian con la persona, número y tiempo. Sin embargo, en el rumano hablado se suelen emplear menos tiempos (como en el caso del pasado), o incluso tiempos más sencillos formados a base de auxiliares (como es el caso de algunos futuros). En esta parte nos vamos a fijar principalmente en los tiempos que se forman con desinencias para desarrollar nuestra agilidad con los verbos. Muchos de los verbos considerados regulares contienen alternancias gráficas o fonéticas. Además existen verbos irregulares que ya se han visto en la primera parte.

Todas las conjugaciones tienen en común:

- Alternancias fonéticas: Las consonantes c, y g cambian su sonido (k y g suave) por (ch y ll) cuando se les pone detrás una e o una i
- Alternancias gráficas y fonéticas. Cuando la desinencia empieza por i, y se añade a las consonantes s,t,d, éstas se transforman en ș, ț y z respectivamente. Estas alternancias se consideran regulares y no implican nuevos modelos de conjugación

Ajut (Ayudo) → **ajuți** (ayudas), **Acord** (doy) → **acorzi** (das)

Tampoco se consideran irregularidades cuando la que cambia es la letra que precede, como en los verbos de la primera conjugación cuyo infinitivo termina en -sta: **asist** (asisto) → **asiști** (asistes)

Estos cambios nos permiten en el lenguaje hablado „adivinar” la última „i” ya que ésta apenas se pronuncia.

- La tercera persona del plural del presente es siempre igual o a la tercera persona del singular o a la primera persona del singular.

La conjugación I contiene todos los verbos acabados en –a excepto los que acaban en –ea. Es decir los verbos acabados en -consonante+a y los verbos acabados en –ia. Según las desinencias que recibe su raíz en el presente de indicativo, la conjugación I se puede dividir en 6 categorías:

Modelos de la Primera conjugación							
Desinencias que reciben en el presente de indicativo							
	I	1	2	3	4	5	6
Persona	1sg	Ø	-u	-i	Ø	-ez	-ez
	2sg	-i	-i	-i	Ø	-ezi	-ezi
	3sg	-ă	-ă	-e	-e	-ează	-ază
	1pl	-ăm	-ăm	-em	-em	-ăm	-em
	2pl	-ați					
	3pl	-ă	-ă	-e	-e	-ează	-ază

Todos los verbos de la conjugación II tienen en común lo siguiente:

- La raíz se obtiene quitando la última –a del infinitivo
Ajuta → ajut-a → **ajut**
Taia → tai-a → **tai**
- La segunda persona del singular acaba en –i
Ajut-i → **ajuti**
tai → **tai**
- La tercera persona del singular y del plural son iguales y acaban en –ă o en -e
Ajută → **ajută**
Taie → **taie**
- La primera persona del plural acaba en –m
Ajutăm
Tăiem
- La segunda persona del plural acaba en –ați
Ajutați
Tăiați
- En el presente de indicativo la acentuación en la primera y segunda persona del plural, pasa de la raíz a la primera sílaba de la desinencia. La última i de la desinencia no añade ninguna sílaba, se considera „muda” y altera la consonantes d, s, y t, inmediatamente anteriores „palatalizándolas”

Ajut	Tai
Ajuti	Tai
Ajută	Taie
Ajutăm	Tăiem
Ajutați	Tăiați
Ajută	Taie

- La tercera persona del **conjunctiv** acaba en –e.

El ajută „Él ayuda” → **el vrea să ajute** „Él quiere ayudar”

El taie → **el vrea să taie**

Para construir el imperfecto se añaden las siguientes desinencias a la raíz:

- ai
- ași
- ă o –e
- arăm
- arăți
- ară

Son comunes, excepto en la tercera persona de singular donde para los infinitivos acabados en consonante+a se añade una –ă a la raíz, y para los infinitivos acabados en i+a se añade una -e

Para el **mai mult ca perfect**

- ajut**asem**
- ajut**aseși**
- ajut**ase**
- ajut**aserăm, ajutasem**
- ajut**aserăți, ajutaseși**
- ajut**aseră**

Vista la conjugación I, vamos a fijarnos en el primer modelo, uno de los más sencillos y comunes, verbos que se conjugan como el verbo **a ajuta**, que ya hemos visto en el primer manual, y que no contienen irregularidades. Es decir los que en el presente tienen las terminaciones: **Ø, -i, -ă, âm, ăți, ă**

- acuz aplaud ajut asist
- acuz**i** aplau**zi** aju**ți** asis**ți**
- acuz**ă** aplaud**ă** ajut**ă** asist**ă**
- acuz**ăm** aplaud**ăm** ajut**ăm** asist**ăm**
- acuz**ați** aplaud**ați** ajut**ați** asist**ați**
- acuz**ă** aplaud**ă** ajut**ă** asist**ă**

ajuta verb tranzitiv	infinitiv	infinitiv lung	participiu	gerunziu	imperativ pers. a II-a	
	(a) ajuta	ajutare	ajutat	ajutând	singular	plural
					ajută	ajutați
numărul	persoana	prezent	conjunctiv prezent	imperfect	perfect simplu	mai mult ca perfect
singular	I (eu)	ajut	(să) ajut	ajutam	ajutai	ajutasem
	a II-a (tu)	aju ți	(să) aju ți	ajutai	ajutași	ajutaseși
	a III-a (el, ea)	ajut ă	(să) ajute	ajuta	ajută	ajutase
plural	I (noi)	ajut ăm	(să) ajut ăm	ajutam	ajutarăm	ajutaserăm, ajutasem
	a II-a (voi)	ajut ați	(să) ajut ați	ajutați	ajutarăți	ajutaserăți, ajutaseși
	a III-a (ei, ele)	ajut ă	(să) ajute	ajutau	ajutară	ajutaseră

El vocabulario de la lección incluye los 25 primeros verbos del Diccionario QAR que comparten este modelo de conjugación.

gunoi

31

- **accepta, accept** v /ak.ʃep'ta/ acceptar
- **achita, achit** v /a.ki'ta/ pagar, saldar
- **acorda, acord** v /a.kor'da/ otorgar, conceder
- **acuză, acuz** v /a.ku'za/ acusar
- **admira, admir** v /ad.mi'ra/ admirar
- **adopta, adopt** v /a.dop'ta/ adoptar
- **aduna, adun** v /a.du'na/ reunir, sumar
- **afirma, afirm** v /a.fir'ma/ afirmar
- **aloca, aloc** v /a.lo'ka/ destinar, asignar, presupuestar
- **alt** art /alt/ otro: alt alți --- --- altui altor
altă art /al.tə/ otra: altă alte --- --- altei altor
- **aluneca, alunec** v /a.lu.ne'ka/ resbalar, patinar, deslizar(se)
- **alunga, alung** v /a.lun'ga/ echar, ahuyentar, quitar
- **amabil** a /a'ma.bil/ amable (m): amabil amabili amabilul amabilii amabilului amabililor
amabilă /a'ma.bi.lə/ amable (f): amabilă amabile amabila amabilele amabilei amabilelor
- **amendă** f /a'men.də/ multa: amendă amenzi amenda amenzile amenzii amenzilor
- **amenința, ameninț** v /a.me.nin'tsa/ amenazar
- **amesteca, amestec** v /a.mes.te'ka/ mezclar
- **amplifica, amplific** v /am.pli.fi'ka/ amplificar, ampliar, aumentar
- **amuza, amuz** v /a.mu'za/ divertir(se)
- **angajat** a /an.ga'zat/ empleado, contratado: angajat angajați angajatul angajații angajatului angajaților
angajată /an.ga'za.tə/ empleada, contratada: angajată angajate angajata angajatele angajatei angajatelor
- **anunța, anunț** v /a.nun'tsa/ anunciar, avisar
- **aplauda, aplaud** v /a.pla.u'da/ aplaudir
- **aplica, aplic** v /a.pli'ka/ aplicar, colocar
- **aproba, aprob** v /a.pro'ba/ aprobar
- **apuca, apuc** v /a.pu'ka/ coger, agarrar
- **arunca, arunc** v /a.run'ka/ echar, tirar, arrojar
- **asculta, ascult** v /as.kul'ta/ escuchar
- **asigura, asigur** v /a.si.gu'ra/ asegurar
- **asista, asist** v /a.sis'ta/ asistir
- **buget** n /bu'dʒet/ presupuesto: buget bugete bugetul bugetele bugetului bugetelor
- **capitală** f /ka.pi'ta.lə/ capital: capitală capitale capitala capitalele capitalei capitalelor
- **card** n /kard/ tarjeta de crédito: card carduri cardul cardurile cardului cardurilor
- **călător** m /kə.lə'tor/ viajero: călător, călătorul, călători, călătorii, călătorului, călătorilor
călătoare f /kə.lə'to.a.re/ viajera: călătoare, călatoarea, călătoare, călătoarele, călătoarei, călătoarelor
- **căldură** f /kəl'du.rə/ calor: căldură călduri căldura căldurile căldurii căldurilor
- **câteva** p /kɪ.te'va/ unas, algunas
- **cetățean** m /ʃe.tə'tsean/ ciudadano: cetățean cetățeni cetățeanul cetățenii cetățeanului cetățenilor
cetățeană f /ʃe.tə'tsea.nə/ ciudadana: cetățeană cetățene cetățeana cetățenele cetățenei cetățenelor
- **cineva** p /ʃi.ne'va/ cualquiera, uno, alguno
- **construcție** f /kons'truk.tsie/ construcción: construcție construcții construcția construcțiile construcției construcțiilor
- **consum** n /kon'sum/ consumo: consum consumuri consumul consumurile consumului consumurilor
- **crăciun** n /krə'ʃjun/ navidad: crăciun crăciunuri crăciunul crăciunurile crăciunului crăciunurilor
- **credit** n /'kre.dit/ crédito: credit credite creditul creditele creditului creditelor
- **culoare** f /ku'loa.re/ color: culoare culori culoarea culorile culorii culorilor

- **cultural** a /kul.tu'ral/ cultural (m): cultural culturali culturalul culturalii culturalului culturalilor
culturală /kul.tu'ra.lə/ cultural (f): culturală culturale culturala culturalele culturalei culturalelor
- **decent** a /de'ʃent/ decente (m): decent decenti decentul decentii decentului decentilor
decentă /de'ʃen.tə/ decente (f): decentă decente decenta decentele decentei decentelor
- **deget** n /de.dʒet/ dedo: deget degete degetul degetele degetului degetelor
- **deseori** adv /de.se'or'i/ a menudo, frecuentemente
- **dialog** n /di.a'log/ diálogo: dialog dialoguri dialogul dialogurile dialogului dialogurilor
- **dintre** prep /din.tre/ de, entre
- **egoism** n /e.go'ism/ egoísmo: egoism --- egoismul --- egoismului ---
- **fals** a /fals/ falso: fals falși falsul falșii falsului falșilor
falsă /fal.sə/ falsa: falsă false falsa falsele falsei falselor
- **financiar** a /fi.nan.ʃi'ar/ financiero: financiar financieri financiarul financiariei financiarului financiarilor
financiară /fi.nan.ʃi'a.rə/ financiera: financiară financiare financiara financiarele financiarei financiarilor
- **firmă** f /fir.mə/ empresa, rótulo: firmă firme firma firmele firmei firmelor
- **frigider** n /fri.dʒi'der/ frigorífico: frigider frigidere frigiderul frigiderule frigiderului frigiderelor
- **funcționar** m /funk.tsi.o'nar/ funcionario: funcționar funcționari funcționarul funcționarii funcționarului funcționarilor
funcționară f /funk.tsi.o'na.rə/ funcionaria: funcționară funcționare funcționara funcționarele funcționarei funcționarelor
- **gel** n /dʒel/ gel: gel geluri gelul gelurile gelului gelurilor
- **global** a /glo'bal/ global (m): global globali globalul globalii globalului globalilor
globală a /glo'ba.lə/ global (f): globală globale globala globalele globalei globalelor
- **glugă** f /glu.gə/ capucha: glugă glugi gluga glugile glugii glugilor
- **grevă** f /gre.və/ huelga: grevă greve greva grevele grevei grevelor
- **gunoi** n /gu'no.i/ basura: gunoi gunoaie gunoiul gunoaiele gunoiului gunoaiele
- **identitate** f /i.den.ti'ta.te/ identidad: identitate identități identitatea identitățile identității identităților
- **invitație** f /in.vi'ta.tsi.e/ invitación: invitație invitații invitația invitațiile invitației invitațiilor
- **informație** f /in.for'ma.tsi.e/ información: informație informații informația informațiile informației informațiilor
- **întotdeauna** adv /m.tot.dea'u.na/ siempre
- **hârtie** f /hr'tie/ papel: hârtie hârtii hârtia hârtiile hârtiei hârtiilor
- **joc** n /ʒok/ interpretación, actuación: joc jocuri jocul jocurile jocurului jocurilor
- **jurii** n /ʒu.riu/ jurado: juriu jurii juriul juriile juriului juriilor
- **locuință** f /lo.ku'in.tsə/ vivienda: locuință locuințe locuința locuințele locuinței locuințelor
- **mențiune** f /men.tsi'u.ne/ mención, distinción: mențiune mențiuni mențiunea mențiunile mențiunii mențiunilor
- **meteorolog** m /me.te.o.ro'log/ meteorólogo: meteorolog meteorologi meteorologul meteorologii meteorologului meteorologilor
meteorologă f /me.te.o.ro'lo.gə/ meteoróloga: meteorologă meteorologe meteorologa meteorologe meteorologei meteorologelor
- **militar** m /mi.li'tar/ militar (m): militar militari militarul militarii militarului militarilor
militară f /mi.li'ta.rə/ militar (f): militară militare militara militarele militarei militarelor
- **mutare** f /mu'ta.re/ mudanza: mutare mutări mutarea mutările mutării mutărilor
- **nucleu** n /nu'klew/ núcleo: nucleu nuclee nucleul nucleele nucleului nucleele
- **oțet** n /o'tset/ vinagre: oțet oțeturi oțetul oțeturile oțetului oțeturilor
- **pace** f /pa.ʃe/ paz: pace păci pacea păcile păcii păcilor
- **paradă** f /pa'ra.də/ desfile: paradă parade parada paradele paradei paradelor
- **piper** m /pi'per/ pimienta: piper piperi piperul piperii piperului piperilor
- **pom** m /pom/ frutal (árbol): pom pomi pomul pomii pomului pomilor
- **premiu** n /pre.miu/ premio: premiu premii premiul premiile premiului premiilor
- **prețios** a /pre.tsi'os/ precioso: prețios prețioși prețiosul prețioșii prețiosului prețioșilor
prețioasă /pre.tsi'oa.sə/ preciosa: prețioasă prețioase prețioasa prețioasele prețioasei prețioaselor
- **propunere** f /pro'pu.ne.re/ propuesta: propunere propuneri propunerea propunerile propunerii propunerilor

- **pulover** n /pu'lo.ver/ jersey: pulover pulovere puloverul puloverele puloverului puloverelor
- **radio** n /'ra.di.o/ radio: radio radiouri radioul radiourile radioului radiourilor
- **reducere** f /re'du.tʃe.re/ reducción: reducere reduceri reducerea reducerile reducerii reducerilor
- **regret** n /re'gret/ pesar, pena, sentimiento: regret regrete regretul regretele regretului regretelor
regret! ¡lo siento!
- **sare** f /'sa.re/ sal: sare săruri sarea sărurile sării sărurilor
- **seră** f /'se.rə/ invernadero: seră sere sera serele serei serelor
- **situație** f /si.tu'a.tʃie/ situación: situație situații situația situațiile situației situațiilor
- **societate** f /so.ʃi.e'ta.te/ sociedad: societate societăți societatea societățile societății societăților
- **sosire** f /so'si.re/ llegada: sosire sosiri sosirea sosirile sosirii sosirilor
- **spectator** m /spec.ta'tor/ espectador: spectator spectatori spectatorul spectatorii spectatorului spectatorilor
spectatoare f /spec.ta'toa.rea/ espectadora: spectatoare spectatoare spectatoarea spectatoarele spectatoarei spectatoarelor
- **stres** n /stres/ estrés: stres stresuri stresul stresurile stresului stresurilor
- **șomer** m /ʃo'mer/ parado: șomer șomeri șomerul șomerii șomerului șomerilor
șomeră f /ʃo'me.rə/ parada: șomeră șomere șomera șomerele șomerei șomerelor
- **talent** n /ta'lent/ talento: talent talente talentul talentele talentului talentelor
- **taxator** m /ta.ksa'tor/ cobrador (en transporte público): taxator taxatori taxatorul taxatorii taxatorului taxatorilor
taxatoare f /ta.ksa'toa.re/ cobradora: taxatoare taxatoare taxatoarea taxatoarele taxatoarei taxatoarelor
- **taxă** f /'ta.ksa/ tasa, tarifa: taxă taxe taxa taxele taxei taxelor
- **termen** n /'ter.men/ término, plazo: termen termene termenul termenele termenului termenelor
- **ulei** n /u'lei/ aceite: ulei uleiuri uleiul uleiurile uleiului uleiurilor
- **unghie** f /'un.gi.e/ uña: unghie unghii unghia unghiile unghiei unghiilor

seră

31

- De aceea Por eso, así

unghii

31

- Acceptați carduri?.....¿Aceptan (ustedes) tarjetas?
- A mers 5.000 km că să achite o amendă.....Ha recorrido 5.000 km. para pagar una multa
- Eu o admiram pentru talentul ei.....Yo la admiraba por su talento
- Acordați credite pentru un termen scurt?.....¿Conceden créditos a corto plazo?
- Juriul acordă câteva mențiuni.....El jurado concede unas menciones
- Premiul mare a fost acordat dlui. Moraru.....El gran premio ha sido concedido al señor Moraru
- E foarte urât să acuzi.....Está muy feo acusar
- Oamenii te pot acuza de egoism.....La gente te puede acusar de egoísmo
- De ce s-au adunat cetățenii în piață?.....¿Por qué se ha concentrado la gente en la plaza?
- Familia se adună în jurul pomului de Crăciun.....La familia se junta alrededor del árbol de navidad
- Carlos a adunat informații despre situația financiară a firmei.....Carlos ha reunido informaciones sobre la situación financiera de la empresa
- Soția spune că trebuie să adune bani pentru un frigider nou.....La mujer dice que tiene que reunir dinero para un frigorífico nuevo
- Afirmăm că familia este nucleul societății.....Afirmamos que la familia es el núcleo de la sociedad
- Ajută-mă să duc geamantanul acesta la etajul doi.....Ayúdame a llevar esta maleta al segundo piso
- Cine mă poate ajuta?.....¿Quién me puede ayudar?
- O ajut pe mama mea și pe tatăl meu la mutarea în noua casă.....Ayudo a mi mamá y a mi papá en la mudanza a la nueva casa
- Problemele globale ne amenință viitorul omenirii.....Los problemas globales nos amenazan el futuro de la humanidad
- Taxatoarea îi anunță călătorii să achite taxa, pentru că amenda este mare.....La cobradora le avisa al viajero que pague la tarifa, porque la multa es grande.
- Amestecați oțetul cu sare, piper și ulei.....Mezcle el vinagre con sal, pimienta y aceite
- Publicul e în picioare și aplaudă jocul actorilor.....El público está en pie y aplaude la interpretación de los actores
- Toată lumea a aplaudat.....Todo el mundo ha aplaudido
- Guvernul aprobă 420 de euro lunar pentru șomeri.....El gobierno aprueba 420 Euros mensuales para los parados
- Nu mă apucă de glugă!.....¿No me tires de la capucha!
- Nu arunca hârtii pe pământ!.....¿No tires papeles al suelo!
- Ascultați deseori radioul?.....¿Escucháis a menudo la radio?

radio

31

1. Regret! Dar nu pot accepta propunerea dvs. Lo siento, pero no puedo aceptar su propuesta
2. Ai acceptat invitația mea Has aceptado mi invitación
3. No tiene dinero y por eso no paga las tasas a tiempo Nu are bani și de aceea nu achită taxele la timp
4. ¿Conceden créditos para la construcción de viviendas? .. Acordați credite pentru construcția de locuințe?
5. Concedemos créditos también para otros fines Acordăm credite și pentru alte scopuri
6. A los mejores estudiantes les han concedido premios Celor mai buni studenți li s-au acordat premii
7. Os acuso a vosotros Vă acuz pe voi
8. Iulia admira el jersey de Carlos Iulia admiră puloverul lui Carlos
9. Ella quiere adoptar un niño Ea vrea să adopte un copil
10. Ya sé sumar Deja știu să adun
11. Tengo que juntar dinero para el coche Trebuie să adun bani pentru mașină
12. David afirma que cada momento es precioso David afirmă că fiecare clipă este prețioasă
13. David me ayuda siempre David mă ajută întotdeauna
14. Carlos le ayuda como puede Carlos îl ajută cum poate
15. No te puedo ayudar Nu te pot ajuta
16. ¿Le puedo ayudar (a usted) en algo? Vă pot ajuta cu ceva?
17. Nosotros ayudamos a nuestros padres Noi ne ajutăm părinții
18. Ella ayuda a sus amigos Ele își ajută prietenii
19. ¿Te ha ayudado alguien? Te-a ajutat cineva?
20. Te ayudo yo Te ajut eu
21. ¿Quieres que te ayude? Vrei să te ajut?
22. ¿Es usted tan amable de ayudarme? Sunteți amabil să mă ajutați?
23. ¡Por favor, ayúdame con mis lecciones! Te rog, ajută-mă cu lecțiile mele!
24. Está bien que ayudemos a los niños sin padres E bine să-i ajutăm pe copiii fără părinți
25. ¿Qué presupuesto cree que tendríamos que destinar? Ce buget credeți că ar trebui să alocăm?
26. Los coches patinan en el hielo Mașinile alunecă pe gheață
27. El chocolate ahuyenta el estrés Ciocolata alungă stresul
28. Los funcionarios amenazan con la huelga Funcționarii amenință cu greva
29. Le ha amenazado con el dedo L-a amenințat cu degetul
30. ¿Cómo se mezclan los colores? Cum se amestecă culorile?
31. El consumo de carne amplifica el efecto invernadero Consumul de carne amplifică efectul de seră
32. Quiero divertirme Vreau să mă amuz
33. Los meteorólogos anuncian buen tiempo Meteorologii anunță vreme frumoasă
34. Le he avisado de mi llegada I-am anunțat sosirea mea
35. Los espectadores le aplauden calurosamente Spectatorii îl aplaudă cu multă căldură
36. Coloco uñas postizas de gel Aplic unghii false cu gel
37. Alemania aprueba la reducción de los impuestos Germania aprobă reducerea taxelor
38. ¡Coge la serpiente por la cola! Apucă șarpele de coadă!
39. Yo no tiro basura por la calle Eu nu arunc gunoi pe stradă
40. Nosotros escuchamos la lección Noi ascultăm lecția
41. Ella escucha la radio Ea ascultă radioul
42. Tú escuchas música Tu ascuți muzică
43. ¡Escúchame! Ascultă-mă!
44. ¡Tienes que escuchar! Trebuie să ascuți!
45. Él escucha el diálogo El ascultă dialogul
46. Se asegura contra los accidentes Se asigură împotriva accidentelor
47. El idioma asegura la identidad cultural Limba asigură identitatea culturală
48. Él asegura a los empleados un salario decente El asigură angajaților un salariu decent
49. Esto asegura la paz entre los hombres Aceasta asigură pacea dintre oameni
50. 1000 personas asisten al desfile militar de la capital 1000 de oameni asistă la paradă militară din capitală

32

CÂT COSTĂ ACEASTĂ?

¿CUÁNTO CUESTA ESTO?

- La Conjugación I (cont.)
- Boca arriba, boca abajo
- **Vreun/vreunul**

Veamos el verbo **a circula** "circular" que se conjuga igual que los verbos de la lección anterior:

circula verb	<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
	(a) circula	<i>circulare</i>	circulat	<i>circulând</i>	<i>singular</i>	<i>plural</i>
					circulă	circulați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	circul	(să) circul	<i>circulam</i>	circulai	<i>circulasem</i>
	<i>a II-a (tu)</i>	circuli	(să) circuli	<i>circulai</i>	circulași	<i>circulaseși</i>
	<i>a III-a (el, ea)</i>	circulă	(să) circule	<i>circula</i>	circulă	<i>circulase</i>
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	circulăm	(să) circulăm	<i>circulam</i>	circularăm	<i>circulaserăm, circulasem</i>
	<i>a II-a (voi)</i>	circulați	(să) circulați	<i>circulați</i>	circularăți	<i>circulaserăți, circulaseți</i>
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	circulă	(să) circule	<i>circulau</i>	circulară	<i>circulaseră</i>

Pâine

Entre estos verbos están el verbo **a cânta**, que ya vimos en la parte I y el verbo **a costa** “costar” que sólo se usa en tercera persona.

costa verb tranzitiv	<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
	(a) costa	costare	costat	costând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
					—	—

<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	—	—	—	—	—
	<i>a II-a (tu)</i>	—	—	—	—	—
	<i>a III-a (el, ea)</i>	costă	(<i>să</i>) coste	costa	costă	costase
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	—	—	—	—	—
	<i>a II-a (voi)</i>	—	—	—	—	—
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	costă	(<i>să</i>) coste	costau	costară	costaseră

En las frases de ejemplo encontrará la expresión **a avea grijă** que significa tener cuidado o simplemente cuidar. Muchos de los verbos tienen varias traducciones como **a bucura** „alegrar” según sean reflexivos **a (se) bucura** “alegrarse, disfrutar, gozar” o no. O como el verbo **a (se) culca** que, además de “acostarse”, a semejanza del español, también tiene el sentido de “mantener relaciones sexuales”. Este último verbo da lugar al adjetivo **culcat** “acostado, tumbado”, lo cual nos da pie para explicar cómo se dice boca arriba y boca abajo:

- Culcat pe burtă/cu fața în jos/cu fața la pământ** Tumbado boca abajo/prono
- Culcat pe spate/cu fața în sus** Tumbado de espaldas/boca arriba

El adjetivo **vreun** y el pronombre **vreunul** se usan sobretodo en singular

Vreun/Vreunul		Singular		Plural	
		Mas./Neut.	Fem.	Masc.	Fem./Neut.
Nom./Ac.	Adjetivo	vreun	vreo	vreunii	vreunele
	Pronombre	vreunul	vreuna		
Gen./Dat.	Adjetivo	vreunui	vreunei	vreunor	
	Pronombre	vreunuia	vreuneia		

- Mai este vreun pix pe masă?** ¿Queda algún bolígrafo sobre la mesa?
- Mai este vreunul pe masă?** ¿Queda alguno sobre la mesa?

Se observa que el verbo **a fi** „ser, estar, haber”, si se le pone delante **mai** „todavía” adquiere el sentido de „quedar”.

Un pix

32

- **actualmente** adv /ak.tu.al'men.te/ actualmente
- **astupa, astup** v /as.tu'pa/ tapar
- **asuma, asum** (a-și **asuma**) (v.t.) /a.su'ma/ asumir
- **ataca, atac** v /a.ta'ka/ atacar
- **atârna, atârni** v /a.târ'na/ colgar, colgarse, pender
- **autentifica, autentific** v /a.u.ten.ti.fi'ka/ autorizar, autentificar, legalizar, identifică
- **bancnotă** f /bank'no.tə/ billete: bancnotă bancnote bancnota bancnotele bancnotei bancnotelor
- **biftec** n /bif.tek/ bistec, filete: biftec biftecuri biftecul biftecurile biftecului biftecurilor
- **bigamie** f /bi.ga'mi.e/ bigamia: bigamie bigamii bigamia bigamiile bigamiei bigamiilor
- **blestema, blestem** v /bles.te'ma/ maldecir
- **boală** f /'boa.lə/ enfermedad: boală boli boala bolile bolii bolilor
- **brancardă** f /bran'kar.də/ camilla: brancardă brancarde brancarda brancardele brancardei brancardelor
- **bucura, bucur** v /bu.ku'ra/ alegrarse, alegrar, disfrutar, gozar
- **campionat** n /kam.pi.o'nat/ campeonato: campionat campionate campionatul campionatele campionatului campionatelor
- **câștiga, câștig** v /kâʃ.ti'ga/ ganar
- **cealaltă** p /'ʃea.lal.tə/ la otra: cealaltă celelalte celuilalte celorlalte
- **celălalt** p /'ʃe.lə.lalt/ el otro: celălalt celălaltii celuilalt celorlaltii
- **certifica, certific** v /ʃer'tifik/ certificar, testimoniar
- **circula, circul** v /ʃir.ku'la/ circular
- **clarifica, clarific** t /kla.ri.fi'ka/ aclarar, esclarecer, clarificar
- **comanda, comand** v /ko.man'da/ encargar, ordenar (en un restaurante...)
- **compara, compar** v /kom.pa'ra/ comparar
- **comunica, comunic** v /ko.mu.ni'ka/ comunicar
- **concur** n /kon'kurs/ concurso: concurs concursuri concursul concursurile concursului concursurilor
- **condamna, condamnă** v /kon.dam'na/ condenar
- **confirma, confirm** v /kon'firm/ confirmar
- **confunda, confund** v /kon'fund/ confundir
- **considera, consider** v /kon.si.de'ra/ considerar
- **constata, constat** v /kons.ta'ta/ constatar, comprobar
- **consulta, consult** v /kon'sult/ consultar, examinar, reconocer, atender
- **consume, consum** v /kon.su'ma/ consumir, gastar
- **credincios** a /kre.din.ʃi'os/ creyente (m.): credincios credincioși credinciosul credincioșii credinciosului credincioșilor
- **credincioasă** /kre.din.ʃi'oa.sə/ creyente (f.): credincioasă credincioase credincioasa credincioasele credincioasei credincioaselor
- **critica, critic** v /kri.ti'ka/ criticar
- **culca, culc** v /kul'ka/ acostar, acostarse
- **culcat** a /kul'kat/ acostado, tumbado: culcat culcați culcatul culcații culcatului culcațiilor
- **culcată** /kul'ka.tə/ acostada, tumbada: culcată culcate culcata culcatele culcatei culcatelor
- **dată** f /'da.tə/ dato: dată date data datele datei datelor
- **delegat** a /de.le'gat/ delegado: delegat delagați delegatul delegații delegatului delegațiilor
- **delegată** /de.le'ga.tə/ delegada: delegată delegate delegata delegatele delegatei delegatelor
- **devreme** adv /de'vre.me/ temprano
- **exactitate** f /ek.sak.ti'ta.te/ exactitud: exatitate exatități exatitatea exatitățile exatităților exatităților
- **formă** f /'for.mə/ forma: formă forme forma formele formei formelor
- **fumat** n /fu'mat/ (el) fumar: fumat fumate fumatul fumatele fumatului fumatelor
- **gaură** f /'ga.u.rə/ agujero, abertura: gaură găuri gaura găurile găurii găurilor
- **gravidă** f /gra'vi.də/ embarazada: gravidă gravide gravida gravidele gravidei gravidelor
- **grijă** f /'gri.ʒə/ cuidado: grijă griji grija grijile grijii grijilor
- **imagine** f /i'ma.ʒi.ne/ imagen: imagine imagini imaginea imaginile imaginii imaginilor
- **imposibil** a /im.po'si.bil/ imposible (m): imposibil imposibili imposibilul imposibilitii imposibilului imposibililor
- **imposibilă** a /im.po'si.bi.lə/ imposible (f): imposibilă imposibile imposibila imposibilele imposibilei imposibililor

- **individual** a /in.di.vi.du'al/ individual (m): individual individuali individualul individualii individualului individualilor
- **individuală** /in.di.vi.du'a.lə/ individual (f): individuală individuale individuala individualele individualei individualelor
- **închisoare** f /m.ki'soa.re/ cárcel, prisión: închisoare închisori închisoarea închisorile închisorii închisorilor
- **lege** f /'le.dʒe/ ley: lege legi legea legile legii legilor
- **medalie** f /me'da.li.e/ medalla: medalie medalii medalia medaliele medaliei medaliiilor
- **notă** f /'no.tə/ nota: notă note nota notele notei notelor
- **oaspete** m /'oas.pe.te/ huésped: oaspete oaspeți oaspetele oaspeții oaspetelui oaspeților
- **obligație** f /o.bli'ga.tsi.e/ obligación: obligație obligații obligația obligațiile obligației obligațiilor
- **organizator** m /or.ga.ni.za'tor/ organizador: organizator organizatori organizatorul organizatorii organizatorului organizatorilor
- **organizatoare** f /or.ga.ni.za'toa.re/ organizadora: organizatoare organizatoare organizatoarea organizatoarele, organizatoarei organizatoarelor
- **pacient** m /pa.ʃi'ent/ paciente (m): pacient pacienți pacientul pacienții pacientului pacienților
- **pacientă** f /pa.ʃi'en.tə/ paciente (f): pacientă paciente pacienta pacientele pacienței pacientelor
- **perete** m /pe're.te/ pared: perete pereți peretele pereții peretelui pereților
- **pix** n /piks/ bolígrafo: pix pixuri pixul pixurile pixului pixurilor
- **plantă** f /'plan.tə/ planta: plantă plante planta plantele plantei plantelor
- **plecare** f /ple'ka.re/ salida, partida: plecare plecări plecarea plecările plecării plecărilor
- **prostituată** f /pros.ti.tu'a.tə/ prostituta: prostituată prostituate prostituata prostituatele prostituatei prostituatelor
- **rând** n /rɪnd/ turno: rând rânduri rândul rândurile rândului rândurilor
- **situație** f /si.tu'a.tsi.e/ situación: situație situații situația situațiile situației situațiilor
- **tablou** n /ta'blou/ cuadro: tablou tablouri tabloul tablourile tabloului tablourilor
- **troleibuz** n /tro.lei'buz/ trolebús: troleibuz troleibuze troleibuzul troleibuzele troleibuzului troleibuzelor
- **veste** f /'ves.te/ noticia: veste vești vestea veștile veștii veștilor
- **vinovat** m /vi.no'vat/ culpable (m): vinovat vinovați vinovatul vinovații vinovatului vinovaților
- **vinovată** f /vi.no'va.tə/ culpable (f): vinovată vinovate vinovata vinovatele vinovatei vinovatelor
- **uriaș** a /u.ri'aʃ/ gigante (m): uriaș uriași uriașul uriașii uriașului uriașilor
- **uriasă** /u.ri'a.ʃə/ gigante (f): uriasă uriașe uriașa uriașele uriașei uriașelor
- **utilizator** m /u.ti.li.za'tor/ usuario: utilizator utilizatori utilizatorul utilizatorii utilizatorului utilizatorilor
- **utilizatoare** f /u.ti.li.za'toa.re/ usuaria: utilizatoare utilizatoare utilizatoarea utilizatoarele utilizatoarei utilizatoarelor
- **vreo** p f /vreo/ alguna, una: vreo --- vreunei ---
- **vreun** p m /vre'un/ algún, alguno, un: vreun --- vreunui ---

Medalie

32

- Cât costă această?.....¿Cuánto cuesta esto?
- Mai este vreun pix pe masă?.....¿Queda algún bolígrafo sobre la mesa?
- Mai este vreunul pe masă?.....¿Queda alguno sobre la mesa?
- Pe perete atârnă un tablou.....En la pared cuelga un cuadro
- Autentifică-te cu numele de utilizator.....Identifícate con el nombre de usuario
- Mă bucur că înveți această limbă.....Me alegro de que aprendas este idioma
- Poți să cânti. E rândul tău.....Puedes cantar. Es tu turno
- Cine a câștigat?.....¿Quién ha ganado?
- Am câștigat această medalie.....He ganado esta medalla
- Actualmente banii circulă sub formă de monede, bancnote și carduri.....Actualmente el dinero circula en forma de monedas, billetes y tarjetas de crédito
- Situația se va clarifica.....La situación se va a aclarar
- Ospătar, am comandat două biftecuri, nu unul.....Camarero, he pedido dos filetes, no uno
- Omul poate trăi în societate fără să comunice cu cei din jurul său?.....¿Puede el hombre vivir en la sociedad sin comunicarse con los de su alrededor?
- L-a condamnat la doi ani închisoare.....Les ha condenado a dos años de cárcel
- Consider că aceste lecții sunt importante.....Considero que estas lecciones son importantes
- Alcoolul poate fi periculos dacă este consumat în timp ce luați medicamente.....El alcohol puede ser peligroso si es consumido mientras toma medicamentos
- Nu mai e cafea, s-a consumat toată.....Ya no queda café, se ha gastado todo
- Copii se culcă devreme.....Los niños se acuestan temprano
- Bărbatul stă culcat pe burtă.....El hombre está tumbado boca abajo
- Femeia stă culcată pe spate.....La mujer está tumbada boca arriba
- Pacientul stă culcat pe brancardă.....El paciente está tumbado en la camilla
- M-am culcat cu organizatorii, dar nu am câștigat concursul.....Me he acostado con los organizadores pero no he ganado el concurso
- Ai grijă de tine.....Cuidate
- Ai grijă!.....¿Ten cuidado!
- Am grijă de plante.....Cuido de las plantas

Plantă

32

1. ¿Cómo tapo los agujeros?.....	Cum astup găurile?
2. ¡Asume el riesgo!.....	Asumă-ți riscul!
3. ¿Qué obligación asume Andrei?.....	Ce obligație își asumă Andrei?
4. Iulia ataca a Elena.....	Iulia o atacă pe Elena
5. Todo depende de él.....	Totul atârnă de el
6. Tienes que identificarte.....	Trebuie să te autentifici
7. Si eres creyente no puedes maldecir a nadie.....	Dacă ești credincios nu poți să blestemi pe cineva
8. Me alegro de tu éxito.....	Mă bucur de succesul tău
9. El libro ha gozado de un éxito gigante.....	Cartea s-a bucurat de un succes uriaș
10. Alegro a mis padres cuando obtengo buenas notas.....	Îi bucur pe părinți când iau note bune
11. Radu ha alegrado a su hermana con una buena noticia.....	Radu și-a bucurat sora cu o veste bună
12. ¡Nos alegramos de teneros como huéspedes!.....	Ne bucurăm să vă avem ca oaspeți!
13. Me alegro de que este hombre haya venido.....	Mă bucur că a venit acest om
14. De todos él es el que canta mejor.....	Dintre toți el cântă cel mai bine
15. La vida es una canción. ¡Cántala!.....	Viața este un cântec. Cântă-!!
16. Los campesinos cantan con alegría.....	Țăranii cântă cu bucurie
17. Mi equipo ganó el campeonato.....	Echipa mea a câștigat campionatul
18. Así ganamos tiempo.....	Așa câștigăm timp
19. Se certifica la exactitud de los datos.....	Se certifică exactitatea datelor
20. Los autobuses circulan a diario entre Iasi y Bucarest.....	Autobuzele circulă zilnic între Iași și București
21. Este trolebús circula con frecuencia.....	Troleibuzul acesta circulă des
22. Tengo que aclararme la situación.....	Trebuie să îmi clarific situația
23. Yo pido vino tinto. ¿Tú que pides?.....	Eu comand vin roșu. Tu ce comanzi?
24. Vamos a pedir un menú.....	Vom comanda un meniu
25. No me puedo comparar con ella.....	Nu mă pot compara cu ea
26. Maria os va a comunicar la dirección.....	Maria vă va comunica adresa
27. ¿Has comunicado a algún delegado la hora de salida?.....	Ai comunicat vreunui delegat ora plecării?
28. ¿Le has comunicado a alguno la hora de salida?.....	Ai comunicat vreunuia ora plecării?
29. Él habla sin comunicar ni una idea.....	El vorbește fără a comunica nici o idee
30. La ley condena la bigamia.....	Legea condamnă bigamia
31. Os confirmo que soy yo el de las imágenes.....	Vă confirm ca eu sunt cel din imagini
32. Es imposible que confundas a una con la otra.....	Este imposibil să o confunzi una cu cealalta
33. Te considero culpable.....	Te consider vinovat
34. Ha comprobado que está embarazada de nuevo.....	A constatat că este din nou gravidă
35. Tiene ud. que consultar con un médico.....	Trebuie să consultați un medic
36. Es necesario que sea examinado por un especialista.....	Este nevoie să fiți consultat de un specialist
37. ¿Cuánto alcohol consume a la semana?.....	Cât alcool consumați într-o săptămână?
38. Yo consumo a diario muchos zumos naturales.....	Eu consum zilnic multe sucuri naturale
39. La grave enfermedad le consumía.....	Greaua boală îl consuma
40. ¿Cuánto cuesta un café?.....	Cât costă o cafea?
41. ¿Cuánto cuesta una habitación individual?.....	Cât costă o cameră individuală?
42. ¿Cuánto cuesta por una noche?.....	Cât costă pentru o noapte?
43. El fumar cuesta muchísimo dinero.....	Fumatul costă foarte mulți bani
44. Critiquemos a todos no sólo a Carlos.....	Hai să-i criticăm pe toți nu numai pe Carlos
45. ¿A qué hora te acuestas?.....	La ce oră te culci?
46. Cuando tengo sueño me acuesto.....	Când mi se face somn, mă culc
47. Se ha acostado con una prostituta.....	S-a culcat cu o prostituată
48. Te has acostado a las 10.....	Te-ai culcat la ora 10
49. ¿Tenéis algún animal o pájaro en casa?.....	Aveți vreun animal sau vreo pasăre în casă?
50. ¿Tenéis algún parado en la familia?.....	Aveți vreun șomer în familie?

33 DIRECTORUL FELICITĂ PE STUDENȚI

EL DIRECTOR FELICITA A LOS ESTUDIANTES

- La Conjugación I (cont.)
- La acentuación en los verbos

Continuamos con los verbos de la conjugación I que no tienen desinencia en la primera persona del singular de indicativo. Veamos a **descurca** que se suele utilizar en reflexivo cuando significa “arreglárselas”.

		infinitiv	infinitiv lung	participiu	gerunziu	imperativ pers. a II-a	
		(a) descurca	descurcare	descurcat	descurcând	singular	plural
descurca verb tranzitiv						descurcă	descurcați
numărul	persoana	prezent	conjunctiv prezent	imperfect	perfect simplu	mai mult ca perfect	
singular	I (eu)	descurc	(să) descurc	descurcam	descurcai	descurcasem	
	a II-a (tu)	descurci	(să) descurci	descurcai	descurcași	descurcaseși	
	a III-a (el, ea)	descurcă	(să) descurce	descurca	descurcă	descurcase	
plural	I (noi)	descurcăm	(să) descurcăm	descurcam	descurcarăm	descurcaserăm, descurcasem	
	a II-a (voi)	descurcați	(să) descurcați	descurcați	descurcarăți	descurcaserăți, descurcaseți	
	a III-a (ei, ele)	descurcă	(să) descurce	descurcau	descurcară	descurcaseră	

La acentuación en los verbos

No hay regla fija para la acentuación de los verbos en el presente. Por ejemplo, los verbos **executa** y **exercita** tienen mismo modelo de conjugación y mismo número de sílabas, pero llevan el acento en diferentes sílabas: **execut**, **exercit**. Esa es una de las razones por las que esta forma suele aparecer en algunos diccionarios junto con el infinitivo.

Como norma, el acento recae siempre sobre la desinencia de todos los tiempos (lo que está marcado en azul) excepto en el presente de indicativo y conjuntivo en singular y la tercera persona del plural.

stilou

Hay que recordar que los verbos que terminan en **-sta** de esta conjugación, como **exista** o **gusta** que aparecen en esta lección, alternan la s de la segunda persona del singular en vez de la t: **insist** → **insiști**

gusta verb tranzitiv	<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
	(a) <i>gusta</i>	<i>gustare</i>	<i>gustat</i>	<i>gustând</i>	<i>singular</i>	<i>plural</i>
					<i>gustă</i>	<i>gustați</i>
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	gust	(să) gust	<i>gustam</i>	<i>gustai</i>	<i>gustasem</i>
	<i>a II-a (tu)</i>	guști	(să) guști	<i>gustai</i>	<i>gustași</i>	<i>gustaseși</i>
	<i>a III-a (el, ea)</i>	<i>gustă</i>	(să) <i>guste</i>	gusta	<i>gustă</i>	<i>gustase</i>
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	gustăm	(să) gustăm	<i>gustam</i>	<i>gustarăm</i>	<i>gustaserăm, gustasem</i>
	<i>a II-a (voi)</i>	gustați	(să) gustați	<i>gustați</i>	<i>gustarăți</i>	<i>gustaserăți, gustaseți</i>
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	<i>gustă</i>	(să) <i>guste</i>	<i>gustau</i>	<i>gustară</i>	<i>gustaseră</i>

Laleaua

Ciupercă

33

- **act** n /akt/ acta, documento: act acte actul actele actului actelor
- **album** n /al'bum/ álbum: album albume albumul albumele albumului albumelor
- **alt** art, a /alt/ otro: alt alți altui altor
altă /al.tə/ otra: altă alte altei altor
- **apropiere** f /a.pro.pi'e.re/ cercanía, proximidad: apropiere apropieri apropierea apropierile apropierii apropierilor
 - În apropiere cerca (de)
- **atacant** s /a.ta'kant/ atacante, delantero: atacant atacanți atacantul atacanții atacantului atacanților
atacantă /a.ta'kan.tə/ atacante, delantera: atacantă atacante atacanta atacantele atacantei atacantelor
- **automobil** n, a /a.u.to.mo'bil/ automóvil: automobil automobile automobilul automobilele automobilului automobilelor
- **căsătorie** f /kə.sə.to'ri.e/ casamiento, matrimonio: căsătorie căsătorii căsătoria căsătoriile căsătoriei căsătoriilor
- **chinezesc** a /ki.ne'zesk/ chino: chinezesc chinezești chinezescul chinezeștii chinezescului chinezeștilor
chinezească /ki.ne'zeas.kə/ china: chinezească chinezești chinezeasca chinezeștile chinezeștii chinezeștilor
- **ciupercă** f /ʃiw'per.kə/ seta, champiñón: ciupercă ciuperci ciuperca ciupercile ciupercii ciupercilor
- **companie** f /kom.pa'ni.e/ compañía: compania companii compania companiile companiei companiilor
- **computer** n /kom'pu.ter/ computadora, ordenador: computer computere computerul computerele computerului computerelor
- **con** n /kon/ cono: con conuri conul conurile conului conurilor
- **criză** f /'kri.zə/ crisis: criză crize criza crizele crizei crizelor
- **cultiva**, **cultiv** v /'kul'tiv/ cultivar
- **dărâma**, **dărâm** v /də.ri'ma/ derribar, demoler
- **declara**, **declar** v /de.kla'ra/ declarar
- **denunța**, **denunț** v /de.nun'tsa/ denunciar
- **descurca (a se)**, **descurc** v /des.kur'ka/ desenvolverse, arreglárselas
- **determina**, **determin** v /de.ter.mi'na/ determinar, originar
- **dezvolta**, **dezvolt** v /dez.vol'ta/ desarrollar
- **diferit** a/di.fe'rit/ diferente (m): diferit diferiți diferitul diferiții diferitului diferiților
diferită /di.fe'ri.tə/ diferente (f): diferită diferite diferita diferitele diferitei diferitelor
- **director** a/di'rek.tor/ director: director directori directorul directorii directorului directorilor
directoare /di'rek.təa.re/ directora: directoare directoare directoarea directoarele directoarei directoarelor
- **discuta**, **discut** v /dis.ku'ta/ discutir
- **document** n /do.ku'ment/ documento: document documente documentul documentele documentului documentelor
- **dorință** f /do'rin.tə/ deseo: dorință dorințe dorința dorințele dorinței dorințelor
- **economic** a/e.ko'no.mik/ económico: economic economici economicul economicii economicului economicilor
economică /e.ko'no.mi.kə/ económica: economică economice economica economicele economicei economicelor
- **elimina**, **elimin** v /e.li.mi'na/ eliminar
- **enorm** a /e'norm/ enorme (m): enorm enormi enormul enormii enormului enormilor
enormă /e'nor.mə/ enorme (f): enormă enorme enorma enormele enormei enormelor
- **european** a /e.u. ro'pean/ uropeo: european europeni europeanul europenii europeanului europenilor
europeană /e.u. ro'pea.nə/ uropea: europeană europene europeana europenele europenei europenelor
- **evita**, **evit** v /e.vi'ta/ evitar
- **executa**, **execut** v /eg.ze.ku'ta/ ejecutar, realizar
- **exercita**, **exercit** v /eg.zer.ʃi'ta/ ejercer, ejercitar
- **exista**, **exist** v /eg.zis'ta/ existir, haber
- **expira**, **expir** v /eks.pi'ra/ caducar, expirar, vencer, cumplirse
- **explica**, **explic** v /eks.pli'ka/ explicar
- **exporta**, **export** v /eks.por'ta/ exportar
- **exprima**, **exprim** v /eks.pri'ma/ expresar

- **ezita, ezit** v /e.zi'ta/ dudar
- **falsifica, falsific** v /fal.si.fi'ka/ falsificar
- **felicita, felicit** v /fe.li.ʃi'ta/ felicitar
- **formulă** f /for'mu.lə/ fórmula: formulă formule formula formulele formulei formulelor
- **fost** a /fost/ ex, que fue, anterior: fost foști fostul foștii fostului foștilor
fostă /fos.tə/ ex, que fue, anterior: fostă foste fosta fostele fostei fostelor
- **frământa, frământ** v /frə'min.ta/ preocupar, inquietar; amasar
- **funcție** f /'funkt.si.e/ función, cargo, empleo: funcție funcții funcția funcțiile funcției funcțiilor
- **fura, fur** v /fu'ra/ robar
- **garanție** f /ga.ran'tsi.e/ garantía: garanție garanții garanția garanțiile garanției garanțiilor
- **gardă** f /'gar.də/ guardia: gardă gărzi garda gărzile gărzii gărzilor
- **gaz** n /gaz/ gas: gaz gaze gazul gazele gazului gazelor
- **glob** n /glob/ planeta Tierra: glob globuri globul globurile globului globurilor
- **gust** n /gust/ gusto, sabor: gust gusturi gustul gusturile gustului gusturilor
- **gusta, gust** v /gus'ta/ gustar, probar
- **hoț** m /hots/ ladrón: hoț hoți hoțul hoții hoțului hoților
- **imita, imit** v /i.mi'ta/ imitar
- **implica, implic** v /im.pli'ka/ implicar
- **înțelegere** f /in.tse'le.dʒe.re/ entendimiento, acuerdo: înțelegere înțelegeri înțelegerea înțelegerele înțelegerii înțelegerilor
- **învățător** m /in.və.tsə'tor/ maestro: învățător învățători învățătorul învățătorii învățătorului învățătorilor
- **judecătorie** f /ʒu.de.ka.to'ri.e/ tribunal, juzgado: judecătorie judecătorii judecătoria judecătoriile judecătoriei judecătoriilor
- **lalea** f /la'le.a/ tulipán: lalea lalele laleaua lalelele lalelei lalelelor
- **legumă** f /le'gu.mə/ legumbre, verdura: legumă legume leguma legumele legumei legumelor
- **limpede** a /'lim.pe.de/ claro: limpede limpezi limpedele limpezii limpedelui limpezilor
limpede /'lim.pe.de/ clara: limpede limpezi limpedea limpezile limpezii limpezilor
- **lucrare** f /lu'kra.re/ trabajo, obra: lucrare lucrări lucrarea lucrările lucrării lucrărilor
- **lucrător** a /lu.krə'tor/ trabajador: lucrător lucrători lucrătorul lucrătorii lucrătorului lucrătorilor
lucrătoare /lu.krə'to.a.re/ trabajadora: lucrătoare lucrătoare lucrătoarea lucrătoarele lucrătoarei lucrătoarelor
- **majorare** f /ma.ʒo'ra.re/ aumento, subida: majorare majorări majorarea majorările majorării majorărilor
- **matematică** f /ma.te'ma.ti.kə/ matemáticas: matematică matematici matematica matematicile matematicii matematicilor
- **materie** f /ma'te.ri.e/ materia, asignatura: materie materii materia materiile materiei materiilor
- **mâncare** f /mîn'ka.re/ plato, comida: mâncare mâncăruri mâncarea mâncărurile mâncării mâncărilor
- **menaj** n /me'naz/ tarea doméstica: menaj menajuri menajul menajurile menajului menajurilor
- **milă** f /'mi.lə/ piedad, compasión: milă mile mila milele milei milelor
- **minor** a /mi'nor/ menor (m): minor minori minorul minorii minorului minorilor
minoră /mi'no.rə/ menor (f): minoră minore minora minorele minorei minorelor
- **număr** n /nu'mər/ número: număr numere numărul numerele numărului numerelor
- **obstacol** n /ob'sta.kol/ obstáculo: obstacol obstacole obstacolul obstacolele obstacolului obstacolelor
- **ocazie** f /o'ka.zi.e/ ocasión: ocazie ocazii ocazia ocaziile ocaziei ocaziilor
- **pagubă** f /'pa.gu.bə/ daño, perjuicio: pagubă pagube paguba pagubele pagubei pagubelor
- **periodic** a /pe.ri'o.dik/ periódico: periodic periodici periodicul periodicii periodicele periodicele periodicele periodicele
periodică /pe.ri'o.di.kə/ periódica: periodică periodice periodica periodicele periodicele periodicele periodicele
- **personal** n /per.so'nal/ personal: personal personale personalul personalele personalului personalelor
- **plată** f /'pla.tə/ pago, paga: plată plăți plata plățile plății plăților
- **presiune** f /pre.si'u.ne/ presión: presiune presiuni presiunea presiunile presiunii presiunilor
- **publicație** f /pu.bli'ka.tsi.e/ publicación: publicație publicații publicația publicațiile publicației publicațiilor
- **rasă** f /'ra.sə/ raza: rasă rase rasa rasele rasei raselor
- **referitor (la)** adv /re.fe.ri'tor/ acerca (de), referente (a)

- **reparație** f /re.pa'ra.tsi.e/ reparación: reparație reparații reparația reparațiile reparației reparațiilor
- **salarizat** a /sa.la.ri'zat/ asalariado, remunerado: salarizat salarizați salarizatul salarizații salarizatului salarizaților
- **salarizată** /sa.la.ri'za.tə/ asalariada, remunerada: salarizată salarizate salarizata salarizatele salarizatei salarizatelor
- **sărbătoare** f /sər.bə'toa.re/ fiesta: sărbătoare sărbători sărbătoarea sărbătorile sărbătorii sărbătorilor
- **secundă** f /se'kun.də/ segundo: secundă secunde secunda secundele secundeii secundelor
- **sentiment** n /sen.ti'ment/ sentimiento: sentiment sentimente sentimentul sentimentele sentimentului sentimentelor
- **sol** n /sol/ suelo, terreno: sol soluri solul solurile solului solurilor
- **stilou** n /sti'low/ estilográfica: stilou stilouri stiloul stilourile stiloului stilourilor
- **suprafață** f /su.pra'fa.tsə/ superficie: suprafață suprafețe suprafața suprafețele suprafeței suprafețelor
- **temă** f /te.mə/ tema: temă teme tema temele temei temelor
- **totul** a, num, art, p /'to.tul/ todo: tot totul toți toții --- tuturor
- **toată** /'toa.tə/ toda: toată toate toata toatele --- tuturor
- **țiței** n /tsi'tsei/ crudo, petróleo: țiței țițeiuri țițeiul țițeiurile țițeiului țițeiurilor
- **uscat** a /us'kat/ seco: uscat uscați uscatul uscații uscatului uscaților
- **uscată** /us'ka.tə/ seca: uscată uscate uscata uscatele uscatei uscatelor
- **virus** n /'vi.rus/ virus: virus virusuri virusul virusurile virusului virusurilor
- **zid** n /zid/ muro: zid ziduri zidul zidurile zidului zidurilor

zid

stilou

33

- Directorul **felicită** pe studenți El director felicita a los estudiantes
- Ai 60 de **secunde** să **dărâmi toate conurile**..... Tienes 60 segundos para derribar todos los conos
- **Dacă** te hotărăști să **denunți**, mergi la **Judecătoria** Si te decides a denunciar, ve al Juzgado de Guardia de Gardă din Madrid
- Se **descurcă foarte bine** în **locuri mai uscate**..... Se las arregla muy bien en lugares más secos
- Cum se **descurcă soția** dv. **singură** cu **menajul**? ¿Cómo se las arregla su mujer sola con las tareas domésticas?
- Voi **discutați** despre **majorarea prețurilor**..... Discutís sobre la subida de los precios
- **Despre ce discută** domnul Munteanu **seara**..... ¿Sobre qué discute el señor Munteanu por la noche, con su mujer?
- **Dan și Ion discută referitor** la **reducerile de** Dan y Ion discuten acerca de la reducción de personal în **compania unde lucrează** personal en la compañía donde trabajan
- **Execut lucrări** la cele mai **bune prețuri**..... Realizo trabajos a los mejores precios
- **Există o bancă** în **apropiere**?..... ¿Hay un banco cerca?
- **Criza economică** exercită o **mare presiune asupra** La crisis económica ejerce una gran presión sobre lucrătorilor **europeni** los trabajadores europeos
- În **trecut**, când nu existau **bani**, **plățile** se **făceau**..... En el pasado, cuando no existía dinero, los pagos se cu **legume** hacían con legumbres
- **Astăzi pe glob** există un **număr enorm** de Hoy en día en la Tierra existe un número enorme de **automobile** de automóviles
- În **lume** există un **număr foarte mare** de En el mundo existe un número muy grande de **publicații periodice** publicaciones periódicas
- A **adunat într-un album** **imaginile care exprimau** Ha reunido en un álbum las imágenes que **dorințele ei** expresaban sus deseos
- **Ciupercile** se **dezvoltă** în **sol bogat**..... Las setas se desarrollan en suelo rico
- Au **discutat** despre **toate**..... Han discutido acerca de todo
- O **reparație mică** **poate evita** **pagube mari**..... Una pequeña reparación puede evitar grandes daños
- Am **executat** tot ce mi-ai dat de **făcut**..... He realizado todo lo que me has encargado
- A **expirat termenul de garanție**..... Ha vencido el plazo de la garantía
- Am **explicat** cum **trebuie** să **faci**..... He explicado como tienes que hacer
- A **ezitat** să se **ducă acolo**..... Ha dudado en irse allí
- A **falsificat** un **document**..... Ha falsificado un documento
- A **furat** un **stilou**..... Ha robado una estilográfica
- L-au **furat hoții**..... Le han robado los ladrones

hoț

33

1. Ellos cultivan la tierra.....	Ei cultivă pământul
2. Cultivo toda la superficie.....	Cultiv pe toată suprafața
3. Quiero cultivar setas.....	Vreau să cultiv ciuperci
4. ¡Derribaremos el muro!.....	O să dărâmăm zidul!
5. ¿Tiene algo que declarar?.....	Aveți ceva de declarat?
6. Denuncio a mi hija.....	O denunț pe fiica mea
7. Ahora cada cual se las apaña como puede.....	Acum fiecare se descurcă cum poate
8. ¿La suerte determina el éxito?.....	Norocul determină succesul?
9. Las plantas necesitan agua para desarrollarse.....	Plantele are nevoie de apă pentru a se dezvolta
10. ¿Sobre qué discuten Juan y Pedro?.....	Despre ce discută Juan și Pedro?
11. Discuto a menudo con él sobre la clave del éxito.....	Discut des cu el despre cheia succesului
12. ¿Sobre qué discute el estudiante con su profesor?.....	Despre ce discută studentul cu profesorul său?
13. ¿Cómo se elimina un virus de ordenador?.....	Cum se elimină un virus de computer?
14. Quise eliminar a Carlos.....	Am vrut să îl elimin pe Carlos
15. Él evita los obstáculos.....	El evită obstacolele
16. Ha ejecutado sin piedad a su antigua esposa.....	Și-a executat fără milă fosta soție
17. Considero que no existe una fórmula del éxito.....	Consider că nu există o formulă a succesului
18. No ejerzo ningún otro cargo remunerado.....	Nu exercit nici o alta funcție salarizată
19. Existen sabores diferentes.....	Există gusturi diferite
20. Hay cuatro razas humanas.....	Există patru rase umane
21. Está bien cuando en la familia hay buen entendimiento.....	E bine când în familia există buna înțelegere
22. El plazo expira y ud. no tiene aún los documentos.....	Termenul expiră iar dvs. nu aveți încă actele
23. ¿Qué explican los profesores en la lección?.....	Ce explică profesorii la lecții?
24. Los profesores explican la asignatura.....	Profesorii explică materia
25. ¿Qué explica el profesor?.....	Ce explică profesorul?
26. Él explica la lección.....	El explică lecția
27. Ahora explico dónde está la estación.....	Acum explic unde este stația
28. El profesor explica en rumano.....	Profesorul explică în limba română
29. Explique porqué ha escrito estas palabras.....	Explicați de ce ați scris cuvintele acestea
30. Te he explicado el problema dos veces.....	Ți-am explicat problema de două ori
31. Le explico a mi hijo el tema de matemáticas.....	Îi explic fiului meu tema la matematică
32. Se lo explico a mi hijo.....	I-o explic fiului meu
33. Mi maestra explica con claridad.....	Învățătoarea mea explică limpede
34. Holanda exporta muchos tulipanes.....	Olanda exportă multe lalele
35. Azerbayán podría exportar petróleo y gas a Rumanía.....	Azerbaidjan ar putea exporta țitei și gaze în România
36. No pueden expresar sus sentimientos.....	Nu pot să-și exprime sentimentele
37. El delantero duda entre el Liverpool y el Real Madrid.....	Atacantul ezită între Liverpool și Real Madrid
38. Es muy fácil falsificar monedas.....	Este foarte ușor să falsifici monede
39. Mihai ha felicitado a su compañera de trabajo.....	Mihai a felicitat-o pe colega sa
40. Les felicitamos con ocasión de los fiestas de invierno.....	Vă felicităm cu ocazia sărbătorilor de iarnă
41. Quiero felicitarle por el matrimonio.....	Vreau să vă felicit cu ocazia căsătoriei
42. ¡No voy a preocuparme por los árboles!.....	Nu merg să mă frământ pentru copaci!
43. Sé demasiado bien lo difícil que es amasar un pan.....	Știu prea bine ce greu e să frământăm o pâine
44. ¿Te preocupa la crisis?.....	Te frământă criza?
45. Un menor roba un coche y provoca un accidente.....	Un minor fură o mașină și face accident
46. Un ladrón ha robado el libro “Cómo hacerte rico”.....	Un hoț a furat cartea „Cum să devii bogat“
47. Quiero probar platos chinos.....	Vreau să gust mâncăruri chinezești
48. ¡No me imites!.....	Nu mă imita!
49. Yo en el amor lo doy todo y me implico con todo.....	Eu în dragoste dau tot și mă implic cu totul
50. ¿Quieres implicarte?.....	Vrei să te implic?

34

ÎMI ÎMPRUMUȚI UN CREION?

¿ME PRESTAS UN LÁPIZ?

- La Conjugación I (cont.)
- La alternancia $\tilde{a} \rightarrow a$ en los verbos acabados en **-ăca**

Continuamos con los verbos de la conjugación I. La alternancia $a \rightarrow \tilde{a}$ se produce en las formas del presente donde el acento recae en la raíz, cuando un infinitivo tiene una \tilde{a} antes de la última consonante. En este tema lo veremos con los verbos **a se îmbrăca** y **a împăca**

îmbrăca verb tranzitiv		infinitiv	infinitiv lung	participiu	gerunziu	imperativ pers. a II-a	
		(a) îmbrăca	îmbrăcare	îmbrăcat	îmbrăcând	singular	plural
						îmbracă	îmbrăcați
numărul	persoana	prezent	conjunctiv prezent	imperfect	perfect simplu	mai mult ca perfect	
singular	I (eu)	îmbrăc	(să) îmbrăc	îmbrăcam	îmbrăcai	îmbrăcasem	
	a II-a (tu)	îmbrăci	(să) îmbrăci	îmbrăcai	îmbrăcași	îmbrăcaseși	
	a III-a (el, ea)	îmbracă	(să) îmbrace	îmbrăca	îmbracă	îmbrăcase	
plural	I (noi)	îmbrăcăm	(să) îmbrăcăm	îmbrăcam	îmbrăcarăm	îmbrăcaserăm, îmbrăcasem	
	a II-a (voi)	îmbrăcați	(să) îmbrăcați	îmbrăcați	îmbrăcarăți	îmbrăcaserăți, îmbrăcaseți	
	a III-a (ei, ele)	îmbracă	(să) îmbrace	îmbrăcau	îmbrăcară	îmbrăcaseră	

Jachetă

34

- **altul** p /'al.tul/ el otro: altul alții altuia altora
- **alta** p /'al.ta/ la otra: alta, altele, alteia, altora
- **aparență** f /a.pa'ren.tsə/ apariencia: aparență aparențe aparența aparențele aparenței aparențelor
- **apoi** adv /a'poi/ después
- **atacare** f /a.ta'ka.re/ ataque: atacare atacări atacarea atacările atacării atacărilor
- **bătaie** f /bə'ta.je/ paliza: bătaie bătăi bătaia bătăile bătăii bătăilor
- **caracter** n /ka.rak'ter/ carácter: caracter caractere caracterul caracterele caracterului caracterelor
- **câtva** art /kit'va/ un poco, algo, alguno: câtva câțiva --- câtorva
- **câtăva** /ki.tə'va/ un poco, algo, alguna: câtăva câteva --- câtorva
- **chiulangiu** m /kju.lan'dʒi.u/ novillero, pellero: chiulangiu chiulangii chiulangiul chiulangii chiulangiului chiulangiilor
- **chiulangie** f /kju.lan'dʒi.e/ novillera, pellera: chiulangie chiulangii chiulangia chiulangiile chiulangiei chiulangiilor
- **cină** f /ʃi.nə/ cena: cină cine cina cinele cinei cinelor
- **coafor** m /kə'for/ peluquero, peluquería: coafor coafori coaforul coaforii coaforului coaforilor
- **comentator** m /ko.men.ta'tor/ comentarista (m): comentator comentatori comentatorul comentatorii comentatorului comentatorilor
- **comentatoare** f /ko.men.ta.tə.re/ comentarista (f): comentatoare comentatoare comentatoara comentatoarele comentatoarei comentatoarelor
- **confirmare** f /kon.fir'mare/ confirmación: confirmare confirmări confirmarea confirmările confirmării confirmărilor
- **copertă** f /ko'per.tə/ portada: copertă coperte coperta copertele copertei copertelor
- **dușman** m /duʃ'man/ enemigo: dușman dușmani dușmanul dușmanii dușmanului dușmanilor
- **dușmană** f /duʃ'ma.nə/ enemiga: dușmană dușmane dușmana dușmaneale dușmanei dușmanelor
- **familial** a /fa.mi.li'al/ familiar (m): familial familiali familialul familialii familialului familialilor
- **familială** /fa.mi.li'a.lə/ familiar (f): familială familiale familiala familialele familialei familialelor
- **final** n /fi'nal/ final: final finaluri finalul finalurile finalului finalurilor
- **importa, import** v /im.por'ta/ importar
- **indica, indic** v /in.di'ka/ indicar
- **infracțiune** f /in.frak.tsi'u.ne/ infracción: infracțiune infracțiuni infracțiunea infracțiunile infracțiunii infracțiunilor
- **insista, insist** v /in.sis'ta/ insistir
- **insulta, insult** v /in.sul'ta/ insultar
- **invita, invit** v /in.vi'ta/ invitar
- **invoca, invoc** v /in'vok/ invocar, apelar, alegar, poner como excusa...
- **îmblănit** a /im.blə'nit/ forrado de piel: îmblănit îmblăniți îmblănitul îmblăniții îmblănitului îmblăniților
- **îmblănită** /im.blə'ni.tə/ forrada de piel: îmblănită îmblănite îmblănita îmblănitele îmblănitei îmblănitelor
- **îmbrăca** (a se), **îmbrac** v t /im'brak/ vestir(se)
- **împăca** (a se), **împac** v /im.pə'ka/ reconciliar(se), entender(se)
- **împiedica, împiedic** v /im.pje.di'ka/ impedir
 - (a se) **împiedica** tropezar
- **împrumuta, împrumut** v /im.pru'mut/ prestar, tomar prestado
- **încurca, încurc** v /in.kur'ka/ enredar, embrollar, confundir, embarazar
- **îndată** adv /in'da.tə/ inmediatamente, enseguida
- **îndura, îndur** v /in.du'ra/ soportar, aguantar
- **înjura, înjur** v /in.ʒu'ra/ injuriar, jurar
- **înlătura, înlătur** v /in.lə.tu'ra/ alejar, descartar, apartar
- **întâi** adv /in'ti i/ al principio, en primer lugar
- **întâmpina, întâmpin** v /in.tim.pi'na/ acoger, recibir, salir al encuentro
- **întârziere** f /in.tir.zi'e.re/ retraso: întârziere întârzieri întârzierea întârzierile întârzierii întârzierilor

- **întuneca** (a se), **întunec** v /in.tu.ne'ka/ oscurecerse
- **jachetă** f /za'ke.tə/ chaqueta: jachetă jachete jacheta jachetele jachetei jachetelor
- **judeca, judec** v /zu.de'ka/ juzgar, reflexionar
- **jura** (a se), **jur** v /zu'ra/ jurar
- **justifica, justific** v /zus.ti.fi'ka/ justificar
- **leșina, leșin** v /le.ʃi'na/ desmayarse
- **lupta, lupt** v /lup'ta/ luchar
- **manifesta, manifest** v /ma.ni.fes'ta/ manifestar, poner de relieve, manifestarse
- **mărita** (a se), **mărit** v /mə.ri'ta/ casar(se) (sólo se usa para mujeres)
- **mătura, mătur** v /mə.tu'ra/ barrer
- **meci** n /me'ʃi/ partido (de futbol, baloncesto, etc): meci meciuri meciul meciurile meciului meciurilor
- **merita, merit** v /me.ri'ta/ merecer
- **naționalitate** f /na.tsi.o.ma.li'ta.te/ nacionalidad: naționalitate naționalități naționalitatea naționalitățile naționalității naționalităților
- **neplăcut** a /ne.plə'kut/ molesto, desagradable: neplăcut neplăcuți neplăcutul neplăcuții neplăcutului neplăcuților
neplăcută /ne.plə'ku.tə/ molesta, desagradable: neplăcută neplăcute neplăcuta neplăcutele neplăcutei neplăcutelor
- **nimeni** art, a, num /'ni.me.ni/ nadie: nimeni --- nimănuși/nimănușia ---
- **noutate** f /no.u'ta.te/ novedad: noutate noutăți noutatea noutățile noutății noutăților
- **nuntă** f /nun.tə/ boda: nuntă nunți nunta nunțile nunții nunților
- **original** a /o.ri.dʒi'nal/ original (m): original originali originalul originalii originalului originalilor
originală /o.ri.dʒi'na.lə/ original (f): originală originale originala originalele originalei originalelor
- **osteneală** f /os.te'ne.a.lə/ cansancio, esfuerzo: osteneală osteneali osteneala ostenealile ostenealii ostenealilor
- **patrie** f /pa.tri.e/ patria: patrie patrii patria patriile patriei patriilor
- **pensionare** f /pen.si.o'na.re/ jubilación: pensionare pensionări pensionarea pensionările pensionării pensionărilor
- **popor** n /po'por/ pueblo: popor popoare poporul popoarele poporului popoarelor
- **prelungire** f /pre.lun'dʒi.re/ ampliación, retraso, prolongación: prelungire prelungiri prelungirea prelungirile prelungirii prelungirilor
- **rasism** n /ra'sism/ racismo: rasism --- rasismul --- rasismului ---
- **rubeolă** f /ru.be'o.lə/ rubeola: rubeolă rubeole rubeola rubeolele rubeolei rubeolelor
- **sărăcie** f /sə.rə'ʃi.e/ pobreza: sărăcie sărăcii sărăcia sărăciile sărăciei sărăciilor
- **secret** a /se'kret/ secreto: secret secreți secretul secreții secretului secrețiilor
secretă /se'kre.tə/ secreta: secretă secrete secreta secretele secretei secretelor
- **vaccin** n /vak'ʃin/ vacuna: vaccin vaccinuri vaccinul vaccinurile vaccinului vaccinurilor
- **vârstă** f /'virs.tə/ edad: vârstă vârste vârsta vârstele vârstei vârstelor
- **victorie** f /vik'to.ri.e/ victoria: victorie victorii victoria victoriile victoriei victoriilor
- **zăpadă** f /za'pa.də/ nieve: zăpadă zăpezi zăpada zăpezile zăpezii zăpezilor

zăpadă

- Nu merită osteneala No vale la pena
- A tot insista devine neplăcut Tanto insistir se hace molesto
- Dacă vrei să spui ceva, fă-o, Si quieres decir algo, dilo
dar fără să insulti pe nimeni pero sin insultar a nadie
- Jean se va îmbrăca îndată Jean se va a vestir en seguida
- Cine se îmbracă mai bine? ¿Quién se viste mejor?
- El îmbracă o jachetă împlănită Él viste una chaqueta forrada de piel
- V-am invitat Le he invitado (a ud.)
- Chiar dacă m-ai invitat (tot) n-aș veni Aunque me invitaras no vendría
- Chiar dacă m-ai fi invitat (tot) n-aș fi venit Aunque me hubieras invitado no habría venido
- N-am fost invitat No he sido invitado
- Doresc să vă invit la ceva Me gustaría invitarle a algo
- Îi invităm în fiecare duminică Le invitamos todos los domingos
- Câți bani să-ți împrumut? Câțiva ¿Cuánto dinero te presto? Algo
- Nu vom încerca să încercăm pe nimeni No vamos a intentar engañar a nadie
- Nu e bine să judecăm cărțile după copertă No está bien juzgar los libros por la portada
și oamenii după haine ni los hombres por la ropa
- Colegii au întâmpinat-o pe Mihaela la gară Los compañeros han recibido a Mihaela en la estación
- Un comentator leșină în direct înaintea unui meci Un comentarista se desmaya en directo antes de un partido
- Noi luptăm pentru pace Nosotros luchamos por la paz
- Spaniolii au manifestat împotriva Los españoles se han manifestado en contra del
prelungirii vârstei de pensionare retraso de la edad de jubilación
- Vrei să te măriți cu mine? ¿Quieres casarte conmigo?
- Mătur zăpada Barro la nieve
- Această noutate merită confirmare Esta novedad merece confirmación
- Ospătarul s-a împiedicat El camarero tropezó
- Îți împrumut păpușa mea Te dejo mi muñeca
- Îmi împrumuți un creion? ¿Me prestas un lápiz?

Nuntă

En la siguiente lista aprovechamos para repasar el imperativo con el verbo **a îmbrăca**

1. Rumanía ha importado menos gas en 2009..... România a importat mai puțin gaz în 2009
2. ¡No importa!..... Nu importă!
3. La brújula indica el polo norte de la Tierra..... Busola indică polul nord al pământului
4. ¿Por qué insistes?..... De ce insiști?
5. Tengo que insistir acerca de su carácter original..... Trebuie să insist asupra caracterului său original
6. Alina ha insultado a Ana en público..... Alina a insultat-o în public pe Ana
7. Invíteme..... Invitați-mă
8. Te invito a cenar..... Te invit la cină
9. Invité a mi amigo que vino enseguida..... L-am invitat pe amicul meu care a venit îndată
10. Te escribo para invitarte a mi boda..... Îți scriu pentru ca să te invit la nunta mea
11. Ana alega problemas familiares como causa del retraso..... Ana invocă probleme familiale pentru întârziere
12. Por favor, vístase y vayámonos..... Vă rog să vă îmbrăcați și să mergem
13. Se ha puesto la ropa..... Și-a îmbrăcat haina
14. ¡No te vistas!..... Nu te îmbrăca!
15. ¡No se vista!..... Nu vă îmbrăcați!
16. ¡Vístete!..... Îmbracă-te!
17. ¡Vístase!..... Îmbrăcați-vă!
18. Tengo que reconciliarme con mis enemigos..... Trebuie să mă împac cu dușmanii mei
19. Me entiendo también con otra nacionalidad..... Mă împac și cu altă naționalitate
20. Mi enfermedad me ha impedido ir a la facultad..... Boala mea m-a împiedicat să merg la facultate
21. ¿Cuánto quieres que te preste?..... Cât vrei să-ți împrumut?
22. ¿Quieres que te preste este libro?..... Vrei să-ți împrumut această carte?
23. Te he traído el libro que me prestaste..... Ți-am adus cartea pe care mi-ai împrumut-o
24. Prestándome dinero me ha ayudado mucho..... Împrumutându-mi banii m-a ajutat mult
25. Ha confundido Irán con Irak..... A încurcat Iranul cu Irakul
26. No he venido a Grecia para soportar racismo..... Nu am venit în Grecia ca să îndur rasismul
27. El dinero te ayuda a soportar la pobreza..... Banii te ajută să înduri sărăcia
28. ¿Por qué le injurias todo el día?..... De ce îl înjuri toată ziua?
29. El azúcar quita los dolores..... Zahăr înlătură durerile
30. Recibimos a los huéspedes en la estación..... Noi întâmpinăm oaspeții la gară
31. Los compañeros recogen a Mihaela en la estación..... Colegii o întâmpină pe Mihaela la gară
32. La nubes oscurecen el fin de semana..... Norii întunecă finalul săptămânii
33. Juzga las cosas por las apariencias..... Judecă lucrurile după aparențe
34. Primero júzgate a ti mismo después juzga al otro..... Întâi judecă-te pe tine și apoi judecă pe altul
35. Carlos jura que no roba..... Carlos se jură că nu fură
36. Ha jurado decir la verdad..... A jurat să spună adevărul
37. ¿Qué justifica una infracción?..... Ce justifică o infracțiune?
38. Blair justifica el ataque a Irak..... Blair justifică atacarea Irakului
39. Un comentarista se desmaya de calor en directo..... Un comentator leșină de căldură în direct
40. Me he desmayado en todas las vacunas..... Am leșinat la toate vaccinurile
41. Luchamos por nuestra patria..... Luptăm pentru patria noastră
42. Los pueblos luchan en contra de la guerra..... Popoarele luptă împotriva războiului
43. La rubeola se manifiesta como una enfermedad leve..... Rubeola se manifestă ca o boală ușoară
44. ¿Cómo se manifiesta la gripe?..... Cum se manifestă gripa?
45. Ana se ha casado en secreto..... Ana s-a măritat în secret
46. ¡Me caso!..... Mă mărit!
47. Los novilleros barren el patio de la escuela..... Chiulangiii mătură în curtea școli
48. Mihaela ha barrido el pelo de la peluquería..... Mihaela a măturat părul în coafor
49. ¡Mereces una paliza!..... Meriți o bătaie!
50. Creo que he merecido la victoria..... Cred că am meritat victoria

35

CE BINE TE MIȘTI!

¡QUÉ BIEN TE MUEVES!

- La Conjugación I (cont.)
- La alternancia **șc**→**șt** en verbos acabados en **-șca**
- El uso de la segunda persona como impersonal
- A mi casa, a tu casa...
- La construcción **Trebuie + conjunctiv**
- ¿A qué te dedicas?

Continuamos con los verbos de la conjugación I. Los verbos que acaban en **-șca** como **mișca**, **mușca**, **împușca**, **pișca**, cambian la letra c por una t tanto en la segunda persona singular de indicativo, como en la segunda singular y tercera del **conjunctiv prezent**:

mușca verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) mușca	<i>mușcare</i>	<i>mușcat</i>	<i>mușcând</i>	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						mușcă	mușcați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	mușc	(să) mușc	mușcam	mușcai	mușcasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	muști	(să) muști	mușcai	mușcași	mușcaseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	mușcă	(să) muște	mușca	mușcă	mușcase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	mușcăm	(să) mușcăm	mușcam	mușcarăm	mușcaserăm, mușcasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	mușcați	(să) mușcați	mușcați	mușcarăți	mușcaserăți, mușcaseți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	mușcă	(să) muște	mușcau	mușcară	mușcaseră	

armă

A veces en rumano se usa la segunda persona como un impersonal y se traduciría como el infinitivo:

În Singapore este ilegal să mesteci gumă En Singapur es ilegal masticar chicle
Cum să modifici o pagină Cómo modificar una página

En rumano se sobreentiende la palabra “casa” en frases como *¿Vienes a mi casa?* O *¿te mudas a mi casa?* Donde se dice literalmente: “*¿Vienes a la mía?*”, o “*¿Te mudas a la mía?*”

Vreau să te muți la mine Quiero que te mudes a mi casa

Una de las formas de preguntar a qué se dedica alguien es con el verbo **a ocupa**, que también significa ocuparse de algo:

Cu ce te ocupi? ¿A qué te dedicas?

motor

Por último, presentamos la construcción **trebuie + conjunctiv** que sería el equivalente al español “tener que + verbo” o “hay que + infinitivo”

Nu trebuie să miște un deget No tiene que mover un dedo

Gumă de mestecat

35

- **adversar** m /ad.ver'sar/ adversario: adversar adversari adversarul adversarii adversarului adversarilor
- **adversară** f /ad.ver'sa.rə/ adversaria: adversară adversare adversara adversarele adversarei adversarelor
- **agent** m /a'dʒent/ agente (m): agent agenți agentul agenții agentului agenților
- **agentă** f /a'gen.tə/ agente (f): agentă agente agenta agentele agentei agentelor
- **alternativ** a /al.ter.na'tiv/ alternativo: alternativ alternativi alternativul alternativii alternativului alternativilor
- **alternativă** /al.ter.na'ti.və/ alternativa: alternativă alternative alternativa alternativele alternativei alternativelor
- **armă** f /'ar.mə/ arma: armă arme arma armele armei armelor
- **auto** n /'a.u.to/ coche
- **consiliu** n /kon'si.lju/ consejo: consiliu consilii consiliul consiliile consiliului consiliilor
- **control** n /kon'trol/ control: control controale controlul controalele controlului controalelor
- **corporal** a /kor.po'ral/ corporal (m): corporal corporali corporalul corporalii corporalului corporalilor
- **corporală** /kor.po'ra.lə/ corporal (f): corporală corporale corporala corporalele corporalei corporalelor
- **detector** n /de.tek'tor/ detector: detector detectoare detectorul detectoarele detectorului detectoarelor
- **experiență** s /eks.pe.ri'en.tə/ experiencia: experiență experiențe experiența experiențele experienței experiențelor
- **factură** f /fak'tu.rə/ factura: factură facturi factura facturile facturii facturilor
- **gen** n /dʒen/ clase, tipo: gen genuri genul genurile genului genurilor
- **gumă** f /'gu.mə/ chicle, goma: gumă gume guma gumele gumei gumelor
 - gumă de mestecat chicle
- **gură** f /'gu.rə/ boca: gură guri gura gurile gurii gurilor
- **ilegal** a /i.le'gal/ ilegal (m): ilegal ilegali ilegalul ilegalii ilegalului ilegalilor
- **ilegală** /i.le'ga.lə/ ilegal (f): ilegală ilegale ilegala ilegalele ilegalei ilegalelor
- **iubire** f /ju'bi.re/ amor: iubire iubiri iubirea iubirile iubirii iubirilor
- **local** a /lo'kal/ local (m): local locali localul localii localului localilor
- **local** /lo'ka.lə/ local (f): locală locale locala localele localei localelor
- **material** n /ma.te.ri'al/ material: material materiale materialul materialele materialului materialelor
- **medicină** f /me.di'tʃi.nə/ medicina: medicină --- medicina --- medicinelor/medicinilor
- **mesteca, mestec** v /mes.te'ka/ masticar
- **minciună** f /min'tʃju.nə/ mentira: minciună minciuni minciuna minciunile minciunii minciunilor
- **minister** n /mi.nis'ter/ ministerio: minister ministere ministerul ministerele ministerului ministerelor
- **mira** (a se), **mir** v /mi'ra/ asombrar(se), extrañar(se)
- **mișca** (a se), **mișc** v /miʃ'ka/ mover(se)
- **modifica, modific** v /mo.di.fi'ka/ modificar
- **motor** n /mo'tor/ motor: motor motoare motorul motoarele motorului motoarelor
- **mușca, mușc** v /muʃ'ka/ morder
- **muta** (a se), **mut** v /mu'ta/ mudar(se)
- **normă** f /'nor.mə/ norma: normă norme norma normele normei normelor
- **obliga, oblig** v /o.bli'ga/ obligar
- **observa, observ** v /ob.ser'va/ observar, notar
- **ocupa, ocup** v /o.ku'pa/ ocupar
- **olimpiadă** f /o.lim.pi'a.də/ olimpiada: olimpiadă olimpiade olimpiada olimpiadele olimpiadei olimpiadelor
- **participa, particip** v /par.ti.ʃi'pa/ participar
- **pădure** f /pə'du.re/ bosque: pădure păduri pădurea pădurile pădurii pădurilor
- **pica** (fam), **pic** v /pi'ka/ suspender
- **planetă** f /pla'ne.tə/ planeta: planetă planete planeta planetele planetei planetelor
- **plimba, plimb** v /plim'ba/ pasear
- **poseda, posed** v /po.se'da/ poseer

- **practica, practic** v /prak.ti'ka/ practicar
- **prefera, prefer** v /pre.fe'ra/ preferir
- **procura, procur** v /pro.ku'ra/ procurar, hacerse con, adquirir
- **profita, profit** v /pro.fi'ta/ aprovechar
- **pronunța, pronunț** v /pro.nun'tsa/ pronunciar
- **psihiatru** m /psi.hi'a.tru/ siquiatra (m): psihiatru psihiatru psihiatru psihiatru psihiatru psihiatru psihiatru
psihiatră f /psi.hi'a.trə/ siquiatra (f): psihiatră psihiatre psihiatra psihiatrele psihiatrei psihiatrelor
- **publica, public** v /pu.bli'ka/ publicar
- **pupa, pup** v /pu'pa/ besar (fam.)
- **reclama, reclam** v /re.kla'ma/ reclamar
- **recomanda, recomand** v /re.ko.man'da/ recomendar
- **rectifica, rectific** v /rek.ti.fi'ka/ rectificar
- **refuza, refuz** v /re.fu'za/ rehusar, rechazar
- **regreta, regret** v /re.gre'ta/ sentir, lamentar
- **sămânță** f /sə'mîn.tsə/ semilla: sămânță semințe sămânța semințele seminței semințelor
- **sănătos** a /sə.nə'tos/ sano: sănătos sănătoși sănătosul sănătoșii sănătosului sănătoșilor
sănătoasă /sə.nə'toa.sə/ sana: sănătoasă sănătoase sănătoasa sănătoasele sănătoasei sănătoaselor
- **scanner** n /'ska.ner/ escáner: scanner scanere scannerul scanerele scannerului scannerelor
- **schimbare** f /skim'ba.re/ cambio: schimbare schimbări schimbarea schimbările schimbării schimbărilor
- **tânăr** a /'t̪.nə.r̪/ joven (m): tânăr tineri tânărul tinereții tânărului tinerilor
tânără /'t̪.nə.r̪ə/ joven (f): tânără tinere tânăra tinerele tinereții tinerețelor
- **test** n /test/ prueba, test: test teste testul teste testului testelor
- **text** n /tekst/ texto: text texte textul textele textului textelor
- **trebuie** v /'tre.bu.je/ hay que..., tener que...
- **vagabond** a /va.ga'bond/ vagabundo: vagabond vagabonzi vagabondul vagabonzii vagabondului vagabonzilor
vagabondă /va.ga'bon.də/ vagabunda: vagabondă vagabonde vagabonda vagabondele vagabondei vagabondelor

pădure

- Jumătate dintre tinerii români mestecă gumă zilnic..... La mitad de los jóvenes rumanos mastica chicle a diario
- În Singapore este ilegal să mesteci gumă..... En Singapur es ilegal masticar chicle
- De ce te miri că nu te ajută?..... ¿Por qué te asombros de que no te ayude?
- Nu trebuie să miște un deget..... No tiene que mover un dedo
- Carlos e hotărât să nu miște un deget..... Carlos está decidido a no mover un dedo
- Cum să modifici o pagină..... Cómo modificar una página
- Ce determină un câine să muște?..... ¿Qué determina que un perro muerda?
- Vreau să te muți la mine..... Quiero que te mudes a mi casa
- Vrea să se mute din casa părinților..... Quiere mudarse de casa de los padres
- Nu știi? Te învăț. Nu poți? Te ajut. Nu vrei? Te oblig!..... ¿No sabes? Te enseño. ¿No puedes? Te ayudo. ¿No quieres? Te obligo
- Nu poți să obligi pe nimeni să meargă la psihiatru..... No puedes obligar a nadie a ir al psiquiatra
- Cu ce te ocupi?..... ¿A qué te dedicas?
- Monica vrea să participe la Olimpiada din 2012..... Mónica quiere participar en las Olimpiadas de 2012
- A picat examenul auto..... Ha suspendido el exámen del coche
- Mă plimb sub soare..... Me paseo bajo el sol
- Copiii mei nu au vrut să se plimbe..... Mis hijos no quisieron pasear
- Vineri ne plimbăm cu bicicleta noaptea..... El viernes paseamos en bicicleta por la noche
- Nu am venit să ne plimbăm..... No hemos venido a pasear
- A practicat medicina alternativă..... Ha practicado la medicina alternativa
- Practici sport?..... ¿Practicas deporte?
- De unde ne procurăm semințele de legume?..... ¿Dónde podemos adquirir las semillas de verduras?
- Procurați-vă din timp bilete de tren..... Compre con antelación billetes de tren
- Ministerul a publicat numele celor care au..... El ministerio ha publicado el nombre de los que han picat examenul suspendido el examen
- Ce îmi puteți recomanda?..... ¿Qué me puede recomendar?
- Două femei au refuzat controlul cu scanere corporale..... Dos mujeres han rechazado el control con escáneres corporales

planete

35

1. Mastico con la boca cerrada	Mestec cu gura închisă
2. ¿Por qué te asombros de que no tienes novio?.....	De ce te miri că nu ai prieten?
3. Todavía me asombro de por qué tengo éxito.....	Încă mă mir de ce am succes
4. Yo de aquí no me muevo.....	Eu de aici nu mă mișc
5. ¡Tenemos que movernos rápido!.....	Trebuie să ne mișcăm repede!
6. ¡Qué bien te mueves!.....	Ce bine te miști!
7. El motor se mueve.....	Motorul se mișcă
8. Me muevo en tu dirección.....	Mă mișc în direcția ta
9. ¡Muévete!.....	Mișcă-te!
10. No es necesario que modifiquemos las normas.....	Nu e nevoie să modificăm normele
11. Ha mordido a un agente en un dedo.....	A mușcat un agent de un deget
12. Quiero mudarme a tu casa.....	Vreau să mă mut la tine
13. Si no quieres, ¡te obligo!.....	Dacă nu vrei, te oblig!
14. Me gusta observar planetas.....	Îmi place să observ planete
15. ¿No has observado ningún cambio?.....	N-ai observat nici o schimbare?
16. Me gusta ocuparme del jardín de mamá.....	Îmi place să mă ocup de grădina mamei
17. ¿Quién se ocupa de los perros vagabundos?.....	Cine se ocupă de câinii vagabonzi?
18. ¿A qué se dedica (ud.)?.....	Cu ce vă ocupați?
19. Participo en este concurso.....	Particip la acest concurs
20. Te invito a participar.....	Te invit să participi
21. Hemos perdido con el adversario más fácil.....	Am picat cu cel mai ușor adversar
22. No ha pasado la prueba del detector de mentiras.....	A picat testul cu detectorul de minciuni
23. Me gusta pasearme por el bosque.....	Îmi place să mă plimb prin pădure
24. ¡Vamos a pasear!.....	Hai să ne plimbăm!
25. Este médico posee una rica experiencia.....	Acest medic posedă o experiență bogată
26. Posee un buen material.....	Posedă un bun material
27. No podemos practicar todos los días.....	Nu putem să practicăm în fiecare zi
28. Es sano practicar deportes.....	Este sănătos să practici sporturi
29. ¿Qué deportes practicáis?.....	Ce sporturi practicați?
30. ¿Qué clase de películas prefieres?.....	Ce gen de filme preferi?
31. Prefiero otro color.....	Prefer o altă culoare
32. Prefiero ir ahora.....	Prefer să merg acum
33. Quiero comprarme un teléfono nuevo.....	Vreau să îmi procur un telefon nou
34. Se ha comprado un arma.....	Și-a procurat o armă
35. No te aproveches de mi amor.....	Nu profita de iubirea mea
36. Aprovechemos el buen tiempo.....	Să profităm de vremea frumoasă
37. Nosotros te ayudaremos a pronunciar correctamente.....	Noi te vom ajuta să pronunți corect
38. ¿Cómo se pronuncia esta palabra?.....	Cum se pronunță acest cuvânt?
39. ¿Quieres publicar un libro?.....	Vrei să publici o carte?
40. El 4 de enero de 2010 publico un texto.....	Pe 4 ianuarie 2010 eu public textul
41. ¿No me besas?.....	Nu mă pupi?
42. Reclamo una factura demasiado grande.....	Reclam o factură prea mare
43. Tenemos que reclamar en la administración.....	Trebuie să reclamăm la administrație
44. Practico yoga y se lo recomiendo a todos.....	Practic yoga și o recomand tuturor
45. ¿Qué me recomiendas?.....	Ce-mi recomanzi?
46. El consejo local rectificará el presupuesto de la ciudad.....	Consiliul local va rectifica bugetul orașului
47. El niño rechaza la comida.....	Copilul refuză mâncarea
48. ¿Por qué se niegan los padres a tener más hijos?.....	De ce refuză părinții să aiba mai mulți copii?
49. Nadie lamenta nada.....	Nimeni nu regretă nimic
50. Sentimos no poder invitar a Carlos.....	Regretăm că nu-l putem invita pe Carlos

36 PUTEȚI REPETA, VĂ ROG?

¿ME LO PUEDE REPETIR, POR FAVOR?

- La Conjugación I (cont.)

Continuamos con otros 25 verbos de la conjugación I, como ejemplo el verbo **a rezema** que significa “apoyarse” o “recostarse”, y que tiene alguna variante, aunque de las dos formas **reazem/rezem** la más común es la forma regular (**rezem**), suele ir en reflexivo y acompañado de la preposición **de** o **pe**:

		infinitiv	infinitiv lung	participiu	gerunziu	imperativ pers. a II-a	
		(a) rezema	rezemare	rezemat	rezemând	singular	plural
rezema	verb tranzitiv					reazemă, rezemă	rezemați
numărul	persoana	prezent	conjunctiv prezent	imperfect	perfect simplu	mai mult ca perfect	
singular	I (eu)	reazem, rezem	(să) reazem, rezem	rezemam	rezemai	rezemasem	
	a II-a (tu)	reazemi, rezemi	(să) reazemi, rezemi	rezemai	rezemași	rezemaseși	
	a III-a (el, ea)	reazemă, rezemă	(să) reazeme, rezeme	rezema	rezemă	rezemase	
plural	I (noi)	rezemăm	(să) rezemăm	rezemam	rezemarăm	rezemaserăm, rezemasem	
	a II-a (voi)	rezemați	(să) rezemați	rezemați	rezemarați	rezemaserăți, rezemaseți	
	a III-a (ei, ele)	reazemă, rezemă	(să) reazeme, rezeme	rezemau	rezemară	rezemaseră	

Ea își rezemă capul de pieptul lui Ella apoya la cabeza en el pecho de él

36

- **agenție** s f /a.ɖʒen'tsi.e/ agencia: agenție agenții agenția agențiile agenției agențiilor
- **artist** s m /ar'tist/ artista (m): artist artiști artistul artiștii artistului artiștilor
- **artistă** s f /ar'tis.tə/ artista (f): artistă artiste artista artistele artistei artistelor
- **așa** adv /a'ʃa/ así
- **atentat** s n /a.ten'tat/ atentado: atentat atentate atentatul atentatele atentatului atentatelor
- **baghetă** s f /ba'ge.tə/ batuta: baghetă baghete bagheta baghetele baghetei baghetelor
- **bec** s n /bek/ bombilla: bec becuri becul becurile becului becurilor
- **bine** s n /'bi.ne/ bien: bine --- binele --- binelui ---
- **brusc** adv /brusk/ bruscamente
- **bucată** s f /bu'ka.tə/ parte, trozo: bucată bucăți bucata bucățile bucății bucăților
- **capabil** (de) adj /ka'pa.bil/ capaz (m): capabil capabili capabilul capabilii capabilului capabililor
- **capabilă** /ka'pa.bi.lə/ capaz (f): capabilă capabile capabila capabilele capabilei capabilelor
- **circulație** s f /ʃir.ku'la.tsi.e/ circulación: circulație circulații circulația circulațiile circulației circulațiilor
- **cutremur** s n /ku'tre.mur/ terremoto: cutremur cutremure cutremurul cutremurele cutremurului cutremurelor
- **deranj** s n /de'ranʒ/ molestia: deranj deranjuri deranjul deranjurile deranjului deranjurilor
- **dirijor** s m /di.ri'ʒor/ director (de orquesta o de coro): dirijor dirijori dirijorul dirijorii dirijorului dirijorilor
- **dirijoare** s f /di.ri'ʒo.a.re/ directora: dirijoare dirijoarea dirijoare dirijoarele dirijoarei dirijoarelor
- **dulce** s n /'dul.ʃe/ dulce: dulce dulciuri dulcele dulciurile dulcelui dulciurilor
- **ideologie** s f /i.de.o.lo'dʒi.e/ ideología: ideologie ideologii ideologia ideologiile ideologiei ideologiilor
- **incandescent** adj /in.kan.des'tʃent/ incandescente (m): incandescent incandescenti incandescentul incandescentii incandescentului incandescentilor
- **incandescentă** /in.kan.des'tʃen.tə/ incandescente (f): incandescentă incandescente incandescenta incandescentele incandescentei incandescentelor
- **indicator** s n /in.di.ka'tor/ indicador, señal: indicator indicatoare indicatorul indicatoarele indicatorului indicatoarelor
- **furat** adj /fu'rat/ robado: furat furați furatul furații furatului furaților
- **furată** /fu'ra.tə/ robada: furată furate furata furatele furatei furatelor
- **grupare** s f /gru'pa.re/ agrupación: grupare grupări gruparea grupările grupării grupărilor
- **luat** adj /lu'at/ llevado: luat luați luatul luații luatului luaților
- **luată** /lu'a.tə/ llevada: luată luată luata luatele luatei luatelor
- **maidanez** s m /ma.i.da'nez/ perro sin dueño, perro vagabundo: maidanez maidanezi maidanezul maidanezii maidanezului maidanezilor
- **muncă** s f /'mun.kə/ trabajo: muncă munci munca muncile muncii muncilor
- **pardon** interj /par'don/ ¡perdón!
- **piept** s n /pjept/ pecho: piept piepturi pieptul piepturile pieptului piepturilor
- **planifica, planific** v t /pla.ni.fi'ka/ planificar
- **politic** adj m /po'li.tik/ político: politic politici politicul politicii politicului politicilor
- **politică** s f, adj f /po'li.ti.kə/ política: politică politice politica politicele politicei politicelor
- **realitate** s f /re.a.li'ta.te/ realidad: realitate realități realitatea realitățile realității realităților
- **rebel** adj /re'bel/ rebelde (m): rebel rebeli rebelul rebelii rebelului rebelilor
- **rebelă** /re'be.lə/ rebelde (f): rebelă rebele rebela rebelele rebeleii rebelelor
- **renunța, renunț** v i /re.nun'tsa/ renunciar
- **repara, repar** v t /re.pa'ra/ reparar, arreglar
- **repetă, repet** v t /re.pe'ta/ repetir
- **respecta, respect**
- **respira, respir** v t /res.pi'ra/ respirar
- **revendica, revindic** v t /re.ven.di'ka/ reivindicar

- **rezema** (a se), **rezem** v t /re.ze'ma/ apoyar(se), recostar(se)
- **rezerva, rezerv** v t /re.zer'va/ reservar
- **rezista, rezist** v i /re.zis'ta/ resistir
- **rezolva, rezolv** v t /re.zol'va/ resolver
- **ridica, ridic** v t /ri.di'ka/ levantar, levantarse
- **risca, risc** v t /ris'ka/ arriesgar
- **rutier** adj /ru.ti'e.re/ de carretera (m): rutier rutieri rutierul rutierii rutierului rutierilor
rutieră /ru.ti'e.rə/ de carretera (f): rutieră rutiere rutiera rutierele rutierei rutierelor
- **sacrifica, sacrific** v t /sa.kri.fi'ka/ sacrificar
- **saluta, salut** v t /sa.lu'ta/ saludar
- **săruta** (a se), **sărut** v t /sə.ru'ta/ besar(se)
- **schimba, schimb** v t /skim'ba/ cambiar
- **scuipa, scuip** v t /sku.i'pa/ escupir
- **scutura, scutur** v t /sku.tu'ra/ sacudir, agitar
- **scuza, scuz** v t /sku'za/ excusar, disculpar
- **sediu** s n /'se.dju/ sede: sediu sedii sediul sediile sediului sediilor
- **separa, separ** v t /se.pa'ra/ separar
- **solicita, solicit** v t /so.li.ʃi'ta/ solicitar
- **spânzura, spânzur** v t /spɪn.zu'ra/ colgar, ahorcar
- **specifica, specific** v t /spe.ʃi.fi'ka/ especificar
- **spera, sper** v t /spe'ra/ esperar
- **transport** s n /trans'port/ transporte: transport transporturi transportul transporturile transportului transporturilor
- **turism** s n /tu'rism/ turismo: turism turisme turismul turismele turismului turismelor

dulciuri

- Nu renunț la niciun leu din banii mei.....No renuncio a ningún leu de mi dinero
- Cum să renunți la fumat?.....¿Cómo renunciar a fumar?
- A venit timpul să renunțăm la becurile incandescente.... Ha llegado el tiempo de que renunciemos a las bombillas incandescentes
- Nu vreau să renunț așa ușorNo quiero renunciar tan fácilmente
- Eu pot renunța la cafea iar tu nu poți renunța Yo puedo renunciar al café y tú no puedes renunciar a la dulciuri los dulces
- Ai renunțat la cafea?.....¿Has renunciado al café?
- Aș repara televizorul dar nu știu cum.....Repararía el televisor pero no sé cómo
- Puteți repeta, vă rog?.....¿Puede repetir, por favor?
- Istoria se repetă.....La historia se repite
- Învață să respecti pe cei din jurul tău Aprende a respetar a los de tu alrededor
- De ce nu respecti regulile de circulație?.....¿Por qué no respetas las normas de circulación?
- În drumul nostru sunt multe indicatoare rutiere..... En nuestro trayecto hay muchas señales de tráfico pe care șoferul trebuie să le respecte que el conductor tiene que respetar
- Ea își rezemă capul de pieptul lui..... Ella apoya la cabeza en el pecho de él
- Aș dori să rezerv o masă pentru trei persoane..... Desearía reservar una mesa para tres personas
- Aș vrea să rezerv două locuri pentru mâine seară..... Quisiera reservar dos localidades para mañana por la noche
- Tata dă un telefon la agenția de turism și rezervă..... El padre llama por teléfono a la agencia de turismo y bilet de călătorie reserva el billete de viaje
- Dirijorul ridică bagheta El director levanta la batuta
- Am un ceas care rezistă la apă și nu se strică..... Tengo un reloj que resiste en el agua y no se estropea
- Ea rezolvă bine problemele..... Ella resuelve bien los problemas
- Cum se rezolvă problema câinilor maidanezi?.....¿Cómo se resuelve el problema de los perros callejeros?
- Vă rog să mă scuzați..... Le ruego me disculpe
- Suntem capabili să separăm visul de realitate?.....¿Somos capaces de separar el sueño de la realidad?
- Sper că ești sănătos..... Espero que estés sano
- Sper să ajungem devreme acasă..... Espero que llegemos temprano a casa
- Speră că va reveni curând..... Espera que va a volver pronto

Maidanez

36

1. ¿Cómo planifico una excursión?	Cum planific o excursie?
2. No renuncio a ti	Nu renunț la tine
3. Ha renunciado a la vida de artista	A renunțat la viață de artist
4. Quiero que arregle la ducha	Vreau să repare dușul
5. ¿Lo puede reparar hoy?	O puteți repara azi?
6. ¿Açun tiene tiempo de reparar también el ascensor?	Mai aveți timp să reparați și liftul?
7. Ha reparado su coche con piezas robadas	Și-a reparat mașina cu piese furate
8. ¿Puede repetir, por favor?	Puteți repeta, vă rog?
9. ¿Tengo que repetir la lección?	Trebuie să repet lecția?
10. Espero repetir el resultado	Sper să repet rezultatul
11. No repitas mis errores	Să nu repeți greșelile mele
12. ¡Respétenos!	Respectați-ne!
13. No ha respetado la señal de Stop	Nu a respectat indicatorul Stop
14. Ya no puedo respirar	Nu mai pot să respir
15. Respire aire limpio	Respirați aer curat
16. Una agrupación rebelde ha reivindicado el atentado	O grupare rebelă a revendicat atentatul
17. Gran Bretaña reivindica un trozo de la Antártida	Marea Britanie revendică o bucată de Antarctica
18. Se apoya en un árbol	Se rezemă de un copac
19. Nos recostamos contra la pared	Ne rezemăm de perete
20. He reservado una habitación	Am rezervat o cameră
21. Deseo reservar una mesa para mañana	Doresc să rezerv o masă pentru mâine
22. Han resisitido hasta el último hombre	Au rezistat până la ultimul om
23. Resulevo un problema	Rezolv o problemă
24. ¿Cómo se resuelve la crisis política?	Cum se rezolvă criza politică?
25. Levántate y anda	Ridică-te și mergi
26. Me he levantado de la cama	M-am ridicat din pat
27. Levantemos el vaso	Să ridicăm paharul
28. Ha arriesgado la vida	Și-a riscat viața
29. Jorge se arriesga a ir a la cárcel	Jorge riscă să ajungă în închisoare
30. Me sacrifico por el bien del equipo	Mă sacrific pentru binele echipei
31. En política se sacrifica todo	În politică se sacrifică totul
32. Quiero saludar a Irina en primer lugar	Vreau să o salut pe Irina în primul rând
33. Saludo la decisión tomada	Salut hotărârea luată
34. Beso a mamá	O sărut pe mama
35. La temperatura ha cambiado bruscamente	Temperatura s-a schimbat brusc
36. ¿Puede cambiarme el aceite?	Puteți să-mi schimbați uleiul?
37. ¿Tengo que cambiar de tren?	Trebuie să schimb trenul?
38. Ha escupido a un adversario	A scuipat un adversar
39. Un terremoto sacude la capital	Un cutremur scutură capitala
40. Nos sacudimos el polvo	Ne scuturăm de praf
41. No quiero disculparte	Nu vreau să te scuz
42. Quiero disculparme	Vreau să mă scuz
43. Perdón, discúlpeme	Pardon, mă scuzi
44. Disculpe la molestia	Scuzați deranjul
45. Las ideologías nos separan	Ideologiile ne separă
46. Solicito una beca de transporte	Solicit o bursă de transport
47. ¿Podemos solicitar alguna ayuda?	Putem solicita vreun ajutor?
48. Se ahorcó en la sede de su anterior lugar de trabajo	S-a spânzurat la sediul fostului loc de muncă
49. Especifico que no he participado en este concurso	Eu specific că nu am participat la acest concurs
50. No esperes nada de él	Să nu speri nimic de la el

37

SUNAȚI-NE!

İLLÁMENOS!

- La Conjugación I (cont.)
- Alternancia ă → a en la tercera persona del singular de los verbos **a arăta** y **a agăța**
- **A uita** y **a se uita**

Los verbos **a arăta** y **a agăța** sólo cambian la **ă** por una **a** en la tercera persona del presente de indicativo y de subjuntivo

agăța verb tranzitiv	<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
	(a) agăța	agățare	agățat	agățând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
					agață	agățaji

numărul	persoana	prezent	conjunctiv prezent	imperfect	perfect simplu	mai mult ca perfect
singular	I (eu)	agăț	(să) agăț	agățam	agățai	agățasem
	a II-a (tu)	agăți	(să) agăți	agățai	agățaiși	agățaseși
	a III-a (el, ea)	agață	(să) agațe, agățe	agățta	agăță	agățase
plural	I (noi)	agățăm	(să) agățăm	agățam	agățarăm	agățaserăm, agățasem
	a II-a (voi)	agățaji	(să) agățaji	agățaji	agățaraji	agățaseraji, agățaseși
	a III-a (ei, ele)	agață	(să) agațe, agățe	agățtau	agățară	agățaseră

arăta verb tranzitiv	<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
	(a) arăta	arătare	arătat	arătând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
					arată	arătași

numărul	persoana	prezent	conjunctiv prezent	imperfect	perfect simplu	mai mult ca perfect
singular	I (eu)	arăt	(să) arăt	arătam	arătai	arătasem
	a II-a (tu)	arăți	(să) arăți	arătai	arătași	arătaseși
	a III-a (el, ea)	arătă	(să) arâte	arătta	arătă	arătase
plural	I (noi)	arătăm	(să) arătăm	arătam	arătarăm	arătaserăm, arătasem
	a II-a (voi)	arătași	(să) arătași	arătași	arătarăși	arătaserăși, arătaseși
	a III-a (ei, ele)	arătă	(să) arâte	arăttau	arătară	arătaseră

El resto de los verbos que presentamos en este tema siguen las reglas de los temas anteriores.

Los siguientes ejemplos ayudarán a aclarar la diferencia entre **a uita** “olvidar” y **a se uita (la)** “mirar (a)”:

Am uitat ce doream să-ți spun	He olvidado que deseaba decirte
Și-a uitat ochelarii acasă	Se ha olvidado las gafas en casa
Se uită în oglindă	Se mira en el espejo
Florin se uită la televizor	Florin mira el televisor
Mă uit la ei	(La) miro a ella

cravată

Por último, señalar que le verbo **a ustura** “picar”, sólo se usa en la tercera persona.

giruetă

37

- **adunare** f /a.du'na.re/ suma: adunare adunări adunarea adunările adunării adunării
- **agăța, agăț** v /a.gə'tsa/ colgar, enganchar
- **ambulanță** f /am.bu'lan.tsə/ ambulancia: ambulanță ambulante ambulanța ambulanțele ambulanței ambulanțelor
- **arăta, arăt** v /arə'ta/ mostrar, enseñar
- **balcon** n /bal'kon/ balcón: balcon balcoane balconul balcoanele balconului balcoanelor
- **batistă** f /ba'tis.tə/ pañuelo: batistă batiste batista batistele batistei batistelor
- **bloc** n /blok/ bloque, edificio: bloc blocuri blocul blocurile blocului blocurilor
- **bolnav** a /bol'nav/ enfermo: bolnav bolnavi bolnavul bolnavii bolnavului bolnavilor
- **bolnavă** /bol'na.və/ enferma: bolnavă bolnave bolnava bolnavele bolnavei bolnavelor
- **camion** n /ka.mi'on/ camión: camion camioane camionul camioanele camionului camioanelor
- **cardiolog** s /kar.di.o'log/ cardiólogo: cardiolog cardiologi cardiologul cardiologii cardiologului cardiologilor
- **cardiologă** /kar.di.o'lo.gə/ cardióloga: cardiologă cardiologe cardiologa cardiologe cardiologiei cardiologelor
- **caz** n /kaz/ caso: caz cazuri cazul cazurile cazului cazurilor
- **câmp** n /kəmp/ campo: câmp câmpuri câmpul câmpurile câmpului câmpurilor
- **ciocan** n /'kan/ martillo: ciocan ciocane ciocanul ciocanele ciocanului ciocanelor
- **ciocănel** n /ʃjo.ka'nel/ martillito, baqueta: ciocănel cioănele ciocănelul ciocănelele ciocănelului ciocănelor
- **claxon** n /klak'son/ bocina, claxon: claxon claxoane claxonul claxoanele claxonului claxoanelor
- **compozitor** s /kom.po.zi'tor/ compositor: compozitor compozitori compozitorul compozitorii compozitorului compozitorilor
- **compozitoare** /kom.po.zi'toə.re/ compositora: compozitoare compozitoare compozitoarea compozitoarele compozitoare compozitoarelor
- **contract** n /kon'trakt/ contrato: contract contracte contractul contractele contractului contractelor
- **cravată** f /kra'va.tə/ corbata: cravată cravate cravata cravatele cravatei cravatelor
- **elefant** m /e.le'fant/ elefante: elefant elefanți elefantul elefanții elefantului elefanților
- **febră** f /'fe.brə/ fiebre: febră febre febra febrele febrei febrele
- **fereastră** f /fe'reas.trə/ yentana: fereastră ferestre fereastră ferestrele ferestrei ferestrelor
- **gazon** n /ga'zon/ césped: gazon gazoane gazonul gazoanele gazonului gazoanelor
- **giruetă** f /dʒi.ru'e.tə/ veleta: giruetă giruete girueta giruetele giruetei giruetelor
- **grav** a, adv /grav/ grave (m), gravemente: grav gravi gravul gravii gravului gravilor
- **gravă** /'gra.və/ grave (f): gravă grave grava gravele gravei gravelor
- **imunologic** a /i.mu.no'lo.dʒik/ inmunológico: imunologic imunologici imunologicul imunologicii imunologicului imunologicilor
- **imunologică** /i.mu.no'lo.dʒi.kə/ inmunológica: imunologică imunologice imunologica imunologicele imunologicele imunologicelor
- **memoria** f /me'mo.ri.e/ memoria: memorie memorii memoria memoriile memoriei memoriilor
- **mînim** a /'mi.nim/ mínimo: minim minimi minimul minimii minimului minimilor
- **mînimă** /'mi.ni.mə/ mínima: minimă minime minima minimele minimele minimelor
- **nas** n /nas/ nariz: nas nasuri nasul nasurile nasului nasurilor
- **nivel** n /ni'vel/ nivel: nivel niveluri nivelul nivelurile nivelului nivelurilor
- **oftalmolog** s /of.tal.mo'log/ oftalmólogo: oftalmolog oftalmologi oftalmologul oftalmologii oftalmologului oftalmologilor
- **oftalmologă** /of.tal.mo'lo.gə/ oftalmóloga: oftalmologă oftalmologe oftalmologa oftalmologe oftalmologiei oftalmologelor
- **oglinďă** f /o'glin.də/ espejo: oglinďă oglinzi oglinďa oglinzile oglinzii oglinzilor
- **orelist** s /o.re'list/ otorrinolaringólogo: orelist oreliști orelistul oreliștii orelistului oreliștilor
- **orelistă** /o.re'lis.tə/ otorrinolaringóloga: orelistă oreliste orelista oreliste orelistele orelistei orelistelor
- **parabolic** a /pa.ra'bo.li.k/ parabólico: parabolic parabolici parabolicul parabolicii parabolicului parabolicilor
- **parabolică** /pa.ra'bo.li.kə/ parabólica: parabolică parabolice parabolica parabolicele parabolicele parabolicelor
- **piele** f /'pje.le/ piel: piele piei pielea pieile pielii/pieii pieilor
- **pilulă** f /pi'lu.lə/ pildora: pilulă pilule pilula pilulele pilulei pilulelor
- **protest** n /pro'test/ protesta: protest proteste protestul protestele protestului protestelor
- **reflex** a /re'fleks/ reflejo: reflex reflecși reflexul reflecșii reflexului reflecșilor
- **reflexă** /re'flek.sə/ refleja: reflexă reflexe reflexa reflexele reflexei reflexelor
- **ridicat** a /ri.di'kat/ elevado: ridicat ridicați ridicatul ridicații ridicatului ridicațiilor
- **ridicăță** /ri.di'ka.tə/ elevada: ridicăță ridicate ridicata ridicatele ridicatei ridicatelor

- **sânge** n /'sm.dʒe/ sangre: sânge sânghiuri sângele sânghiurile sângelei sânghiurilor
- **scrum** n /skrum/ ceniza: scrum scrumuri scrumul scrumurile scrumului scrumurilor
- **sistem** n /sis'tem/ sistema: sistem sisteme sistemul sistemele sistemului sistemelor
- **stare** f /'sta.re/ estado: stare stări starea stările stării stărilor
- **strica, stric** v /stri'ka/ estropear
- **sona, sun** v /su'na/ sonar, llamar por teléfono
- **suporta, suport** v /su.por'ta/ soportar, aguantar, sufrir
- **suprima, suprim** v /su.pri'ma/ suprimir
- **suspenda, suspend** v /sus.pen'da/ suspender
- **suspîn** n /sus'pin/ suspiro: suspin suspine suspinul suspinele suspinului suspinelor
- **șansă** f /'ʃan.sə/ suerte, oportunitad: șansă șanse șansa șansele șansei șanselor
- **tare** adv /'ta.re/ fuerte(mente), extremadamente
- **termina, termin** v /ter.mi'na/ terminar, acabar
- **transforma** (a se), **transform** v /trans.for'ma/ transformar(se)
- **transpira, transpir** v /trans.pi'ra/ transpirar, sudar
- **transporta, transport** v /trans.por'ta/ transportar
- **transportator** m /trans.por.ta'tor/ transportista: transportator transportatori transportatorul transportătorii transportătorului transportătorilor
- **tremura, tremur** v /tre.mu'ra/ temblar
- **trompă** f /'trom.pə/ trompa: trompă trompe trompa trompele trompei trompelor
- **tuna, tun** v /tu'na/ tronar
- **țipa, țip** v /tsi'pa/ gritar
- **uda, ud** v /u'da/ regar, rociar, mojar
- **uita, uit** v /wi'ta/ olvidar
 - a se **uita la** mirar a
- **urca, urc** v /ur'ka/ subir, ascender, preparar
- **ustura** v /us.tu'ra/ picar, escocer
- **valorifica, valorific** v /va.lo.ri.fi'ka/ valorar
- **verifica, verific** v /ve.ri.fi'ka/ verificar, comprobar
- **vindeca, vindec** v /vin.de'ka/ curar, sanar
- **volum** n /vo'lum/ volumen: volum volume volumul volumele volumului volumelor
- **vomita, vomit** v /vo.mi'ta/ vomitar
- **yoyo** n /jo'jo/ yoyó
- **zgomot** n /zgo'mot/ ruido: zgomot zgomote zgomotul zgomotele zgomotului zgomotelor
- **zmeu** n /'zmew/ cometa: zmeu zmeie zmeul zmeiele zmeului zmeielor

Oglindă

- **Avem șanse minime, dar ne agățăm de ele** Tenemos mínimas posibilidades pero nos aferramos a ellas
- **Le-am arătat colegilor tablourile mele** Les he enseñado mis cuadros a los compañeros
- **Sunați-ne!** ¡Llámenos!
- **Vreți să sunăm pe cineva să vă ia acasă?** ¿Quiere que llamemos a alguien para que le lleve a casa?
- **Îmi place cum sună claxonul ăsta** Me gusta como suena esta bocina
- **Deșteptătorul trebuie să sune mai mult** El despertador tiene que sonar más
- **Zgomotul la volum ridicat suprimă sistemul imunologic** El ruido a volumen elevado suprime el sistema inmunológico
- **Îmi puteți recomanda ceva pentru cazul meu să mă ajute să suprim poftă de mâncare?** ¿Me puede recomendar algo para mi caso para yudarme a surpimir las ganas de comer?
- **Crezi că vei termina lucrul până la această oră?** ¿Crees que terminarás el trabajo a esta hora?
- **Ambulanța transportă pacienții grav bolnavi la spital** La ambulancia transporta a los pacientes gravemente enfermos al hospital
- **Vreau să transport o motocicletă din Italia în București** Quiero transportar una moto de Italia a Bucarest
- **Elefantul m-a udat cu trompa lui** El elefante me ha mojado con su trompa
- **Dacă ați uitat să luați o pilulă, să o luați** Si ha olvidado tomar una píldora, tómela
- **Otoscopul îl ajută pe medic să se uite în urechea noastră** El otoscopio le ayuda al médico a mirar en nuestro oído
- **Am uitat ce doream să-ți spun** He olvidado que deseaba decirte
- **Și-a uitat ochelarii acasă** Se ha olvidado las gafas en casa
- **Se uită în oglindă** Se mira en el espejo
- **Florin se uită la televizor** Florin mira el televisor
- **Se uită pe fereastră** Mira por la ventana
- **Jocul meu yoyo urcă și coboară** Mi yoyó sube y baja
- **Dacă te ustură ochii, mergi la oftalmolog** Si te escuecen los ojos ve al médico
- **Mă ustură pielea** Me pica la piel
- **Doctorul ne verifică reflexele cu un ciocănel** El doctor comprueba nestros reflejos con un martillito
- **Se va vindeca de la sine** Se va a curar por sí mismo
- **Orelistul ne vindecă atunci când avem probleme cu nasul, gâtul și urechile** El otorrino nos cura cuando tenemos problemas en la nariz, la garganta y los oídos

Zmeu

37

1. Los dulces te estropean los dientes.....	Dulciurile îți strică dinții
2. ¿Qué parabólica cuelgo en mi balcón?.....	Ce parabolică îmi agăț de balcon?
3. Cuelgas correctamente el cuadro en la pared.....	Agăți corect tabloul pe perete
4. La brújula señala el norte.....	Busola arată nordul
5. La veleta señala la dirección del viento.....	Giruetă arată direcția vântului
6. Muéstreme corbatas y pañuelos.....	Arătați-mi cravate și batiste
7. No aparenta (ud.) la edad.....	Nu arătați vârsta
8. ¿Qué aspecto tiene él?.....	Cum arată el?
9. ¿Qué le puedo enseñar, señor?.....	Ce vă pot arăta, domnule?
10. Mi despertador suena a las ocho.....	Deșteptătorul meu sună la opt
11. Llámeme otro día.....	Sunați-mă în altă zi
12. ¿Quién ha llamado?.....	Cine a sunat?
13. Sufro dolor de dientes.....	Suport durerea de dinți
14. Suprímeme la memoria.....	Suprimă-i memoria
15. Tienes 48 horas para cancelar los contratos.....	Ai 48 de ore să suspenzi contractele
16. Los transportistas suspenden las protestas.....	Transportatorii suspendă protestele
17. Tengo que terminar un trabajo.....	Am de terminat o lucrare
18. Espero terminarlo para el fin de semana.....	Sper s-o termin până la sfârșitul săptămânii
19. Todo se ha transformado en ceniza.....	Totul s-a transformat în scrum
20. Su alegría (de ellos) se ha convertido en suspiros.....	Bucuria lor s-a transformat în suspine
21. ¿Transpira (ud.) mucho?.....	Transpirați mult?
22. Las ambulancias transportan a los enfermos.....	Ambulanțele transportă bolnavii
23. Este camión transporta frutas.....	Acest camion transportă fructe
24. Tiemblo a causa de la fiebre.....	Tremur din cauza febrei
25. Deje de temblar así.....	Nu mai tremura atâta
26. Afuera truena.....	Afară tună
27. Ha tronado como en un día se verano.....	A tunat ca într-o zi de vară
28. ¡No grites!.....	Nu țipa!
29. ¡No grites al teléfono!.....	Nu țipi la telefon
30. Yo grito bastante a menudo.....	Eu țip destul de des
31. Mi niña grita más fuerte que yo.....	Fetița mea țipă mai tare ca mine
32. No quiero regar el césped.....	Nu vreau să ud gazonul
33. La lluvia riega los campos.....	Ploaia udă câmpurile
34. No riegue las flores a diario en tiempo de invierno.....	Nu udați florile zilnic pe timpul iernii
35. ¡Mira cuantos animales!.....	Uite ce de animale!
36. Mire, está allí.....	Uitați, este acolo
37. ¿Cómo subo a la terraza del edificio?.....	Cum urc pe terasa blocului?
38. ¡Vamos a montar a caballo!.....	Hai să ne urcăm pe cal!
39. Subo y bajo 16 pisos todos los días.....	Urc și cobor 16 etaje în fiecare zi
40. ¡Sube al árbol!.....	Urcă în copac!
41. Mi cometa sube al cielo.....	Zmeul meu urcă pe cer
42. Me pican mucho los ojos.....	Mă ustură foarte tare ochii
43. Valoro cada minuto.....	Îmi valorific fiecare minut
44. Valorem los trabajos de nuestros compositores.....	Să valorificăm lucrările compozitorilor noștri
45. El cardiólogo verifica el estado de nuestro corazón.....	Cardiologul verifică starea inimii noastre
46. ¿Puede comprobar el nivel del aceite?.....	Puteți verifica nivelul uleiului?
47. Verifico las sumas con la calculadora.....	Verific adunările cu calculatorul
48. Curo todas las enfermedades del mundo.....	Vindec toate bolile din lume
49. Puedes sanar tu vida.....	Poți să-ți vindeci viața
50. ¿Has vomitado?.....	Ai vomitat?

38 Soția mea așteaptă un copil

Mi muier espera un niñu

- La Conjugación I (cont.)
- Alternancia e→ea en la tercera persona del presente, verbos que se conjugan como **a încerca**
- Alternancia e→a, **a ierta**
- Alternancia șe→șă

Muchos verbos de la conjugación I que tienen la “e” como penúltima vocal, cambian ésta por “ea” como en el verbo que ya conocemos **a încerca**, en la tercera persona del presente:

alerga verb tranzitiv		infinitiv	infinitiv lung	participiu	gerunziu	imperativ pers. a II-a	
		(a) alerga	alergare	alergat	alergând	singular	plural
						aleargă	alergați
numărul	persoana	prezent	conjunctiv prezent	imperfect	perfect simplu	mai mult ca perfect	
singular	I (eu)	alerg	(să) alerg	alergam	alergai	alergasem	
	a II-a (tu)	alergi	(să) alergi	alergai	alergași	alergaseși	
	a III-a (el, ea)	al eargă	(să) alerge	alerga	alergă	alergase	
plural	I (noi)	alergăm	(să) alergăm	alergam	alergarăm	alergaserăm, alergasem	
	a II-a (voi)	alergați	(să) alergați	alergați	alergarăți	alergaserăți, alergaseți	
	a III-a (ei, ele)	al eargă	(să) alerge	alergau	alergară	alergaseră	

En cambio, los verbos **a ierta**, **a înșela**, y **a așeza** cambian la “e” por una “a”²

ierta verb tranzitiv		infinitiv	infinitiv lung	participiu	gerunziu	imperativ pers. a II-a	
		(a) ierta	iertare	iertat	iertând	singular	plural
						iertă	iertați
numărul	persoana	prezent	conjunctiv prezent	imperfect	perfect simplu	mai mult ca perfect	
singular	I (eu)	iert	(să) iert	iertam	iertai	iertasem	
	a II-a (tu)	ierți	(să) ierți	iertai	iertași	iertaseși	
	a III-a (el, ea)	iertă	(să) ierte	ierta	iertă	iertase	
plural	I (noi)	iertăm	(să) iertăm	iertam	iertarăm	iertaserăm, iertasem	
	a II-a (voi)	iertați	(să) iertați	iertați	iertarăți	iertaserăți, iertaseți	
	a III-a (ei, ele)	iertă	(să) ierte	iertau	iertară	iertaseră	

El verbo **a chema**, “llamarse” es reflexivo como en español pero se usa en tercera persona, no se dice **mă chem** sino **mă cheamă**, literalmente „me llaman”

38

- **alerga, alerg** v /a.ler'ga/ correr
- **apleca, aplec** v /a'plek/ inclinarse, asomarse
- **aștepta, aștept** v /aʃ'tep/ esperar, aguardar
- **așeza, așez** v /a'fez/ colocar, poner
 - **a se aseza** sentarse
- **boteza, botez** v /bo.te'za/ bautizar
- **burete** m /bu're.te/ esponja: burete bureți buretele bureții buretelui bureților
- **certa, cert** v /tʃer'ta/ regañar, reñir, reprender
 - **a se certa** pelearse; reñir
- **chema, chem** v /ke'ma/ llamar
 - **a se chema** llamarse
- **chimie** f /ki'mi.e/ química: chimie --- chimia --- chimiei ---
- **cui** n /kuj/ clavo: cui cuie cuiul cuiele cuiului cuielor
- **deștepta (a se), deștept** v /def'tep.ta/ despertar(se)
- **detergent** m /de.ter'dʒent/ detergente: detergent detergenți detergentul detergenții detergentului detergenților
- **dezlega, dezleg** v /dez.le'ga/ desatar, soltar, resolver
- **dicțiune** f /dik.tsi'u.ne/ dicción: dicțiune dicțiuni dicțiunea dicțiunile dicțiunii dicțiunilor
- **freca, frec** v /fre'ka/ fregar, frotar
- **genunchi** m /dʒe'nun.ki/ rodilla: genunchi genunchi genunchiul genunchii genunchiului genunchilor
- **ierta, iert** v /jer'ta/ perdonar
- **îndemna (la), îndemn** v /ɪn.dem'na/ impulsar, estimular
- **îndrepta, îndrept** v /ɪn.drep'ta/ enderezar, corregir, remediar
- **îneca (a se), înec** v /ɪ.ne'ka/ ahogar(se)
- **îngheța, îngheț** v /ɪn'get/ helar, congelar
- **însemna, însemn** v /ɪn.sem'na/ marcar, significar, señalar
- **înșela, înșel** v /ɪn.ʃe'la/ engañar
- **întreba, întreb** v /ɪn.tre'ba/ preguntar
- **lac** n /lak/ lago: lac lacuri lacul lacurile lacului lacurilor
- **lega, leg** v /le'ga/ atar, unir, enlazar, anudar
- **linie** f /li.ni.e/ línea: linie linii linia liniile liniei liniilor
- **mister** n /mis'ter/ misterio: mister mistere misterul misterele misterului misterelor
- **nega, neg** v /ne'ga/ negar
- **pată** f /pa.tə/ mancha: pată pete pata petele petei petelor
- **picătură** f /pi.ka'tu.rə/ gota: picătură picături picătura picăturile picăturii picăturilor
- **pleca, plec** v /ple'ka/ irse, partir, marcharse
- **salvare** f /sal'va.re/ ambulancia: salvare salvări salvarea salvările salvării salvărilor
- **struț** m /stru'ts/ avestruz: struț struți struțul struții struțului struților
- **tunel** n /tu'nel/ túnel: tunel tuneluri tunelul tunelurile tunelului tunelurilor
- **vapor** n /va'por/ barco: vapor vapoare vaporul vapoarele vaporului vapoarelor
- **vorbă** f /'vor.bə/ palabra, charla: vorbă vorbe vorba vorbele vorbeii vorbelor

vapor

- **Struțul** aleargă repede..... El avestruz corre rápido
- Pe **cine** aștepti?..... ¿A quién esperas?
- Soția mea așteaptă un copil..... Mi mujer espera un niño
- **Diana** își botează astăzi fetița la Bran..... Diana bautiza hoy a su niña en Bran
- Mă cert cu **Dan** în fiecare zi..... Discuto con Dan todos los días
- Cum te cheamă?..... ¿Cómo te llamas?
- Pe mine mă cheamă **David**..... Yo me llamo David
- **Chemați** vă rog un taxi..... Pida por favor un taxi
- **Frecați-vă** mâinile..... Frótese las manos
- **Iartă-mă!**..... ¡Perdóname!
- Încearcă să mă înșele..... Intenta engañarme
- Mă înșală memoria..... Me falla la memoria
- De ce înșală bărbații?..... ¿Por qué engañan los hombres?
- Spre cine să mă îndrept?..... ¿A quién me dirijo?
- **Guvernul** îngheață salariile..... El gobierno congela los salarios
- A însemnat cu creionul o zi în calendar..... Ha marcado con el lápiz un día en el calendario
- Întreb oglinda cine e cea mai frumoasă..... Pregunto al espejo quién es la más bella
- Când nu știm cât e ceasul, întrebăm:..... Cuando no sabemos qué hora es, preguntamos:
ce oră e? Sau, cât e ceasul?..... “Ce oră e?” O „cât e ceasul?”
- Trebuie să legăm victoriile..... Tenemos que encadenar las victorias
- Când am plecat afară era soare..... Cuando he salido afuera hacía sol
- **Maria** îl întreabă pe **Ion** unde pleacă..... María le pregunta a Ion dónde se va
- Vreți să plecați mâine?..... ¿Quiere (usted) irse mañana?
- De ce plecați deja?..... ¿Por qué se va usted ya?
- Plec pentru că sunt obosit..... Me voy porque estoy cansado
- Plec pentru că deja este târziu..... Me voy porque ya es tarde

Struț

38

1. Corro por la calle Alerg pe stradă
2. ¿No tienes con quien correr? Nu ai cu cine alergi?
3. Se inclina hacia la derecha Se apleacă spre dreaptă
4. Me asomo por la ventana Mă aplec pe fereastră
5. Siéntense en sus sitios Așezați-vă la locurile voastre
6. Me voy a sentar a la mesa junto a la ventana Mă voi așeza la masa de lângă fereastră
7. Siéntate en mis rodillas Așază-te pe genunchii mei
8. Te espera un hombre Te așteaptă un om
9. He esperado muchos años Am așteptat mulți ani
10. Le espera a Mihai Îl așteaptă pe Mihai
11. Le espera a Irina O așteaptă pe Irina
12. La reina ha bautizado un barco Regina a botezat un vapor
13. Ha bautizado a su hija Și-a botezat fiica
14. Carlos explica por qué se ha peleado con Cristina Carlos explică de ce s-a certat cu Cristina
15. No nos peleemos Hai să nu ne certăm
16. ¿Me has llamado? M-ai chemat?
17. ¿Tu perro viene cuando le llamas? Câinele tău vine când îl chemi?
18. ¡Llame a una ambulancia, por favor! Chemați o salvare, vă rog!
19. Me he despertado temprano M-am deșteptat devreme
20. Te perdono Te iert
21. ¿Podrías perdonar si te engañara? Ai putea ierta dacă te-ar înșela?
22. Intenta si puedes resolver el problema Încerci dacă poți să dezlegi problema
23. Desentraña el misterio Dezleagă misterul
24. Frote la mancha con detergente Frecați pata cu detergent
25. Me froto con la esponja Mă frec cu buretele
26. Quiere probar la cocina rumana Vrea să încerce bucătăria românească
27. Ha animado a los estudiantes a aprender A îndemnat studenții să învețe
28. Ha enderezado un clavo A îndreptat un cui
29. Dirige el coche hacia la ciudad Îndreaptă mașina spre oraș
30. Ha corregido su dicción Și-a îndreptat dicțiunea
31. Te ahogas en una gota de agua Te îneci într-o picătură de apă
32. El motor se ahoga Se îneacă motorul
33. En tiempo de invierno los lagos se congelan În timpul iernii, lacurile îngheață
34. El agua se ha congelado Apa a înghețat
35. Nosotros nos congelamos de frío Noi înghețăm de frig
36. Significas mucho para mí Însemni foarte mult pentru mine
37. Ha señalado una palabra en el texto A însemnat un cuvânt în text
38. Has marcado un lugar en el mapa Ai însemnat un loc pe hartă
39. Les ha engañado con palabras bonitas L-a înșelat cu vorbe frumoase
40. Ha engañado a su mujer Și-a înșelat soția
41. Lo mejor es que preguntes Cel mai bine e să întrebi
42. El profesor de química pregunta mucho Profesorul de chimie întrebă mult
43. Me pregunto dónde está el lago rojo Mă întreb unde este lacul roșu
44. ¿Como se hace un nudo de corbata? Cum să legi un nod de cravată?
45. El túnel une las dos ciudades Tunelul leagă cele două orașe
46. Nosotros no negamos la verdad Noi nu negăm adevărul
47. Querría preguntarte por qué niegas esto Aș vrea să te întreb de ce negi asta
48. Se ha ido a España A plecat în Spania
49. ¿Dónde vas? Unde pleci?
50. El tren va a salir de la línea número 4 Trenul va pleca de la linia numărul 4

39

ÎNOT ÎN PISCINĂ

NADO EN LA PISCINA

- La Conjugación I (cont.)
- Alternancia **o**→**oa** en la tercera persona del presente
- Alternancia **ă**→**a**
- Alternancia **ă**→**e** (verbos que se conjugan como **a cumpăra**)

La alternancia **o**→**oa** se produce en la tercera persona del presente de algunos verbos de la conjugación I que tienen la letra “o” como penúltima vocal en el infinitivo. Veamos el verbo “convoca”.

convoca verb tranzitiv	<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
	(a) convoca	convocare	convocat	convocând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
					convocă	convocați

<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	convoc	(să) convoc	convocam	convocai	convocasem
	<i>a II-a (tu)</i>	convoci	(să) convoci	convocai	convocași	convocaseși
	<i>a III-a (el, ea)</i>	convocă	(să) convocă	convoca	convocă	convocase
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	convocăm	(să) convocăm	convocam	convocarăm	convocaserăm, convocasem
	<i>a II-a (voi)</i>	convocați	(să) convocați	convocați	convocarăți	convocaserăți, convocaseți
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	convocă	(să) convocă	convocau	convocară	convocaseră

La alternancia **ă**→**a** se produce en todo el singular y en la tercera persona del plural del presente de indicativo y subjuntivo, como en el verbo **a lăsa** “dejar (de)”

lăsa verb tranzitiv	<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
	(a) lăsa	lăsare	lăsat	lăsând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
					lasă	lăsați

<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	las, lăs	(să) las, lăs	lăsam	lăsa	lăsasem
	<i>a II-a (tu)</i>	lași, leși	(să) lași, leși	lăsa	lăsași	lăsaseși
	<i>a III-a (el, ea)</i>	lasă	(să) lase, lese	lasa	lasă	lăsase
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	lăsăm	(să) lăsăm	lăsam	lăsarăm	lăsaserăm, lăsasem
	<i>a II-a (voi)</i>	lăsați	(să) lăsați	lăsați	lăsarăți	lăsaserăți, lăsaseți
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	lasă	(să) lase, lese	lăsau	lăsară	lăsaseră

El verbo **a căsca** combina la alternancia **ă→a** con la ya vista **sc→șt**

căsca verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) căsca	căscare	căscat	căscând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						cască	căscați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	cas c	(să) cas c	căscam	căscai	căscasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	caș ti	(să) caș ti	căscai	căscăși	căscaseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	cas că	(să) caș te	căscă	căscă	căscase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	căscăm	(să) căscăm	căscam	căscarăm	căscaserăm, căscasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	căscăți	(să) căscăți	căscăți	căscarăți	căscaserăți, căscaseți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	cas că	(să) caș te	căscău	căscară	căscaseră	

La alternancia **ă→e** se produce en la segunda persona singular del presente y en la tercera persona tanto singular como plural del presente del **conjunctiv**. Así se comportan verbos que acaban en **-ăra**, como **a cumpăra** que ya conocemos y **a apăra** „defender”:

apăra verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) apăra	apărare	apărat	apărând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						apără	apărați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	apăr	(să) apăr	apăram	apărai	apărasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	aperi	(să) aperi	apărai	apărași	apăraseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	apără	(să) apere	apăra	apără	apărase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	apărăm	(să) apărăm	apăram	apărarăm	apăraserăm, apărasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	apărați	(să) apărați	apărați	apărarăți	apăraserăți, apăraseți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	apără	(să) apere	apărau	apărară	apăraseră	

piscină

- **ac** n /ak/ aguja: ac ace acul acele acului acelor
- **adăuga, adăug** v /a.də.u'ga/ añadir
- **afacere** f /a'fa.ʃe.re/ negocio: afacere afaceri afacerea afacerile afacerii afacerilor
- **apăra, apăr** v /a.pə'ra/ defender, proteger
- **argint** n /ar'dʒint/ plata: argint arginturi argintul arginturile argintului arginturilor
- **atac** n /a'tak/ ataque: atac atacuri atacul atacurile atacului atacurilor
- **ață** f /'a.tsə/ hilo, hebra: ață ațe ața ațele aței ațelor
- **baterie** f /ba.te'ri.e/ pila, batería: baterie baterii bateria bateriile bateriei bateriilor
- **băga, bag** v /bə'ga/ meter
- **benzină** f /ben'zi.nə/ gasolina: benzină benzine benzina benzinele benzinei benzinelor
- **benzinărie** f /ben.zi.nə'ri.e/ gasolinera: benzinărie benzinării benzinăria benzinăriile benzinăriei benzinăriilor
- **călca, calc** v /kəl'ka/ pisar
- **căra, car** v /kə'ra/ llevar, transportar
 - a se căra irse, largarse
- **căsca, casc** v /kəs'ka/ bosteazar
- **chioșc** n /kjosk/ quiosco: chioșc chioșcuri chioșcul chioșcurile chioșcului chioșcurilor
- **clătina, clatin** v /klə.ti'na/ tambalearse, vacilar
- **convoca, convoc** v /kon.vo'ka/ convocar
- **corespunzător** a /ko.res.pun.zə'tor/ correspondiente (m): corespunzător corespunzători corespunzătorul corespunzătorii corespunzătorului corespunzătorilor
- **corespunzătoare** /ko.res.pun.zə'tə.re/ correspondiente (f): corespunzătoare corespunzătoare corespunzătoarea corespunzătoarele corespunzătoarei corespunzătoarelor
- **crăpa, crăp** v /krə'pa/ romper, partir
- **cuib** n /kujb/ nido, agujero
- **curăța, curăț** v /ku.ra'tsa/ limpiar
- **descărca, descarc** v /des.kər.ka/ descargar
- **dezbrăca, dezbrac** v /dez.brə'ka/ desnudar
- **dispozitiv** n /dis.po.zi'tiv/ dispositivo: dispozitiv dispozitive dispozitivul dispozitivele dispozitivului dispozitivelor
- **duzină** f /du'zi.nə/ docena: duzină duzini duzina duzinile duzinii duzinilor
- **față** f /'fa.tsə/ cara, rostro: față fețe fața fețele feței fețelor
 - în față enfrente, delante (de)
- **fișier** n /fi.ʃi.er/ fichero: fișier fișiere fișierul fișierele fișierului fișierelor
- **groapă** f /'gro.a.pə/ tumba: groapă gropi groapa gropile gropii gropilor
- **haide!** interj /'haj.de/ ¡vamos!
- **iarbă** f /'jar.bə/ hierba: iarbă ierburi iarba ierburile ierbii ierburilor (gen-dat sg neart. → ierbi)
- **imperiu** n /im'pe.riw/ imperio: imperiu imperii imperiul imperiile imperiului imperiilor
- **infecție** f /in'fek.tsi.e/ infección: infecție infecții infecția infecțiile infecției infecțiilor
- **înălța, înalț** v /ɪ.nəl'tsa/ levantar, izar, erigir
- **încărca, încarc** v /ɪn.kər'ka/ cargar
- **înghețată** f /ɪn.ge'tsa.tə/ helado: înghețată înghețate înghețata înghețatele înghețatei înghețatelor
- **îngrășa, îngraș** v /ɪn.grə'ʃa/ engordar, abonar
- **îngropa, îngrop** v /ɪn.gro'pa/ enterrar
- **înota, înot** v /ɪ.no'ta/ nadar
- **jucător** m /ʒu.ka'tor/ jugador: jucător jucători jucătorul jucătorii jucătorului jucătorilor
- **jucătoare** f /ʒu.kə'tə.re/ jugadora: jucătoare jucătoare jucătoarea jucătoarele jucătoarei jucătoarelor
- **lăsa, las** v /lə'sa/ dejar, permitir, abandonar
- **lăuda, laud** v /lə.u'da/ alabar
- **lebadă** f /le.bə.də/ cisne: lebadă lebede lebăda lebedele lebedei lebedelor
- **lider** m /'li.der/ líder: lider lideri liderul liderii liderului liderilor
- **mărime** f /mə'ri.me/ tamaño: mărime mărimi mărimea mărimile mărimii mărimilor
- **mâncărime** f /mɪn.kə'ri.me/ picor: mâncărime mâncărimi mâncărimea mâncărimile mâncărinii mâncărimilor
- **milion** n, num /mi.li'on/ millón: milion milioane milionul milioanele milionului milioanele
- **mobil** a /mo'bil/ móvil (m): mobil mobili mobilul mobilii mobilului mobililor

- **mobilă** /mo'bi.lə/ móvil (f): mobilă mobile mobila mobilele mobilei mobilelor
- **monument** n /mo.nu'ment/ monumento: monument monumente monumentul monumentele monumentului monumentelor
- **mușchi** m /'muʃ.ki/ músculo: mușchi mușchi mușchiul mușchii mușchiului mușchilor
- **număra, număr** v /nu.mə'ra/ contar, enumerar
- **oaie** f /'oa.je/ oveja: oaie oi oaia oile oii oilor
- **ordona, ordon** v /or.do'na/ ordenar, imponer
- **ou** n /ow/ huevo: ou ouă oul ouăle oului ouălor
- **parlament** n /par.la'ment/ parlamento: parlament parlamente parlamentul parlamentele parlamentului parlamentelor
- **pasager** m /pa.sa'dʒer/ pasajero: pasager pasageri pasagerul pasagerii pasagerului pasagerilor
- **pasageră** f /pa.sa'dʒe.rə/ pasajera: pasageră pasagere pasagera pasagerele pasagerii pasagerelor
- **păduche** m /pə'du.ke/ piojo: păduche păduchi păduchele păduchii păduchelui păduchilor
- **piscină** f /pis'ʃi.nə/ piscina: piscină piscine piscina piscinele piscinei piscinelor
- **plug** n /plug/ arado: plug pluguri plugul plugurile plugului plugurilor
 - **plugul de zăpadă quitanieves**
- **provoca, provoc** v /pro.vo'ka/ provocar
- **puternic** a /pu'ter.nik/ poderoso, potente (m): puternic puternici puternicul puternicii puternicului puternicilor
- **puternică** /pu'ter.ni.kə/ poderosa, potente (f): puternică puternice puternica puternicele puternicii puternicelor
- **rană** f /ra.nə/ herida: rană răni rana rănila răniile răniilor
- **răbda, rabd** v /rəb'da/ aguantar, soportar, sufrir
- **râs** n /rɨs/ risa: râs râsurile râsul râsurile râsului râsurilor
- **râu** n /rɨw/ rió: râu râuri râul râurile râului râurilor
- **reuniune** f /re.u.ni'u.ne/ reunión: reuniune reuniuni reuniunea reuniunile reuniunii reuniunilor
- **revistă** f /re'vis.tə/ revista: revistă reviste revista revistele revistei revistelor
- **salată** f /sa'la.tə/ ensalada, lechuga: salată salate salata salatele salatei salatelor
- **săpa, sap** v /sə'pa/ cavar
- **scandal** n /skan'dal/ escándalo: scandal scandaluri scandalul scandalurile scandalului scandalurilor
- **scăpa, scap** v /skə'pa/ escapar
- **sculptor** m /'skulp.tor/ escultor: sculptor sculptori sculptorul sculptorii sculptorului sculptorilor
- **spectacol** n /spek'ta.kol/ espectáculo: spectacol spectacole spectacolul spectacolele spectacolului spectacolelor
- **steag** n /steag/ bandera: steag steaguri steagul steagurile steagului steagurilor
- **supăra, supăr** v /su.pə'ra/ superar
- **șosea** f /ʃo'seə/ carretera: șosea șosele șoseaua șoselele șoselei șoselelor
- **toca, toc** v /to'ka/ picar (cortar muy fino)
- **varză** f /'var.zə/ col: varză verde varza verzele verzei verzilor
- **vată** f /'va.tə/ algodón: vată --- vata --- vatei ---

varză

- Convoc 150 de jucători dacă e nevoie..... Convoco a 150 jugadores si es necesario
- Înot în piscină..... Nado en la piscina
- Peștii pot înota fără probleme..... Los peces pueden nadar sin problemas
- Ei înoată către suprafața apei..... Ellos nadan hacia la superficie del agua
- Petre toacă 5 milioane de euro pentru propagandă..... Petre derrocha 5 millones de euros para propaganda
- Dan o apără pe Liliana..... Dan defiende a Liliana
- Cum te aperi de vampirii?..... ¿Cómo te defiendes de los vampiros?
- Apărați viața umană..... Defienda la vida humana
- Ne apărăm de atacul câinilor vagabonzi..... Nos defendemos del ataque de los perros vagabundos
- Ce cumperi azi?..... ¿Qué compras hoy?
- Vreau să cumpăr o carte..... Quiero comprar un libro
- Cumpăr medicamente de la farmacie..... Compró medicamentos en la farmacia
- La benzinărie cumpărăm benzină..... En la gasolinera compramos gasolina
- Cumpăr reviste de la chioșc..... Compró revistas en el quiosco
- Nu vă supărați..... No se enfade
- Adăugați sare dacă e nevoie..... Añada sal si es necesario
- Doriți să adăugați plante noi în grădina dumneavoastră?..... ¿Desea añadir plantas nuevas en su jardín?
- Nu te bagă în față!..... ¡No te cueles!
- Poți să-mi bagi ața în acul ăsta?..... ¿Me puedes enhebrar el hilo en esta aguja?
- Pasagerii ne calcă pe picioare..... Los pasajeros nos pisan en los pies
- Când casc mă doare mușchiul..... Cuando bostezo me duele el músculo
- Cum descarc fișierele?..... ¿Cómo descargo los ficheros?
- Elena se dezbracă pe bani..... Elena se desnuda por dinero
- Înalt steagul..... Izo la bandera
- Am un dispozitiv care îți încarcă mobilul când mergi..... Tengo un dispositivo que te carga el móvil cuando andas

mobil

39

1. Los líderes europeos convocan una reunión.....	Liderii europeni convoacă o reuniune
2. El parlamento entierra el escándalo.....	Parlamentul îngroapă scandalul
3. Nado en el río.....	Înot în râu
4. Los cisnes nadan en los lagos.....	Lebedele înoată pe lacuri
5. ¡Vamos, amigos, a nadar!.....	Haide, prietene, să înotăm
6. ¡Les ordenamos que no beban!.....	Vă ordonăm să nu beți!
7. Los piojos provocan picores fuertes.....	Păduchii provoacă mâncărimi puternica
8. La infección provoca dolor.....	Infecția provoacă durere
9. Yo pico la col para la ensalada.....	Eu toc varză pentru salată
10. El perro defiende las ovejas.....	Câinele apără oile
11. He comprado una docena de huevos.....	Am cumpărat o duzină de ouă
12. ¿Puedes comprarme un helado?.....	Poți să-mi cumperi o înghețată?
13. ¿Dónde se puede comprar flores?.....	De unde se pot cumpăra flori?
14. La quitanieves limpia la carretera.....	Plugul de zăpadă curăță șoseaua
15. ¿Con qué se limpia la plata?.....	Cu ce se curăță argintul?
16. Me limpio la herida con algodón.....	Îmi curăț rana cu vată
17. He contado hasta cien.....	Am numărat până la o sută
18. Cuento ovejas.....	Număr oi
19. No te enfades.....	Nu te supăra
20. Añade agua.....	Adaugă apă
21. He añadido fotos nuevas.....	Am adăugat poze noi
22. Tenemos que largarnos de aquí.....	Trebuie să ne cărăm de aici
23. Harías bien en irte a otra ciudad.....	Ai face bine să te cari în alt oraș
24. Viorel se mete en negocios con Cosmin.....	Viorel se bagă în afaceri cu Cosmin
25. ¡No pises la hierba!.....	Nu călca pe iarbă!
26. Bostezo cuando tengo sueño.....	Casc atunci când mi-e somn
27. Busco palabras en el diccionario.....	Caut cuvinte în dicționar
28. No busco a Elena, busco a Ion.....	N-o caut pe Elena, îl caut pe Ion
29. Te busca un hombre al teléfono.....	Te caută un bărbat la telefon
30. El imperio se tambalea.....	Imperiul se clatină
31. Te partes de risa.....	Te crăpi de râs
32. Se me agrieta la piel de los dedos.....	Mi se crapă pielea degetelor
33. He descargado un álbum.....	Am descărcat un album
34. Mis padres no me dejan desnudarme en las películas.....	Părinții nu mă lasă să mă dezbrac în filme
35. El escultor erige un monumento.....	Sculptorul înalță un monument
36. Stefan Cel Mare erigió 44 monasterios.....	Stefan Cel Mare a înălțat 44 de mănăstiri
37. Cargo mis pilas.....	Îmi încarc bateriile
38. ¿Por qué no se carga el juego?.....	De ce nu se încarcă jocul?
39. Este desayuno no engorda.....	Acest mic dejun nu îngrașă
40. Como pero no engordo.....	Mănânc dar nu mă îngraș
41. El cerdo engorda.....	Porcul se îngrașă
42. Ha dejado una carta en la mesa.....	A lăsat o scrisoare pe masă
43. He dejado a los niños en casa de los padres.....	Am lăsat copiii la părinți
44. Ella ha alabado el espectáculo.....	Ea a laudat spectacolul
45. He aguantado demasiados años.....	Rabd de prea mulți ani
46. Los enfermos de los hospitales sufren hambre.....	Bolnavii din spitale rabdă de foame
47. Carlos ha cavado sólo su (propia) tumba.....	Carlos și-a săpat singur groapa
48. Cave un agujero correspondiente al tamaño de la planta.....	Săpați un cuib corespunzător mărimii plantei
49. Quiero escapar de ellas.....	Vreau să mă scap de ele
50. Gica ha escapado de la cárcel.....	Gica a scăpat de închisoare

40

MARCEL JOACĂ TENIS

MARCEL JUEGA AL TENIS

- La Conjugación I (cont.)
- Alternancia **e→i** (verbos que se conjugan como **a prezenta**)
- Alternancia **ă→a/e** (verbos que se conjugan como **a învăța** o **a spăla**)
- Alternancia **u→o/oa** (verbos que se conjugan como **a juca**)
- Alternancia **ă→a** y **ă→e** en el mismo verbo (**a căpăta**)
- Alternancia **e→ea** y **ă→e** en el mismo verbo (**a semăna**)

La alternancia **e→i** se produce en verbos como **a prezenta**, en todas las formas del singular del presente y la tercera persona del plural del presente:

prezenta verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) prezenta	prezentare	prezentat	prezentând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						prezintă	prezentați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	prez int	(să) prez int	prezentam	prezentai	prezentasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	prez inți	(să) prez inți	prezentai	prezentași	prezentaseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	prez intă	(să) prez inte	prezenta	prezentă	prezentase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	prezent ăm	(să) prezent ăm	prezentam	prezentarăm	prezentaserăm, prezentasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	prezenta ți	(să) prezenta ți	prezentați	prezentarăți	prezentaserăți, prezentaseți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	prez intă	(să) prez inte	prezentau	prezentară	prezentaseră	

La alternancia **ă→a/e** se produce en verbos como **a învăța**, o **a spăla** que ya conocemos, o **a apăsa** :

apăsa verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) apăsa	apăsare	apăsat	apăsând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						apasă	apăsați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	ap ăs	(să) ap ăs	apăsam	apăsai	apăsasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	ap eși	(să) ap eși	apăsai	apăsași	apăsaseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	ap asă	(să) ap ese	apăsa	apăsă	apăsase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	apăs ăm	(să) apăs ăm	apăsam	apăsarăm	apăsaserăm, apăsasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	apăsa ți	(să) apăsa ți	apăsați	apăsarăți	apăsaserăți, apăsașteți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	ap asă	(să) ap ese	apăsau	apăsară	apăsaseră	

La alternancia **u**→**o/oa** se produce en verbos como **a juca** que ya hemos visto o **a purta**:

purta verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) purta	purta	purtat	purtând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						poartă	purtați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	port	(să) port	purta	purta	purta	
	<i>a II-a (tu)</i>	porți	(să) porți	purta	purta	purta	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	poartă	(să) poarte	purta	purta	purta	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	purta	(să) purta	purta	purta	purta	
	<i>a II-a (voi)</i>	purtați	(să) purtați	purtați	purtați	purtați	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	poartă	(să) poarte	purta	purta	purta	

En verbos como **a căpăta** en la segunda persona del singular se producen dos alternancias a la vez:

căpăta verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) căpăta	căpăta	căpătat	căpătând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						capătă	căpătați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	capăt	(să) capăt	căpăta	căpăta	căpăta	
	<i>a II-a (tu)</i>	capeți	(să) capeți	căpăta	căpăta	căpăta	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	capătă	(să) capete	căpăta	căpăta	căpăta	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	căpăta	(să) căpăta	căpăta	căpăta	căpăta	
	<i>a II-a (voi)</i>	căpătați	(să) căpătați	căpătați	căpătați	căpătați	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	capătă	(să) capete	căpăta	căpăta	căpăta	

En verbos como **a semăna** se produce una alternancia e→ea en la tercera persona del presente de indicativo, además de ă→e en la segunda persona del presente y en la tercera del **conjunctiv prezent**:

semăna verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) semăna	semăna	semănat	semănând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						seamănă	semănați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	semăn, seamăn	(să) semăn, seamăn	semăna	semăna	semăna	
	<i>a II-a (tu)</i>	semeni	(să) semeni	semăna	semăna	semăna	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	seamănă	(să) semene	semăna	semăna	semăna	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	semănăm	(să) semănăm	semăna	semăna	semăna	
	<i>a II-a (voi)</i>	semănați	(să) semănați	semănați	semănați	semănați	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	seamănă	(să) semene	semăna	semăna	semăna	

Por último, señalar que el verbo **a amăna** es completamente regular.

- **amâna, amân** v /a.mɨ'na/ aplazar, retrasar
- **apăsa, apăs** v /a.pə'sa/ apretar, presionar
- **atlantic** a /a'tlan.tik/ atlántico: atlantic atlantici atlanticul atlanticii atlanticului atlanticilor
atlantică /a'tlan.ti.kə/ atlántica: atlantică atlantice atlantica atlanticele atlanticei atlanticelor
- **atmosferă** f /at.mos'fe.rə/ atmósfera: atmosferă atmosfere atmosfera atmosferele atmosferei atmosferelor
- **barză** f /'bar.zə/ cigüëña: barză berze barza berzele berzei berzelor
- **bască** f /'bas.kə/ boina: bască băști basca băștile băștei băștilor
- **buton** n /bu'ton/ botón: buton butoane butonul butoanele butonului butoanelor
- **căpăta, capăt** v /kə.pə'ta/ recibir
- **câmpie** f /kɨm'pi.e/ llanura: câmpie câmpii câmpia câmpiile câmpiei câmpiilor
- **ceașcă** f /'ʃɛaʃ.kə/ taza: ceașcă cești ceașca ceștile ceștii ceștilor
- **corpusecul** m /kor'pus.kul/ corpúsculo: corpusecul corpuseculi corpuseculul corpuseculii corpuseculului corpuseculilor
- **desfășura, desfășor** v /des.fə.ʃu'ra/ desarrollar, desplegar
- **divers** a /di'vers/ diverso: divers diverși diversul diverșii diversului diverșilor
diversă /di'ver.sə/ diversa: diversă diverse diversa diversele diversei diverselor
- **edificiu** n /e.di'fi.ʃiw/ edificio: edificiu edificii edificiul edificiiile edificiiului edificiiilor
- **energie** f /e.ner'dʒi.e/ energía: energie energii energia energiile energiei energiilor
- **eveniment** n /e.ve.ni'ment/ acontecimiento: eveniment evenimente evenimentul evenimentele evenimentului evenimentelor
- **festival** n /fes.ti'val/ festival: festival festivaluri festivalul festivalurile festivalului festivalurilor
- **fotbal** n /'fot.bal/ fútbol: fotbal --- fotbalul --- fotbalului
- **fundită** f /fun'di.tə/ cinta: fundită fundițe fundița fundițele fundiței fundițelor
- **înconjura, înconjor** v /ɨn.kon'ʒor/ rodear
- **înșura, înșor** v /ɨn.su'ra/ casarse (para hombres)³
- **lacrimă** f /'la.kri.mə/ lágrima: lacrimă lacrimi lacrima lacrimile lacrimii lacrimilor
- **ligă** f /'li.gə/ liga (de fútbol...): ligă ligi liga ligile ligii ligilor
- **limitat** a /li.mi'tat/ limitado: limitat limitați limitatul limitații limitatului limitațiilor
limitată /li.mi'ta.tə/ limitada: limitată limitate limitata limitatele limitatei limitatelor
- **material** a /ma.te.ri'al/ material (m): material materiali materialul materialii materialului materialelor
materială /ma.te.ri'a.lə/ material (f): materială materiale materiala materialele materialei materialelor
- **mănușă** f /mə'nu.ʃə/ guante: mănușă mănuși mănușa mănușile mănușii mănușilor
- **măsura, mășor** v /mə.su'ra/ medir
- **naș** m /naʃ/ padrino (de bautizo): naș nași nașul nașii nașului nașilor
nașă f /'na.ʃə/ madrina (de bautizo): nașă nașe nașa nașele nașei nașelor
- **natură** f /na'tu.rə/ naturaleza: natură naturi natura naturile naturii naturilor
- **ocean** n /o'tʃean/ océano: ocean oceane oceanul oceanele oceanului oceanelor
- **optîme** f /op'ti.me/ octavo (mat), octava (mus.): optîme optîmi optîmea optîmile optîmii optîmilor
- **papion** n /pa.pi'on/ pajarita: papion papioane papionul papioanele papionului papioanelor
- **pălărie** f /pə.lə'ri.e/ sombrero: pălărie pălării pălăria pălăriile pălăriei pălăriilor
- **păsa** (a-i păsa cuiva de ceva), **păs** v /pə'sa/ importar, preocupar(se aluien por algo)
- **petic** n /pe.tik/ parche: petic petice peticul peticele peticului peticelor
- **pieptăna** (a se), **pieptăn** v /pjep.tə.na/ peinar(se)
- **plângere** f /'plɨn.dʒe.re/ queja: plângere plângeri plângerea plângerile plângerii plângerilor
- **prezenta, prezint** v /pre.zen'ta/ presentar
- **putere** f /pu'te.re/ potencia, poder, fuerza: putere puteri puterea puterile puterii puterilor

- **purta, port** v /pur'ta/ llevar
- **răspundere** f /rəs'pun.de.re/ respuesta: răspundere răspunderi răspunderea răspunderile răspunderii răspunderilor
- **răsturna, răstorn** v /rəs.tur'na/ volcar
- **reprezenta, reprezintă** v /re.pre.zen'ta/ representar
- **rezervor** n /re.zer'vor/ depósito: rezervor rezervoare rezervorul rezervoarele rezervorului rezervoarelor
- **ruga, rog** v /ru'ga/ rogar, rezar
- **săpun** n /sə'pun/ jabón: săpun săpunuri săpunul săpunurile săpunului săpunurilor
- **scula, scol** v /sku'la/ despertar
- **scutec** n /sku.tek/ pañal: scutec scutece scutecul scutecele scutecului scutecelor
- **semăna** (cu), **semăn** v /se.mə'na/ parecer(se a)
- **serviciu** n /ser'vi.ʃi.w/ trabajo: serviciu servicii serviciul serviciile serviciului serviciilor
- **stol** n /stol/ bandada: stol stoluri stolul stolurile stolului stolurilor
- **strecura, strecor** v /stre.ku'ra/ meter
- **talangă** f /ta'lan.gə/ cencerro: talangă tălângi talanga tălângile tălângii tălângilor
- **termometru** n /ter.mo'me.tru/ termómetro: termometru termometre termometrul termometrele termometrului termometrelor
- **turna, torn** v /tur'na/ verter, echar
- **vărsa, vărs** v /vər'sa/ derramar, desembocar
- **zână** f /'zi.nə/ hada: zână zâne zâna zânele zânei zânelor
- **zbura, zbor** v /zbu'ra/ volar

pălărie

40

- Ieri am amânat întâlnirea.....Ayer aplacé la cita
- Avem să amânăm întâlnirea.....Tenemos que aplazar la cita
- E suficient să apeși un buton.....Basta con apretar un botón
- În fiecare an se desfășoară aici diverse festivaluri.....Todos los años se desarrollan aquí diversos festivales
- Natura este lumea materială care ne înconjoară.....La naturaleza es el mundo material que nos rodea
- Nu vreau să mă însor.....No quiero casarme
- Nu mă însor cu Nicole.....No me caso con Nicole
- Fiica mea nu a vrut să joace fotbal cu mine.....Mi hija no quiso jugar al fútbol conmigo
- Fiul meu nu a vrut să se joace cu păpușa.....Mi hijo no quiso jugar con la muñeca
- Marcel joacă tenis.....Marcel juega al tenis
- Fetiță ta se piaptână singură?.....¿La niña se peina sola?
- După ce mă pieptăn, mă îmbrac.....Después de peinarme, me visto
- Virusul se prezintă sub formă de corpusculi.....El virus se presenta bajo la forma de corpúsculos
- V-o prezint pe nașa mea zână.....Les presento a mihada madrina
- Boul poartă o talangă.....El buey lleva un cencerro
- Carla poartă pălărie.....Carla lleva sombrero
- Iarnă port mănuși.....En invierno llevo guantes
- Fiecare dintre aceste evenimente reprezintă clipe din viață.....Cada uno de estos acontecimientos representan momentos de la vida
- Tu te scoli la șase și jumătate.....Tú te despiertas a las seis y media
- Mă spăl pe cap su șampon.....Me lavo la cabeza con champú
- Spală-te pe mâini cu săpun.....Lávate las manos con jabón
- Mă spăl cu gel de duș.....Me lavo con gel de ducha
- Milan se strecoară în optimile Ligii Campionilor.....El Milán se mete en octavos de la Liga de Campeones
- O hârtie luată de vânt zboară în aer.....Una hoja llevada por el viento vuela por el aire
- Berzele zboară în stoluri spre Africa.....Las cigüeñas vuelan en bandadas hacia África

Barză albă

40

1. Hoy aplazo la cita.....	Azi amân întâlnirea
2. Aplazaremos el examen.....	O să amânăm examenul
3. Aprieto un botón.....	Apăs un buton
4. Me aprieta algo en el pecho.....	Mă apasă ceva pe piept
5. Quiero ganar energía para ir más lejos.....	Vreau să capăt energie să merg mai departe
6. Todos los años se celebra el concurso.....	În fiecare an, se desfășoară concursul
7. ¿Qué festivales se han celebrado en este edificio?.....	Ce festivaluri s-au desfășurat în acest edificiu?
8. La atmósfera rodea la Tierra.....	Atmosfera înconjoară pământul
9. Los montes rodean la llanura.....	Munții înconjoară câmpia
10. Me caso en verano.....	Mă însor la vară
11. Pedro se casa mañana con Ana.....	Pedro se însoară mâine cu Ana
12. ¿Quieres jugar al fútbol?.....	Vreți să jucați fotbal?
13. El termómetro mide la temperatura.....	Termometrul măsoară temperatura
14. ¿Cómo mido la potencia de un motor?.....	Cum măsoar puterea unui motor?
15. ¿Cuánto te preocupa?.....	Cât de mult îți pasă?
16. No me preocupo por los premios.....	Nu îmi pas de premii
17. Me gusta peírnarme.....	Îmi place să mă pieptăm
18. ¡Péinate!.....	Piaptână-te!
19. Después de lavarme, me peino.....	După ce mă spăl, mă pieptăn
20. ¿Puedo presentarle al señor Popescu?.....	Pot să vi-l prezint pe domnul Popescu?
21. ¿Qué documentos tengo que presentar?.....	Ce documente trebuie să prezint?
22. Quiero presentar una queja.....	Vreau să prezint o plângere
23. Mi padre lleva gafas.....	Tătal meu poartă ochelari
24. Tu abuelo lleva boina.....	Bunicul tău poartă bască
25. Llevo una cinta en la cabeza.....	Port o fundiță pe cap
26. El bebé lleva pañales.....	Bebelușul poartă scutece
27. Me gusta llevar pajarita.....	Îmi place să port papion
28. María lleva un parche en el ojo.....	María poartă un petic pe ochi
29. El autobús vuelca.....	Autobuzul se răstoarnă
30. Nosotros representamos a 5 sociedades.....	Noi reprezentăm 5 societăți
31. Ud. representa a una Sociedad Limitada.....	Dvs. Reprezentați o societate cu răspundere limitată?
32. Reza todo el día.....	Toată ziua se roagă
33. Le ha rogado que le haga un trabajo.....	L-a rugat să-i facă un serviciu
34. Nosotros nos despertamos todos los días temprano.....	Noi ne sculăm în fiecare zi devreme
35. Me despierto rápido.....	Mă scol repede
36. Me despierto a las seis.....	Eu mă scol la ora șase
37. El se despierta tarde.....	Ei se scoală târziu
38. ¿Cuándo se despierta Daniel?.....	Când se scoală Daniel?
39. El rumano se parece al italiano.....	Româna seamănă cu italiana
40. Adriana se va a parecer a su madre.....	Adriana va semăna cu mama ei
41. Mihai se parece a sus padres.....	Mihai seamănă cu părinții săi
42. Me meto en tu cama.....	Mă strecor în patul tău
43. Echo vino en los vasos.....	Turn vin în pahare
44. Echo café en la taza.....	Turn cafea în ceașcă
45. Echo gasolina en el depósito.....	Turn benzina în rezervor
46. El Sena desemboca en el Océano Atlántico.....	Sena se varsă în Oceanul Atlantic
47. No quiero derramar lágrimas.....	Nu vreau să vărs lacrimi
48. ¡Cómo me gustaría volar!.....	Ce mi-ar plăcea să zbor!
49. ¿Cuánto has volado?.....	Cât de mult ați zburat?
50. El avión vuela a 1000 km por hora.....	Avionul zboară cu 1000 de km pe oră

41

CÂINELE LATRĂ

EL PERRO LADRA

- La Conjugación I2 verbos con desinencias en el presente -u, -i, -ă, -ăm, -ați, -ă
- Alternancia **ă→a** (verbos que se conjugan como **a lătra**)
- Conjugación I3, verbos que acaban en -ia con desinencias en el presente -i, -i, -e, -em, -ați, -e
- Conjugación I4, verbos que acaban en -ia con desinencias en el presente -, -, -e, -em, -ați, -e
- La voz pasiva

Verbos de la conjugación I que cambian la última -a del infinitivo por otra vocal en la primera persona del presente de indicativo, en primer lugar, los que la cambian por una -u, como **a intra**

intra (verb) verb		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) intra	intrare	intrat	intrând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						intră	intrați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	intru	(să) intru	intram	intrai	intrasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	intri	(să) intri	intrai	intrași	intraseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	intră	(să) intre	intra	intră	intrase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	intrăm	(să) intrăm	intram	intrarăm	intraserăm, intrasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	intrați	(să) intrați	intrați	intrarăți	intraserăți, intraseți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	intră	(să) intre	intrau	intrară	intraseră	

a lătra añade además la alternancia que ya conocemos **ă→a**

lătra verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) lătra	lătrare	lătrat	lătrând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						lătră	lătrați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	lătru	(să) lătru	lătram	lătrai	lătrasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	lătri	(să) lătri	lătrai	lătrași	lătraseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	lătră	(să) lătre	lătra	lătră	lătrase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	lătrăm	(să) lătrăm	lătram	lătrarăm	lătraserăm, lătrasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	lătrați	(să) lătrați	lătrați	lătrarăți	lătraserăți, lătraseți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	lătră	(să) lătre	lătrau	lătrară	lătraseră	

De los verbos que acaban en –ia hay un grupo que sustituye la –a por una –i en la primera persona del presente de indicativo como **a întârzia**, que sería la conjugación I 3 y que lleva las siguientes desinencias en el presente (-i, -i, -e, -em, -ați, -e)

întârzia verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) întârzia	întârziere	întârziat	întârziind	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						întârzie	întârziați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	întârzii	(să) întârzii	întârziam	întârziai	întârzasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	întârzii	(să) întârzii	întârziai	întârziași	întârziaseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	întârzie	(să) întârzie	întârzia	întârzie	întârziase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	întârziem	(să) întârziem	întârziam	întârziarăm	întârziaserăm, întârzasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	întârziați	(să) întârziați	întârziați	întârziarăți	întârziaserăți, întârziaseți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	întârzie	(să) întârzie	întârziau	întârziară	întârziaseră	

Y otro grupo que simplemente quitan la –a y se quedan con la vocal –i como terminación en la primera persona, es el caso de **a mângâia**

mângâia verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) mângâia	mângâiere	mângâiat	mângâind	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						mângâie	mângâiați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	mângâi	(să) mângâi	mângâiam	mângâiai	mângâiasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	mângâi	(să) mângâi	mângâiai	mângâiași	mângâiaseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	mângâie	(să) mângâie	mângâia	mângâie	mângâiase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	mângâiem	(să) mângâiem	mângâiam	mângâiarăm	mângâiaserăm, mângâiasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	mângâiați	(să) mângâiați	mângâiați	mângâiarăți	mângâiaserăți, mângâiaseți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	mângâie	(să) mângâie	mângâiau	mângâiară	mângâiaseră	

O **a tăia** que añade la alternancia ă→a

tăia verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) tăia	tăiere	tăiat	tăind	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						taie	tăiați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	tai	(să) tai	tăiam	tăiai	tăiasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	tai	(să) tai	tăiai	tăiași	tăiaseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	taie	(să) taie	tăia	tăie	tăiase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	tăiem	(să) tăiem	tăiam	tăiarăm	tăiaserăm, tăiasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	tăiați	(să) tăiați	tăiați	tăiarăți	tăiaserăți, tăiaseți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	taie	(să) taie	tăiau	tăiară	tăiaseră	

La voz pasiva⁴

La voz pasiva en rumano se construye de forma similar al español. Por ejemplo con el verbo **a căuta**

dragon

En presente, bastaría con usar el verbo **a fi** + participio, concretamente el adjetivo derivado del participio:

Eu căut	Yo busco
Eu sunt căutat	Yo soy buscado
Ea este căutată	Ella es buscada

En pasado, el **prezent perfect** con **fost** (el participio del verbo **a fi**), en medio:

Am căutat	He buscado
Am fost căutat	He sido buscado

Y en futuro del verbo **a fi** con (**voi, vei** etc) + el adjetivo derivado del participio:

El va căuta	Él buscará
El va fi căutat	Él será buscado

Foarfecă

- **apropia** (a se), **apropii** v /a.pro.pi'a/ acercar(se)
- **buză** f /'bu.zə/ labio: buză buze buza buzele buzei buzelor
- **cale** f /'ka.le/ calle, avenida, camino, vía: cale căi calea căile căii căilor
- **ceapă** f /'tʃe.a.pə/ cebolla: ceapă cepe ceapa cepele cepei cepelor
- **chirurg** m /ki'rurg/ cirujano: chirurg chirurgi chirurgul chirurgii chirurgului chirurgilor
- **clasă** f /'kla.sə/ clase: clasă clase clasa clasele clasei claselor
- **continua**, **continuu** v /kon.ti.nu'a/ continuar, seguir
- **cumpărătură** f /kum.pə.rə'tu.rə/ compra: cumpărătură cumpărături cumpărătura cumpărăturile cumpărături cumpărăturilor
- **discuție** f /dis'ku.tsi.e/ discusión: discuție discuții discuția discuțiile discuției discuțiilor
- **dragon** m /dra'gon/ dragón: dragon dragoni dragonul dragonii dragonului dragonilor
- **fantomă** f /fan'to.mə/ fantasma: fantomă fantome fantoma fantomele fantomei fantomelor
- **foarfecă** f /'fɔr.fe.kə/ tijera: foarfecă foarfece foarfeca foarfecele foarfecei foarfecelor
- **ghinion** n /gi.ni'on/ gafe, mala suerte: ghinion ghinioane ghinionul ghinioanele ghinionului ghinioanelor
- **iaurt** n /jawrt/ yogur: iaurt iaurturi iaurtul iaurturile iaurtului iaurturilor
- **iguana** f /i'gwa.nə/ iguana: iguană iguane iguana iguanele iguanei iguanelor
- **intra**, **întru** v /in'tra/ entrar
- **insulă** f /'in.su.lə/ isla: insulă insule insula insulele insulei insulelor
- **încuia**, **încui** v /m.ku'ja/ cerrar, encerrar
- **întârzia**, **întârzii** v /m.tɨr.zi'a/ retrasarse, llegar tarde
- **întâmpla** (a se), (sólo 3ª pers.) v /m.tɨm'pla/ ocurrir, pasar
- **întâmplător** adv /m.tɨm.plə'tor/ por casualidad, casualmente
- **lătra**, **latru** v /lə'tra/ ladrar
- **librărie** f /li.brə'ri.e/ librería: librărie librării librăria librăriile librăriei librăriilor
- **lup** m /lup/ lobo: lup lupi lupul lupii lupului lupilor
- **mângâia**, **mângâi** v /mɨn.gɨ'ja/ acariciar, consolar
- **motiv** n /mo'tiv/ motivo: motiv motive motivul motivele motivului motivelor
- **muștra**, **muștru** v /mus'tra/ regañar, reprender, reprobar
- **permanent** a /per.ma'nent/ permanente (m): permanent permanenți permanentul permanenții permanentului permanenților
- **permanentă** /per.ma'nen.tə/ permanente (f): permanentă permanente permanenta permanentele permanentei permanentelor
- **poliție** f /po'li.tsi.e/ policía: poliție poliții poliția polițiile poliției polițiilor
- **scriitor** m /scri.i'tor/ escritor: scriitor, scriitori scriitorul scriitorii scriitorului scriitorilor
- **scriitoare** f /scri.i.tɔa.re/ escritora: scriitoare scriitoare scriitoarea scriitoarele scriitoarei scriitoarelor
- **silicon** m /si.li'kon/ silicona: silicon siliconi siliconul siliconii siliconului siliconilor
- **speria** (a se), **sperii** v /spe.ri'a/ asustar(se)
- **sufla**, **suflu** v /su'fla/ soplar
- **tăia**, **tai** v /tə'ja/ cortar
- **umbla**, **umblu** v /um'bla/ andar, caminar, marchar
- **umfla**, **umflu** v /um'fla/ hinchar, inflar
- **urla**, **urlu** v /ur'la/ bramar, rugir, aullar
- **zgâria**, **zgârii** v /zgɨ.ri'a/ rascar, arañar

- Căinele latră..... El perro ladra
- Aflu întâmplător că nu departe este un magazin nou..... Encuentro por casualidad que no lejos hay una tienda nueva
- Ea trebuie să continue..... Ella tiene que continuar
- Aveți să continuați discuția și mâine?..... ¿Tenéis que seguir la discusión también mañana?
- Intru în magazinul acesta după cumpărături..... Entro en esta tienda para comprar
- Noi intrăm în magazin după cumpărături..... Entramos en la tienda para comprar
- Ar durea-o dacă i-ai spune ce s-a întâmplat..... Le dolería (a ella) si le dijeras (a él) lo que ha pasado
- Un prieten adevărat te muștră pe față..... Un verdadero amigo te regaña a la cara
- Noaptea cineva umblă cu hainele mele..... De noche alguien anda con mis ropas
- Eu umblu pe jos..... Voy a pie
- A umflat 55 de baloane și a zburat cu ele..... Ha inflado 55 globos y ha volado con ellos
- Apropiati-vă!..... ¡Acérquese!
- Carlos se încuie în toaletă..... Carlos se encierra en el baño
- Dvs. aveți dreptate când spuneți că eu întârzii la..... Ud. tiene razón cuando dice que llego tarde a los cursuri cursos
- Nu mă sperie dragonii..... No me asustan los dragones
- Pisica ta continuă să zgârie..... Tu gato sigue arañando
- Ai ghinion dacă îți taie calea o pisică neagră?..... ¿Tienes mala suerte si un gato negro se te cruza por la calle?
- Sunt chemată la telefon de Dana..... Soy llamado por teléfono por Dana
- Ai fost rugat să vii la timp..... Se te ha pedido que vengas a tiempo
- Veți fi așteptați la gară de Maria..... Vais a ser esperados en la estación por Maria
- Pantofii purtați prea des se strică..... Los zapatos llevados demasiado a menudo se estropean
- El este felicitat de colegi..... Él es felicitado por los compañeros de trabajo
- Cărțile vor fi puse la loc..... Los libros serán puestos en su sitio
- A fost vizitat de rude?..... ¿Ha sido visitado por los parientes?
- Sunt căutat de părinți..... Soy buscado por mis padres

lup

41

1. Rumanía se halla en el sudeste de Europa..... România se află în sud-estul Europei
2. Descubro una novedad interesante..... Eu **aflu** o noutate interesantă
3. Descubre que aquí hay una librería..... Tu afli că **aici** este o librărie
4. Seguimos trabajando en un proyecto con los italianos..... Continuăm să lucrăm la un proiect cu italieni
5. Yo entro en clase..... Eu **intru** în clasă
6. Tú entras en la oficina..... Tu **intri** în birou
7. Él entra por la puerta..... El **intră** pe **ușă**
8. Entráis en la sala..... Voi **intrați** în sală
9. Ellos entran en la librería..... Ei **intră** în librărie
10. Ha ocurrido un accidente..... S-a **întâmplat** un accident
11. ¿Qué va a pasar con Diana?..... Ce se va **întâmpla** cu Diana?
12. ¿Qué ha pasado con Daniel?..... Ce s-a **întâmplat** cu Daniel?
13. No puedo regañarla a cada segundo..... Nu pot s-o **muștru** în fiecare secundă
14. Yo soplo hasta en el yogur..... Eu **suflu** și în iaurt
15. Hoy camino por la ciudad..... **Astăzi umblu** prin oraș
16. Tú caminas poco..... Tu **umbli puțin**
17. Él camina mucho..... El **umblă** mult
18. Andáis a la escuela..... Voi **umblați** la școală
19. ¿Quién camina en busca de ayuda?..... **Cine umblă după** ajutor?
20. Tienes que ir al doctor..... **Trebuie** să **umbli** pe la doctori
21. ¿Me inflas el globo?..... **Îmi umfli** balonul?
22. Se ha inflado los labios con silicona..... **Și-a umflat buzele** cu silicon
23. Los lobos aúllan por muchos motivos..... **Lupii urlă** din mai multe motive
24. El perro que ladra no muerde..... **Câinele care latră** nu **mușcă**
25. Nos acercamos a la isla..... Ne apropiem de **insulă**
26. ¡No os acerquéis!..... Nu vă **apropiați!**
27. Cerraría la puerta pero no tengo llave..... **Aș încuia ușa** dar n-am cheie
28. Jack encerraba a su mujer en casa..... Jack **își încuia soția** în casă
29. ¿Has llegado tarde al trabajo?..... **Ați întârziat** la serviciu?
30. El llega tarde permanentemente..... El **întârzie** permanent
31. No llegues tarde a la universidad..... Nu **întârzii** la universitate
32. No me asustan los fantasmas..... Nu mă sperie **fantomele**
33. Me dan miedo las iguanas..... Mă sperie **iguanele**
34. Me he asustado..... M-am speriat
35. No me dan miedo los vampiros..... Nu mă sperie **vampirii**
36. Tu gato te ha arañado..... **Pisica** ta m-a **zgâriat**
37. Yo la acaricio lentamente..... Eu o **mângâi** încet
38. Acariciame..... **Mângâie-mă**
39. Las tijeras se usan para cortar..... **Foarfeca** este folosită la tăiat
40. ¿Corto las cebollas?..... Să tai **cepele?**
41. Ya no cortan mis cuchillos de cocina..... Nu-mi mai **taie cuțitele** de bucatărie
42. El libro es leído por el alumno..... **Cartea** este citită de elev
43. Soy esperado por los amigos..... Sunt **așteptat** de prieteni
44. Es buscado por la policía..... Este **căutat** de poliție
45. Este libro ha sido escrito por un gran escritor..... **Cartea** aceasta a fost scrisă de un mare scriitor
46. El enfermo ha sido operado por un cirujano joven..... Bolnavul a fost operat de un chirurg **tânăr**
47. Él será visitado por los amigos..... El va fi vizitat de prieteni
48. ¿Quién va a ser invitado al concierto?..... **Cine** va fi invitat la concert?
49. Voy a ser llamado por el director..... Voi fi chemat de director
50. Sí, serás llamado por el director..... Da, vei fi chemat de director

42

SPORTIVII SE ANTRENEAZĂ ÎN SALĂ DE SPORT

LOS DEPORTISTAS SE ENTRENAN EN EL GIMNASIO

- La Conjugación I5, verbos con desinencias en el presente –ez, -ezi, -ează, -ăm, -ați, -ează

En este tema practicaremos con verbos de la conjugación I5 que siguen el mismo esquema que el verbo **a abandona**:

abandona verb tranzitiv		<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
		(a) abandona	abandonare	abandonat	abandonând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
						abandonează	abandonați
<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>	
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	abandone z	(să) abandone z	abandonam	abandonai	abandonasem	
	<i>a II-a (tu)</i>	abandone zi	(să) abandone zi	abandonai	abandonași	abandonaseși	
	<i>a III-a (el, ea)</i>	abandone ază	(să) abandone ze	abandona	abandonă	abandonase	
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	abandon ăm	(să) abandon ăm	abandonam	abandonarăm	abandonaserăm, abandonasem	
	<i>a II-a (voi)</i>	abandon ați	(să) abandon ați	abandonați	abandonarăți	abandonaserăți, abandonaseți	
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	abandone ază	(să) abandone ze	abandonau	abandonară	abandonaseră	

palat

42

- **abandona, abandonez** v /a.ban.do'na/ abandonar
- **abilita, abilitéz** v /a.bi.li'tez/ autorizar, habilitar
- **abona** (a se), **abonez** v /a.bo'na/ abonar(se)
- **aborda, abordez** v /a.bor'da/ abordar
- **abuza, abuzez** v /a.bu'za/ abuser
- **acumula, acumulez** v /a.ku.mu'la/ acumular
- **accelera, accelerez** v /ak.ʃe.le'ra/ acelerar
- **accentua, accentuez** v /ak.ʃen.tu'a/ acentuar
- **accesa, accesez** v /ak.ʃe'sa/ acceder
- **achiziționa, achiziționez** v /a.ki.zi.tsi.o'na/ adquirir
- **acredita, acreditez** v /a.kre.di'tez/ acreditar
- **acționa, acționez** v /ak.tsi.o'na/ actuar, accionar
- **adapta, adaptez** v /a.dap'ta/ adaptar
- **administra, administrez** v /ad.mi.nis'tra/ administrar
- **adresa** (a se), **adresez** v /a.dre'sa/ dirigir(se)
- **agasa, agasez** v /a.ga'sa/ agredir, fastidiar, provocar
- **agrava, agravez** v /a.gra'va/ agravar
- **amaneta, amanetez** v /a.ma.ne'ta/ empeñar
- **amenaja, amenajez** v /a.me.na'za/ acondicionar, acomodar, arreglar
- **amortiza, amortizez** v /a.mor.ti'za/ amortiguar, amortizar
- **analiza, analizez** v /a.na.li'za/ analizar
- **ancheta, anchetez** v /an.ke'ta/ investigar; indagar
- **anexa, anexez** v /a.nek'sa/ adjuntar, anexar
- **angaja, angajez** v /an.ga'za/ dar un empleo, emplear
a se **angaja** comprometerse
- **antrena, antrenez** v /an.tre'na/ entrenar
- **anula, anulez** v /a.nu'la/ anular
- **apel** m /a'pel/ llamamiento: apel apeluri apelul apelurile apelului apelurilor
- **apela** (la), **apelez** v /a.pe'la/ apelar (a), recurrir (a)
- **aprecia, apreciez** v /a.pre.ʃi'a/ apreciar
- **aproviziona, aprovizionez** v /a.pro.vi.zi.o'na/ abastecer, proveer, suministrar, surtir
- **aranja, aranjez** v /a.ran.za/ arreglar, colocar
- **arbitra, arbitrez** v /ar.bi'tra/ arbitrar
- **aresta, arestez** v /a.res'ta/ arrestar
- **aur** n /a.ur/ oro: aur --- aurul --- aurului

Aur

- **chirurgie** f /ki.rur'dʒi.e/ cirugía: chirurgie chirurgii chirurgia chirurgiile chirurgiei chirurgiilor
- **comisie** f /ko.mi.si.e/ comisión: comisie comisii comisia comisiile comisiei comisiilor
- **cont** n /kont/ cuenta: cont conturi contul conturile contului conturilor
- **contabil** s, a /kon.ta.bil/ cona (m): contabil contabili contabilul contabilii contabilului contabililor
contabilă /kon.ta.bi'lə/ contable (f): contabilă contabile contabila contabilele contabilei contabilelor
- **contrast** n /kon'trast/ contraste: contrast contraste contrastul contrastele contrastului contrastelor
- **copie** f /'ko.pi.e/ copia: copie copii copia copiile copiei copiilor
- **debutant** s /de.bu'tant/ debutante (m): debutant debutanți debutantul debutanții debutantului debutanților
debutantă /de.bu'tant.tə/ debutante (f): debutantă debutante debutanta debutantele debutantei debutantelor
- **dosar** n /do'sar/ expediente: dosar dosare dosarul dosarele dosarului dosarelor
- **drog** n /drog/ droga: drog droguri drogul drogurile drogului drogurilor
- **dureros** a /du.re'ros/ doloroso: dureros dureroși durerosul dureroșii durerosului dureroșilor
dureroasă /du.re'rə.sə/ dolorosa: dureroasă dureroase dureroasa dureroasele dureroasei dureroaselor
- **estetic** a /es'te.tik/ estético: estetic estetici esteticul esteticii esteticului esteticilor
estetică /es'te.ti.kə/ estética: estetică estetice estetica esteticele esteticei esteticelor
- **favoare** f /fa'və.re/ favor: favoare favoruri favoarea favorurile favoarei favorurilor
în favoarea + gen.: a favor de
- **favorabil** a /fa.vo'ra.bil/ favorable (m): favorabil favorabili favorabilul favorabilii favorabilului favorabilor
favorabilă /fa.vo'ra.bi.lə/ favorable (f): favorabilă favorabile favorabila favorabilele favorabilei favorabilelor
- **fermecător** a /fer.me.kə'tor/ encantador, fascinante: fermecător fermecători fermecătorul fermecătorii fermecătorului fermecătorilor
fermecătoare /fer.me.kə.tə.re/ encantadora, fascinante: fermecătoare fermecătoare fermecătoarea fermecătoarele fermecătoarei fermecătoarelor
- **insomnie** f /in.som'ni.e/ insomnio: insomnie insomni insomniia insomniile insomniei insomniilor
- **investiție** f /in.ves'ti.tsi.e/ inversión: investiție investiții investiția investițiile investiției investițiilor
- **literar** a /li.te'rar/ literario: literar literari literarul literarii literarului literalilor
literară /li.te'ra.rə/ literaria: literară literare literara literarele literarei literarelor
- **mafiot** s /ma.fi'ot/ mafioso: mafiot mafioți mafiotul mafioții mafiotului mafioților
mafiotă /ma.fi'o.tə/ mafiosa: mafiotă mafioțe mafiotă mafioțele mafioței mafiotelor
- **meci** n /me'tʃi/ partido (dep.): meci meciuri meciul meciurile meciului meciurilor
- **metabolism** n /me.ta.bo.lism/ metabolismo: metabolism --- metabolismul --- metabolismului ---
- **moale** a /'mɔa.le/ blando: moale moi moalele moii moalelui moilor
moale blanda: moale moi moalea moile moii moilor
- **neurologic** a /ne.u.ro'lo.dʒik/ neuroológico: neurologic neurologici neurologicul neurologicii neurologicului neurologicilor
neurologică /ne.u.ro'lo.dʒi.kə/ neuroológica: neurologică neurologice neurologica neurologicele neurologicei neurologicelor
- **palat** n /pa'lat/ palacio: palat palate palatul palatele palatului palatelor

Palat

- **post** n /post/ puesto, empleo: post posturi postul posturile postului posturilor
- **prestigios** a /pres.ti.dʒi'os/ prestigioso: prestigios prestigioși prestigiosul prestigioșii prestigiosului prestigioșilor
prestigioasă /pres.ti.dʒi'oa.sə/ prestigiosa: prestigioasă prestigioase prestigioasa prestigioasele prestigioasei prestigioaselor
- **primărie** f /pri.mə'ri.e/ ayuntamiento: primărie primării primăria primăriile primăriei primăriilor
- **remediu** n /re'me.diw/ remedio: remediu remedii remediu remediiile remediuului remediilor
- **rezervare** f /re.zer'va.re/ reserva: rezervare rezervări rezervarea rezervările rezervării rezervărilor
- **sala de sport** gimnasio, sala de deporte
- **sarcină** f /'sar.ʃi.nə/ embarazo, carga: sarcină sarcini sarcina sarcinile sarcinii sarcinilor
- **sexual** a /sek.su'al/sexual (m): sexual sexuali sexualul sexualii sexualului sexualilor
sexuală /sek.su'a.lə/ sexual (f): sexuală sexuale sexuala sexualele sexualei sexualelor
sexual adv sexualmente
- **stewardesă** f /ste.war'de.sə/ azafata: stewardesă stewardese stewardesa stewardesele stewardesei stewardeselor
- **șoc** n /ʃok/ choque: șoc șocuri șocul șocurile șocului șocurilor
- **talpă** f /'tal.pə/ tacón, talón: talpă tălpi talpa tălpile tălpii tălpilor
- **totdeauna** adv /tot.ɖə'u.na/ siempre
- **trafic** n /tra'fik/ tráfico: trafic traficuri traficul traficurile traficului traficurilor
- **tragedie** f /tra.dʒe'di.e/ tragedia: tragedie tragedii tragedia tragediile tragediei tragediilor
- **trimestru** n /tri'mes.tru/ trimestre: trimestru trimestre trimestrul trimestrele trimestrului trimestrelor
- **una** art, num, a (f), pron /'u.na/ una, alguna: --- --- una unele uneia unora
- **unul** art, num, a (m), pron /'u.nul/ uno, alguno: --- --- unul unii unuia unora
- **ușurință** f /u.ʃu'rin.tə/ facilidad: ușurință ușurințe ușurința ușurințele ușurinței ușurințelor
- **valiză** f /va'li.zə/ maleta: valiză valize valiza valizele valizei valizelor

Valiză

42

- **Omul este un animal abandonat în lume**..... El hombre es un animal abandonado en el mundo
- **Un medic a abuzat sexual 20 de copii**..... Un médico ha abusado sexualmente de 20 niños
- **Cum să-mi accelerez metabolismul?**..... ¿Cómo acelero mi metabolismo?
- **Vreau să acționez totdeauna în favoarea oamenilor**..... Quiero actuar siempre a favor de los hombres
- **Cum vei acționa dacă cineva îți va face ceva rău?**..... ¿Cómo actuarías si alguien te fuera a hacer algo malo?
- **Legile acționează**..... La leyes actúan
- **Miniștrii acționează totdeauna corect?**..... ¿Los ministros siempre actúan correctamente?
- **Câte kilograme acumulezi în primul trimestru de sarcină?**..... ¿Cuántos kilos acumulas en el primer trimestre de embarazo?
- **Străinul îmi adresează o întrebare**..... El extranjero me dirige una pregunta
- **Trebuie să se adreseze medicului**..... Tiene que dirigirse al médico
- **Noi trebuie să vă adresăm o întrebare**..... Tenemos que dirigirle una pregunta
- **Comisia care anchetează protestele se adresează societății cu un apel public**..... La comisión que investiga las protestas se dirige a la sociedad con un llamamiento público
- **Femeile sunt angajate la acest post**..... Las mujeres son contratadas en este puesto
- **Sportivii se antrenează în sala de sport**..... Los deportistas se entrenan en el gimnasio
- **Guvernul anulează ajutor financiar pentru mame la nașterea copilului**..... El gobierno anula la ayuda financiera para las madres por el nacimiento del hijo
- **Apelează la remedii naturale pentru insomnie**..... Recurre a los remedios naturales para el insomnio
- **Cât de des apelezi la Paracetamol?**..... ¿Con qué frecuencia recurre al Paracetamol?
- **Apreciez pe colega Popescu**..... Aprecio al colega Popescu
- **Apreciez mult sentimentul acesta fermecător**..... Aprecio mucho este sentimiento fascinante
- **A apreciat favorabil proiectul**..... Ha valorado favorablemente el proyecto
- **Mă duc să mă aprovizionez**..... Me voy a aprovisionar
- **Mama aranjează hainele în valiză**..... La madre coloca la ropa en la maleta
- **Meciul va fi arbitrat de Ion**..... El partido será arbitrado por Ion
- **Poliția arestează trei mafioți**..... La policía arresta a tres mafiosos
- **O stewardesă a fost arestată pentru trafic de droguri**..... Una azafata ha sido arrestada por tráfico de drogas

stewardesă

42

1. Ha sido doloroso abandonar a mi familia..... A fost dureros să-mi abandonez familia
2. ¿Por qué abandonan los niños la escuela?..... De ce abandonează copii școala?
3. La ley autoriza al gobierno a enviar el presupuesto..... Legea abilitază guvernul să trimită bugetul
4. ¿A qué revista te has suscrito?..... La ce revistă te-ai abonat?
5. El problema se puede abordar con facilidad..... Problema se poate aborda cu ușurință
6. Carlos ha abusado sexualmente de dos menores..... Carlos a abuzat sexual două minore
7. El coche se ahoga cuando acelero..... Mașina se îneacă când accelerez
8. ¿Cómo puedo acentuar el contraste de una imagen?..... Cum pot să accentuez contrastul unei imagini?
9. ¿Cómo accedo a mi cuenta?..... Cum îmi accesez contul?
10. ¿Qué tienes que saber antes de comprar un coche?..... Ce trebuie să știi înainte să achiziționezi o mașină?
11. ¿Vale la pena adquirir un coche de los años 60?..... Merită să achiziționez o mașină din anii 60?
12. Tengo que acreditarme cada 5 años..... Trebuie să mă acreditez din 5 în 5 ani
13. ¿Cómo tiene que actuar un hombre?..... Cum trebuie să acționeze un om?
14. ¿A favor de quién va a actuar Petre?..... În favoarea cui va acționa Petre?
15. ¿Cómo acumulo puntos para el concurso?..... Cum acumulez puncte pentru concurs?
16. ¿Cómo te administras eficientemente el tiempo?..... Cum să-ți administrezi eficient timpul?
17. A algunos les resulta difícil adaptarse a este mundo..... Unora le vine greu să se adapteze la lumea aceasta
18. ¿A quién diriges una pregunta?..... Cui adresezi o întrebare?
19. Me dirijo a la taquillera..... Mă adresez taxatoarei
20. Ella tiene que dirigirle una pregunta..... Ei trebuie să vă adreseze o întrebare
21. He sido agredida por ella..... Am fost agasată de ea
22. La crisis política agrava la crisis económica..... Criza politică agravează criza economică
23. En invierno se agravan las enfermedades neurológicas..... Iarna se agravează bolile neurologice
24. Carol ha empeñado su palacio..... Carol și-a amanetat palatul
25. Javi empeña hasta sus dientes de oro..... Javi își amanetează până și dinții de aur
26. Ayúdame a arreglar el jardín..... Ajutați-mă să-mi amenajez grădina
27. El ayuntamiento adecuenta un parque..... Primăria amenajează un parc
28. La suela blanda amortigua los choques..... Talpa moale amortizează șocurile
29. Amortice su inversión..... Amortizați-vă investiția
30. Analizo un texto literario..... Analizez un text literar
31. Analízate..... Analizează-te
32. Los policías investigan la tragedia..... Polițiștii anchetează tragedia
33. Es deseable que adjunte la copia del pasaporte..... Este de dorit să anexați copia pașaportului
34. En el expediente se adjunta también el original..... La dosar se anexează și originalul
35. El jefe a contratado un nuevo ingeniero..... Șeful a angajat un nou inginer
36. Me comprometo a ayudarle..... Mă angajez să vă ajut
37. Ha contratado arquitectos..... A angajat arhitecți
38. Su mujer fue contratada en una empresa prestigiosa..... Soția dvs. a fost angajată la o firmă prestigioasă
39. Ana desea ser contratada en el Banco Agroindustrial..... Ana dorește să fie angajat la Banca Agroindustrială
40. Deseo ser contratado como contable..... Doresc să fiu angajat în funcția de contabil
41. Me comprometo a terminan el trabajo para el lunes..... Mă angajez să termin lucrarea până luni
42. Tienes que entrenarte para ganar..... Trebuie să te antrenezi pentru a câștiga
43. Deseo anular mi reserva..... Doresc să anulez rezervarea mea
44. Olga anula su visita a Moscú..... Olga își anulează vizita la Moscova
45. No quiero recurrir a la cirugía estética..... Nu vreau să apelez la chirurgia estetică
46. ¿Los espectadores aprecian el espectáculo?..... Spectatorii apreciază spectacolul?
47. ¿Dónde se aprovisiona Papá Noel?..... De unde se aprovizionează Moș Crăciun?
48. ¿Dónde coloca la madre la ropa?..... Unde aranjează mama hainele?
49. Un debutante arbitra el partido..... Un debutant arbitrează meciul
50. Han arrestado a Carlos..... L-au arestat pe Carlos

43

Δ ΑΤΕΡΙΖΑΤ ΑΒΙΟΝΗΛ? ¿HA ΑΤΕΡΙΖΑΔΟ ΕΛ ΑΒΙΟΝ?

- La Conjugación I5 verbos con desinencias en el presente –ez, -ezi, -ează, -ăm, -ați, -ează (cont.)

așeza verb tranzitiv	<i>infinitiv</i>	<i>infinitiv lung</i>	<i>participiu</i>	<i>gerunziu</i>	<i>imperativ pers. a II-a</i>	
	(a) așeza	așezare	așezat	așezând	<i>singular</i>	<i>plural</i>
					așază	așezați

<i>numărul</i>	<i>persoana</i>	<i>prezent</i>	<i>conjunctiv prezent</i>	<i>imperfect</i>	<i>perfect simplu</i>	<i>mai mult ca perfect</i>
<i>singular</i>	<i>I (eu)</i>	așez	(să) așez	așezam	așezai	așezasem
	<i>a II-a (tu)</i>	așezi	(să) așezi	așezai	așezași	așezaseși
	<i>a III-a (el, ea)</i>	așază	(să) așeze	așeza	așeză	așezase
<i>plural</i>	<i>I (noi)</i>	așezăm	(să) așezăm	așezam	așezarăm	așezaserăm, așezasem*
	<i>a II-a (voi)</i>	așezați	(să) așezați	așezați	așezarați	așezaserăți, așezaseți*
	<i>a III-a (ei, ele)</i>	așază	(să) așeze	așezau	așezară	așezaseră

* Forma no recomandada

- **activitate** f /ak.ti.vi.ta.te/ actividad: activitate activitatea activități activitățile activității activităților
- **aeroport** n /a.e.ro'port/ aeropuerto: aeroport aeroportul aeroporturi aeroporturile aeroportului aeroporturilor
- **agendă** f /a'dʒen.də/ agenda: agendă agenda agende agendele agendei agendelor
- **alimentație** f /a.li.men'ta.tsi.e/ alimentación: alimentație alimentația alimentații alimentațiile alimentației alimentațiilor
- **anchetă** f /an'ke.tə/ investigación: anchetă anchete ancheta anchetele anchetei anchetelor
- **anterior** m /an.te.ri'or/ anterior (m): anterior anteriorul anteriori anteriorii anteriorului anteriorilor
- **anterioară** f /an.te.ri'oa.ră/ anterior (f): anterioară anterioara anterioare anterioarele anterioarei anterioarelor
- **apos** m /a'pos/ acuoso: apos aposul apoși apoșii aposului apoșilor
- **apoasă** f /a'po.a.sə/ acuosa: apoasă apoasa apoase apoasele apoasei apoaselor
- **asasina** **asasinez** v /a.sa.si'na/ asesinar
- **așeza, așezez** v /a.fe'za/ colocar, poner
 - **A se așeza** sentarse
- **atenua, atenuiez** v /a.te.nu'a/ atenuar
- **ateriza, aterizez** v /a.te.ri'za/ aterizar
- **autoriza, autorizez** v /a.u.to.ri'za/ autorizar, facultar
- **avansa, avansez** v /a.van'sa/ adelantar, avanzar
- **avertiza, avertizez** v /a.ver.ti'za/ advertir
- **aviație** f /a.vi'a.tsi.e/ aviación: aviație aviația aviații aviațiile aviației aviațiilor
- **azilant** m /a.zi'lant/ asilado, refugiado: azilant azilanți azilantul azilanții azilantului azilanților
- **azilantă** f /a.zi'lan.tə/ asilada, refugiada: azilantă azilanta azilante azilantele azilantei azilantelor
- **baza, bazez** v /ba'za/ basar
 - **a se baza (pe)** confiar (en), basarse (en)
- **beneficia, beneficiez** v /be.ne.fi.ʃi'a/ beneficiarse, disfrutar
- **binecuvânta, binecuvântează** v /bi.ne.ku.vin'ta/ bendecir
- **bloca, blochez** v /blo'ka/ bloquear, obstaculizar, parar, cerrar
- **bombarda, bombardez** v /bom.bar'da/ bombardear
- **calcula, calculez** v /kal.ku'la/ calcular
- **capitula, capitulez** v /ka.pi.tu'la/ capitular, rendirse
- **caracteriza, caracterizez** v /ka.rak.te.ri'za/ caracterizar, describir
- **cec** n /ʃek/ cheque: cec cecul cecuri cecurile cecului cecurilor
- **ceda, cedez** v /ʃe'da/ ceder
- **cenzura, cenzurez** v /ʃen.zu'ra/ censurar
- **cerceta, cercetez** v /ʃer.ʃe'ta/ investigar, indagar
- **chestiona, chestionez** v /kes.ti.o'na/ preguntar, cuestionar
- **chestionar** n /kes.ti.o'nar/ cuestionario: chestionar chestionarul chestionare chestionarele chestionarului chestionarelor
- **cita, citez** v /ʃi'ta/ citar, mencionar
- **claxona, claxonez** v /klak.so'na/ tocar el claxon, tocar la bocina, pitar
- **cointeresa, coninterezez (în)** v /ko.in.te.re'sa/ hacer que alguien se interese (en), implicar (en)
- **colabora, colaborez** v /ko.la.bo'ra/ colaborar
- **comercializa, comercializez** v /ko.mer.ʃi.a.li'za/ comerciar, comercializar
- **compensa, compensez** v /kom.pen'sa/ compensar
- **completa, completez** v /kom.ple'ta/ completar, rellenar
- **compresă** f /kom'pre.sə/ compresa, cataplasma: compresă compresa comprese compresele compresei compreselor
- **conducător** m /kon.du.kə'tor/ dirigente (m): conducător conducătorul conducători conducătorii conducătorului conducătorilor

conducătoare f /kon.du.ka'to̞a.re/ dirigente (f): conducătoare conducătoarea conducătoare conducătoarele conducătoarei conducătoarelor

- **dac** m /dak/ dacio⁵: dac dacul daci dacii dacului dacilor
dacă f /'da.kə/ dacia: dacă daca dace dacele dacei daceilor
- **dezvoltare** f /dez.vol'ta.re/ desarrollo: dezvoltare dezvoltarea dezvoltări dezvoltările dezvoltării dezvoltărilor
- **dezvoltat** m /dez.vol'tat/ desarrollado: dezvoltat dezvoltatul dezvoltatți dezvoltatții dezvoltatului dezvoltatților
- **dezvoltată** f /dez.vol'ta.tə/ desarrollada: dezvoltată dezvoltata dezvoltate dezvoltatele dezvoltatei dezvoltatelor
- **dificil** m /di.fi'ʃil/ difícil (m): dificil dificilul dificili dificilii dificilului dificililor
dificilă f /di.fi'ʃi.lə/ difícil (f): dificilă dificila dificile dificilele dificilei dificilelor
- **excesiv** m /eks.ʃe'siv/ excesivo: excesiv excesivul excesivi excesivii excesivului excesivilor
excesivă f /eks.ʃe'si.və/ excesiva: excesivă excesive excesiva excesivele excesivei excesivelor
- **formular** n /for.mu'lar/ formulario: formular formularul formulare formularele formularului formularelor
- **frază** f /'fra.zə/ frase: frază fraza fraze frazele frazei frazelor
- **gratuit** m /gra.tu'it/ gratuito: gratuit gratuitul gratuitți gratuitții gratuitului gratuitților
gratuită f /gra.tu'i.tə/ gratuita: gratuită gratuita gratuite gratuitele gratuitei gratuitelor
- **greșit** m /gre'ʃit/ equivocado, culpable (m): greșit greșitul greșiți greșiții greșitului greșiților
greșită f /gre'ʃi.tə/ equivocada, culpable (f): greșită greșita greșite greșitele greșitei greșitelor
- **guturai** n /gu.tu'raj/ catarro, resfriado: guturai guturaiul guturaie guturaiele guturaiului guturaiele
- **homosexual** m /ho.mo.sek.su'al/ homosexual (m): homosexual homosexualul homosexuali homosexualii homosexualului homosexualilor
homosexuală f /ho.mo.sek.su'a.lə/ homosexual (f): homosexuală homosexuala homosexuale homosexualele homosexualiei homosexualelor
- **impozit** n /im'po.zit/ impuesto: impozit impozitul impozite impozitele impozitului impozitelor
- **instruire** f /in.stru'i.re/ instrucción: instruire instruirea instruirii instruirile instruirii instruirilor
- **legătură** f /le.ge'tu.rə/ relación, atadura: legătură legătura legături legăturile legăturii legăturilor
- **medical** m /me.di'kal/ médico (adj.): medical medicalul medicali medicalii medicalului medicalilor
medicală f /me.di'ka.lə/ médica (adj.): medicală medicale medicala medicalele medicalei medicalelor
- **națiune** f /na.tsi'u.ne/ nación: națiune națiunea națiuni națiunile națiunii națiunilor
- **nazal** m /na'zal/ nasal (m): nazal nazalul nazali nazalii nazalului nazalilor
nazală f /na'za.lə/ nasal (f): nazală nazala nazale nazalele nazalei nazalelor
- **partener** m /par.te'ner/ socio, compañero: partener partenerul parteneri partenerii partenerului partenerilor
parteneră f /par.te'ne.rə/ socia, compañera: parteneră partenera parteneri partenerile partenerii partenerelor
- **program** n /pro'gram/ programa: program programul programe programele programului programelor
- **regiune** f /re.ɟi'u.ne/ región: regiune regiunea regiuni regiunile regiunii regiunilor
- **republică** f /re'pu.bli.kə/ república: republică republica republici republicile republicii republicilor
- **resursă** f /re'sur.sə/ recurso: resursă resursa resurse resursele resursei resurselor
- **secreție** f /se'kre.tsi.e/ secreción: secreție secreția secreții secrețiile secreției secrețiilor
- **spațiu** n /spa.tsiw/ espacio: spațiu spațiul spații spațiile spațiului spațiilor
- **sprijin** n /'spri.zin/ apoyo, amparo: sprijin sprijinul sprijine sprijinele sprijinului sprijinelor
- **stat** n /stat/ estado: stat statul state statele statului statelor
- **tăiere** f /tə'je.re/ corte, recorte: tăiere tăierea tăieri tăierile tăierii tăierilor
- **tratament** n /tra.ta'ment/ tratamiento: tratament tratamentul tratamente tratamentele tratamentului tratamentelor
- **umbră** f /'um.brə/ sombra: umbră umbra umbre umbrele umbrei umbrelor
- **unit** m /u'nit/ unido: unit unitul uniți uniții unitului uniților
unită f /u'ni.tə/ unida: unită unita unite unitele unitei unitelor
- **vamal** m /va'mal/ aduanero: vamal vamalul vamali vamalii vamalului vamalilor
vamală f /va'ma.lə/ aduanera: vamală vamala vamale vamalele vamalei vamalelor

43

- Brutus îl asasinează pe Cezar..... Brutus asesina a César
- Pentru a lăsa mai mult spațiu, și biblioteca se poate așeza pe perete..... Para dejar más espacio, también la biblioteca se puede colocar en la pared
- Mă voi așeza la masa de lângă fereastră..... Me sentaré en la mesa de al lado de la ventana
- Pe cei mai înalți copii i-am invitat să se așeze în ultima bancă..... A los chicos más altos les he invitado a sentarse en el último banco
- Avionul a aterizat pe aeroportul din Paris la ora 19:00..... El avión ha aterrizo en el aeropuerto a las 19 horas
- Lucrările avansează..... Los trabajos avanzan
- Pe ce te bazezi?..... ¿En qué te basas?
- Specialiștii recomandă punctele-cheie pentru o alimentație corectă, bazându-se pe legătura dintre alimentație și sănătate..... Los especialistas recomienda los puntos claves para una alimentación correcta, basándose en la relación entre la alimentación y la salud
- Ne avertizează de la început ce fel de frază vom citi..... Nos advierte desde el principio de qué clase de frase leeremos
- Azilanții pot să beneficieze gratuit de tratament de urgență..... Los refugiados pueden beneficiarse gratuitamente de tratamiento de urgencia
- Elevii de azi beneficiază de multă informație necesară..... Los alumnos de hoy se disfrutan de mucha información necesaria
- Republica Moldova beneficiază de sprijinul statelor dezvoltate..... La República Moldova se beneficia del apoyo de los estados desarrollados
- Aceste țări beneficiază de resursele Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare..... Estos países se benefician de los recursos del programa de las Naciones Unidas para el Desarrollo
- Mi se pare că ați calculat greșit impozitele..... Me parece que ha calculado mal los impuestos
- Guturaiul este caracterizat prin secreție nazală apoasă..... El catarro se caracteriza por la secreción nasal acuosa
- Trebuie să-i cointeresăm pe studenți în activitățile..... Tenemos que hacer que los estudiantes se interesen en las actividades
- Cum colaborezi cu oamenii dificili..... ¿Cómo colaborar con las personas difíciles?
- Sportul nu compensează consumul excesiv de alcool..... El deporte no compensa el consumo excesivo de alcohol
- Dumnealui ce completează?..... ¿Qué completa el sr.?
- Dumnealui completează acte pentru concurs..... El sr. completa las actas para el concurso
- Nu, funcționarii nu completează agenda, ei completează formularele..... No, los funcionarios no completan la agenda Ellos rellenan los formularios
- Ea completează ancheta..... Ella completa la investigación
- Am încercat să completăm cunoștințele despre America Latină..... He intentado que completemos los conocimientos sobre América Latina
- Ați completat acest chestionar..... Habéis completado este cuestionario

umbră

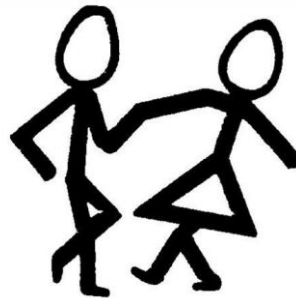
43

1. ¿Quién asesinó a Ángela?..... Cine a asasinat-o pe Angela?
2. ¿Dónde colocamos la lavadora?..... Unde așezăm mașina de spalat?
3. ¿Dónde colocamos este espejo?..... Unde așezăm această oglindă?
4. Te ruego que te sientes en la silla..... Te rog să te așezi pe scaun
5. No te sientes..... Nu te așeza
6. Siéntense, por favor..... Așezați-vă, vă rog
7. Sentémosnos en esta mesa..... Să ne așezăm la masa aceasta
8. Nos sentamos (pasado) en nuestras sillas..... Ne așezarăm pe scaunele noastre
9. Me senté en la hierba, estaba muy cansado..... Mă așezai pe iarbă, eram foarte obosit
10. Me sentaré más tarde, prefiero estar de pie..... Mă voi așeza mai târziu, prefer să stau în picioare
11. Siéntense en sus sitios..... Așezați-vă la locurile voastre
12. El viajero se sentó a la sombra de un árbol..... Călătorul s-a așezat la umbra unui copac
13. ¿Me siento en esta silla?..... Să mă așez pe scaunul acesta?
14. Las compresas con sal atenúan el dolor..... Compresile cu sare atenuează durerea
15. ¿Cuándo aterrizamos?..... Când aterizăm?
16. ¿Ha aterrizado el avión de Madrid?..... A aterizat avionul de la Madrid?
17. ¿Cuando ha aterrizado el avión?..... Când a aterizat avionul?
18. Portugal autoriza el matrimonio entre homosexuales..... Portugalia autorizează căsătoria între homosexuali
19. Te digo que Alfredo va ser ascendido en el puesto..... Îți spun eu că Alfredo va fi avansat în post
20. Ya he sido advertido por el jefe..... Am fost deja avertizat de șef
21. ¿En qué te basas cuando hablas así?..... Pe ce te bazezi când vorbești așa?
22. Cada lección se basa en los conocimientos anteriores..... Fiecare lecție se bazează pe cunoștințele anterioare
23. (Ud.) se beneficiará de instrucción gratuita..... Veți beneficia de instruire gratuită
24. Rogaba a los padres que bendijeran el matrimonio..... Ruga părinții să binecuvânteze căsătoria
25. La nieve bloquea la carretera..... Zăpada blochează drumul
26. Un coche bloquea una calle..... O mașină blochează o stradă
27. La aviación ha bombardeado el aeropuerto..... Aviația a bombardat aeroportul
28. ¿Cómo se calcula una baja médica?..... Cum se calculează un concediu medical?
29. No quiero rendirme..... Nu vreau să capitulez
30. ¿Por qué se caracteriza esto?..... Prin ce s-ar caracteriza aceasta?
31. Describa a los dirigentes dacios..... Caracterizați conducătorii daci
32. ¿A quién le cedés el sitio?..... Cui cedezi locul?
33. Tú le cedés a un extranjero el sitio..... Tu îi cedezi unui străin locul
34. El ayuntamiento de la capital censura una exposición..... Primăria capitalei cenzurează o expoziție
35. He investigado todos los documentos..... Am cercetat toate documentele
36. Ellos siguen investigando las plantas de estas regiones..... Ei continuă să cerceteze plantele acestei regiuni
37. Ellos te preguntan a ti y tú les preguntas a ellos..... Ei te chestionează pe tine, iar tu îi chestionezi pe ei
38. Pepe cita a Mihai Eminescu..... Pepe îl citează pe Mihai Eminescu
39. El alcalde cita a Lincoln..... Premierul îl citează pe Lincoln
40. ¿Cuándo es ilegal tocar el claxon?..... Când este ilegal să claxonezi?
41. El estado implica a las empresas en emplear..... Statul cointerează firmele să angajeze
42. La república tiene que colaborar con otros estados..... Republica trebuie să colaboreze cu alte state
43. Colabora con socios de otros países..... Colaborează cu parteneri din alte țări
44. Comercializamos puertas de madera..... Comercializăm uși din lemn
45. ¿Cómo se compensan los recortes?..... Cum se compensează tăierile?
46. La catedral fue completada en 1840..... Catedrala a fost completat în 1840
47. Tiene (ud.) que completar unos formularios..... Trebuie să completați niște formulare
48. Tiene que completar la declaración de aduana..... Trebuie să completați declarația vamală
49. ¿Quiere completar este cheque?..... Vreți să completați acest cec?
50. Rellene por escrito los espacios libres..... Completați, în scris, spațiile libere

44

ÎMI PLACE SĂ DANSEZ

ME GUSTA BAILAR

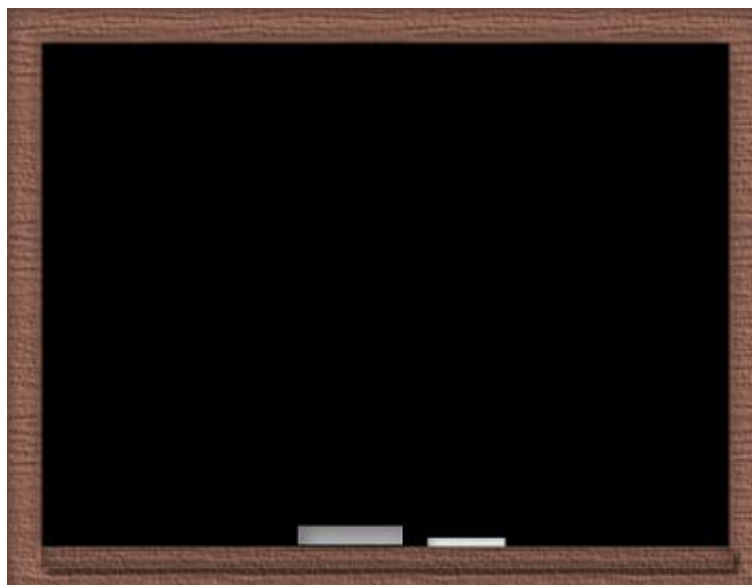

- La Conjugación I5 (Cont.)
- **A da seama** (darse cuenta)
- **Nu contează** (no importa)
- **Cel mai frumos** (el que mejor...)

Otro verbo que se conjuga con las terminaciones **ez, ezi, ează, ăm, ați, ează** es **a dansa**:

dansa verb tranzitiv		infinitiv	infinitiv lung	participiu	gerunziu	imperativ pers. a II-a	
		(a) dansa	dansare	dansat	dansând	singular	plural
						dansează	dansați
numărul	persoana	prezent	conjunctiv prezent	imperfect	perfect simplu	mai mult ca perfect	
singular	I (eu)	dansez	(să) dansez	dansam	dansai	dansasem	
	a II-a (tu)	dansezi	(să) dansezi	dansai	dansași	dansaseși	
	a III-a (el, ea)	dansează	(să) danseze	dansa	dansă	dansase	
plural	I (noi)	dansăm	(să) dansăm	dansam	dansarăm	dansaserăm, <i>dansasem*</i>	
	a II-a (voi)	dansați	(să) dansați	dansați	dansarăți	dansaserăți, <i>dansaseți*</i>	
	a III-a (ei, ele)	dansează	(să) danseze	dansau	dansară	dansaseră	

* Forma no recomandada

tablă

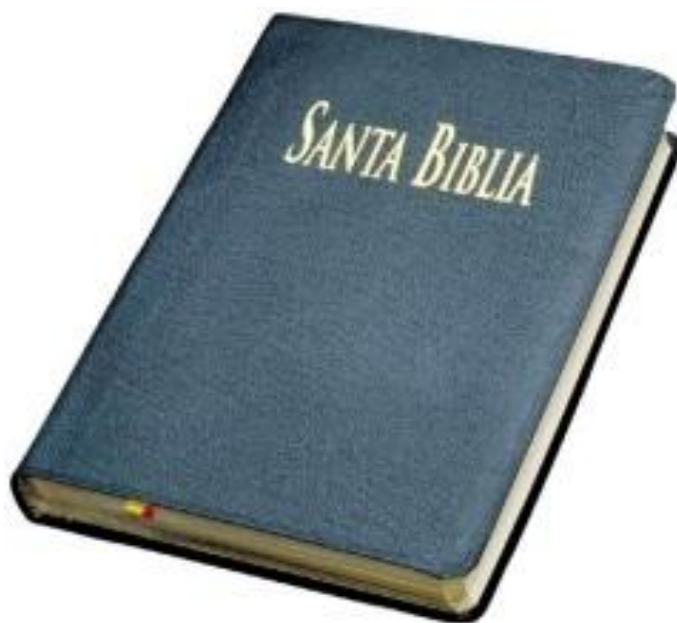

- **aerian** m /a.e.ri'an/ aéreo: aerian aerianul aeriene aerienele aerienei aerienele
- **aeriană** f /a.e.ri'a.nə/ aérea: aeriană aeriana aeriene aerienele aerienei aerienele
- **anume** adv /a'nu.me/ concretamente
- **aparat** n /a.pa'rat/ aparato: aparat aparatul aparate aparatele aparatului aparatelor
- **astigmatism** n /as.tig.ma'tism/ astigmatismo: astigmatism astigmatismul --- --- astigmatismului ---
- **biblia** n /'bi.bli.a/ biblia, la Biblia
- **chef** n /kef/ ganas: chef cheful chefuli chefuli chefului chefulor
- **club** n /klub/ club: club clubul cluburi cluburile clubului cluburilor
- **compoziție** f /kom.po'zi.tsi.e/ composición: compoziție compoziția compoziții compozițiile compoziției compozițiilor
- **concentra, concentrez** (a se) v /kon.tʃen'tra/ concentrar(se)
- **concesiona, concesionez** v /kon.tʃe.si.o'na/ dar en concesión, conceder
- **condiționa, condiționez** v /kon.di.tsi.o'na/ condicionar
- **confort** n /kon'fort/ confort: confort confortul conforturi conforturile confortului conforturilor
- **conta, contez** v /kon'ta/ contar

a **conta** (pe) contar con

- **contracta, contractez** v /kon.trak'ta/ contratar, contraer
- **contrastă, contrastez** v /kon.tras'ta/ contrastar
- **controla, controlez** v /kon.tro'la/ controlar
- **corecta, corectez** v /ko.rek'ta/ corregir
- **coresponda, corespundez** v /ko.res.pon'da/ cartearse, mantener correspondencia, escribir cartas
- **crea, creez** v /kre'a/ crear
- **credita, creditez** v /kre.di'ta/ dar créditos
- **dansa, dansez** v /dan'sez/ bailar, danzar
- **datora, datorez** v /da.to'ra/ deber
- **decada, decedez** v /de.tʃe'da/ fallecer, morir
- **declanșa, declanșez** v /de.klan'ʃa/ desencadenar, desatar, provocar
- **decola, decolez** v /de.ko'la/ despegar
- **deconecta, deconectez** v /de.ko.nek'ta/ desconectar
- **demola, demolez** v /de.mo'la/ demoler, derribar
- **demonstra, demonstrează** v /de.mons'tra/ demonstrar, manifestarse
- **depărta, depărtez** v /de.pər'ta/ alejar, apartar
- **deranja, deranjez** v /de.ran'za/ molestar
- **derapa, derapez** v /de.ra'pa/ derrapar
- **desena, desenez** v /de.se'na/ dibujar
- **desființa, desființez** v /des.fi.in'tsa/ suprimir, anular, abolir, disolver
- **dictare** f /dik'ta.re/ dictado: dictare dictarea dictări dictările dictării dictărilor
- **exact** m /eg'sakt/ exacto: exact exactul exacti exactii exactului exactilor
- **exactă** f /eg'sak.tə/ exacta: exactă exacta exacte exactele exactei exactelor
- **explicație** f /eks.pli'ka.tsi.e/ explicación: explicație explicația explicații explicațiile explicației explicațiilor
- **forță** f /'for.tʃə/ fuerza: forță forța forțe forțele forței forțelor
- **general** m /dʒe.ne'ral/ general (m): general generalul generali generalii generalului generalilor
- **generală** f /dʒe.ne'ra.lə/ general (f): generală generala gen erale generalele generalei generalelor
- **globalizare** f /glo.ba.li'za.re/ globalización: globalizare globalizarea globalizări globalizările globalizării globalizărilor
- **intimitate** f /in.ti.mi'ta.te/ intimidad: intimitate intimitatea intimități intimitățile intimității intimităților

- **lumină** f /lu'mi.nə/ luz: lumină lumina lumine luminele luminei luminelor
- **masă** f /'ma.sə/ masa: masă mase masa masele masei maselor
- **operă** f /'o.pe.rə/ obra, ópera: operă opera opere operele operei operelor
- **orice** p /or'ʃe/ cualquier, cualquiera
- **peisaj** n /pe.i'saj/ paisaje: peisaj peisaje peisajul peisajele peisajului peisajelor
- **protecționism** n /pro.tek.tsi.o'nism/ proteccionismo: protecționism protecționismul --- --- protecționismului ---
- **simplu** m /'sim.plu/ simple (m): simplu simplul simpli simplii simplului simplilor
- **simplă** f /'sim.plə/ simple (f): simplă simpla simple simplele simplei simplilor
- **simultan** adv /si.mul'tan/ simultáneamente
- **subteran** m /sub.te'ran/ subterráneo: subteran subteranul subterani subteranii subteranului subteranilor
- **subterană** f /sub.te'ra.nə/ subterránea: subterană subterana subterane subteranele subteranei subteranelor
- **sumă** f /su.mə/ suma: sumă suma sume sumele sumei sumelor
- **tablă** f /'ta.blə/ pizarra: tablă table tabla tablele tablei tablelor
- **tact** n /takt/ tacto: tact tactul tacturi tacturile tactului tacturilor
- **tineresc** m /ti.ne'resk/ juvenil (m): tineresc tinerescul tinereschi tinereschii tinerescului tinereschilor
- **tinerească** f /ti.ne'reas.kə/ juvenil (f): tinerească tinereasca tinereschi tinereschile tinereschii tinereschilor
- **valoros** m /va.lo'ros/ valioso: valoros valorosul valoroși valoroșii valorosului valoroșilor
- **valoroasă** f /va.lo'roa.sə/ valiosa: valoroasă valoroasa valoroase valoroasele valoroasei valoroaselor

Biblia

- Concentrați-vă asupra orei la care trebuie să plecați..... Concéntrese en la hora a la que tiene que irse
- Primăria capitalei concesionează două parcări..... El ayuntamiento de la capital ha dado en concesión subterane dos aparcamientos subterráneos
- Eu nu condiționez pe nimeni, fiecare face ce crede..... Yo no condiciono a nadie, cada uno hace lo que cree că este mai bine pentru el que es mejor para él
- Nu contează..... No importa
- Puteți conta pe asta..... Puedes contar con esto
- Cine are să corecteze greșelile?..... ¿Quién corregirá los errores?
- Între cei care corespundează nu este..... Entre los que se escriben cartas no hay o intimitate prea mare una intimidación demasiado grande
- Banii îmi creează confort..... El dinero me da comodidad
- Îmi place să dansez..... Me gusta bailar
- Doriți să dansați?..... ¿Desea bailar?
- Cele mai multe dintre accidente s-au datorat..... La mayoría de los accidentes se han debido consumului de alcool al consumo de alcohol
- Avionul decolă de pe aeroportul din București..... El avión despegó del aeropuerto de Bucarest
- A fost deconectat de la aparate și respiră singur..... Ha sido desconectado de los aparatos y respira solo
- El a demonstrat mult tact..... Él ha demostrado mucho tacto
- S-a demonstrat adevărul..... Se ha demostrado la verdad
- M-am depărtat..... Me he apartado
- Nu m-ar fi deranjat dacă ea nu ar fi vrut să participe..... No me habría molestado si ella no hubiese querido participar
- Îmi pare rău că trebuie să vă deranjez..... Siento tener que molestarle
- V-ar deranja dacă aș veni la dumneavoastră?..... ¿Le molestaría si viniera a su casa?
- El desenează cel mai frumos..... Él es el que mejor dibuja
- Prietenul desenează foarte frumos..... El amigo dibuja muy bien
- Îi place să deseneze imagini din natură..... Le gusta dibujar imágenes de la naturaleza
- Statul controlează forțele armate..... El estado controla las fuerzas armadas
- Biblia scrie că Dumnezeu a creat lumea..... La Biblia dice que Dios creó el mundo
- Vă deranjează lumina puternică?..... ¿Le molesta la luz potente?

44

1. Tienes que concentrarte.....	Trebuie să te concentrezi
2. Nosotros contamos con usted.....	Noi contăm pe dumneavoastră
3. Nada más que te importa a ti.....	Contează numai pe tine
4. Le importa sólo a él.....	Contează doar pe el
5. Nada importa ahora.....	Nimic nu contează acum
6. No importa en absoluto.....	Nu contează deloc
7. Le he corregido la composición.....	I-am corectat compoziția
8. Por favor, corríjame siempre.....	Vă rog să mă corecți întotdeauna
9. El profesor corregirá cualquier error.....	Profesorul va corecta orice greșală
10. Todos han corregido los errores.....	Toți au corectat greșelile
11. He corregido las pruebas de tres estudiantes.....	Am corectat testele a trei studenți
12. El profesor corrige los dictados.....	Profesorul corectează dictările
13. ¿Puedo contratar dos créditos simultáneamente?.....	Pot să contracta două credite simultan?
14. Ha contraído una enfermedad.....	A contractat o boală
15. La globalización contrasta con el proteccionismo.....	Globalizarea contrastează cu protecționismul
16. Controlamos el espacio aéreo.....	Controlăm spațiul aerian
17. China da créditos a Moldavia por un millón de dólares.....	China creditează Moldova cu un milion de dolari
18. Se crea una atmósfera juvenil.....	Se creează o atmosferă tinerească
19. Nos crea muchos problemas.....	Ne creează multe probleme
20. Ha creado una obra valiosa.....	A creat o operă valoroasă
21. ¿Sabes bailar?.....	Știi să dansezi?
22. No tengo ganas de bailar.....	N-am chef să dansez
23. Ya no puedo bailar.....	Nu mai pot dansa
24. Voy a bailar al club.....	Merg să dansez în club
25. Nos hemos ido a bailar.....	Ne-am dus să dansăm
26. No vamos a bailar.....	Nu mergem să dansăm
27. Mi hermana es la que mejor baila.....	Sora mea dansează cel mai frumos
28. Aprender a bailar no es simple.....	A învăța să dansezi nu este simplu
29. ¿Cuánto le debo?.....	Cât vă datorez?
30. ¿Qué suma le debo?.....	Ce sumă îi datorezi?
31. Te debo una explicación.....	Îți datorez o explicație
32. Se debe al astigmatismo.....	Se datorează astigmatismului
33. ¿Qué desencadena las crisis concretamente?.....	Ce anume declanșează crizele?
34. El avión ha despegado a la hora exacta.....	Avionul a decolat la ora exactă
35. Ha dimitido del cargo de director general.....	A demisionat la funcția de director general
36. Ha demolido un bloque de viviendas.....	A demolat un bloc de locuințe
37. Las masas se manifiestan.....	Masele demonstrează
38. Yo le demuestro al amigo la verdad.....	Eu îi demonstrez prietenului adevărul
39. Estás invitado a alejarte.....	Ești invitat să te depărtezi
40. ¿Le molesto? No me he dado cuenta.....	Vă deranjez? Nu mi-am dat seama
41. No quiero molestarle.....	Nu vreau să deranjez
42. Esto no me molesta.....	Asta nu mă deranjează
43. No me molestes con nada.....	Nu mă deranjați cu nimic
44. Los coches derrapan.....	Mașinile derapează
45. ¿Tus compañeros pueden dibujar un paisaje?.....	Colegii tăi pot desena un peisaj?
46. Dibújame al menos uno.....	Desenează-mi cel puțin unul
47. ¿Se puede dibujar en esta pizarra?.....	Se poate desena pe tabla aceasta?
48. Ella dibuja con atención.....	Ea desenează atent
49. Yo dibujo una escalera.....	Eu desenez o scară
50. Ha sido suprimido un grupo de ladrones.....	A fost desființat un grup de hoți

E EL ALFABETO FONÉTICO INTERNACIONAL AFI

El Alfabeto Fonético Internacional

La transcripción fonética se realiza utilizando el Alfabeto Fonético Internacional (AFI). Algunas de las ventajas de éste, frente a otros modos de notación de la pronunciación, son las siguientes:

- A cada sonido le corresponde un solo símbolo.
- A la mayoría de los sonidos transcritos le corresponden las mismas letras utilizadas en las lenguas romances (entre las que se encuentran el español y el rumano), así son fáciles de memorizar y reconocer.
- Es el único alfabeto fonético reconocido en el medio científico a nivel internacional
- Se utiliza en los diccionarios más prestigiosos del tipo inglés-español o inglés-román con los que están familiarizados muchos estudiantes.
- Todos los fenómenos fonológicos (acento, separación silábica, entonación etc.) de las lenguas que han sido bien estudiadas tienen un modo de notación estandarizado
- Se trata, por tanto, de la mejor alternativa frente a las transcripciones “figuradas”, las cuales no son capaces de transcribir ciertos sonidos y remiten a sonidos de otros idiomas que tal vez el estudiante de rumano tampoco conozca.

Transcripción fonética

Los símbolos fonéticos van encerrados entre barras oblicuas / /.

La sílaba acentuada se marca emplazando una línea vertical (') antes de la sílaba que contiene la vocal acentuada. En los monosílabos el acento no se marca.

La separación silábica se señala con un punto (.) entre las sílabas. En aquellos lugares donde coincidan un punto y la indicación de un acento, el punto no se escribe.

Limba română

Símbolo	Ejemplo en rumano	Transcripción	Ejemplo en español	Descripción del sonido
Vocales				
a	<i>amar</i>	/a' mar/	ámbar	vocală deschisă centrală nerotunjită
e	<i>elev</i>	/e' lev/	bebé	vocală mijlocie anterioară nerotunjită
i	<i>iris</i>	/' i.ris/	iris	vocală închisă anterioară nerotunjită
o	<i>ocol</i>	/o' kol/	ojo	vocală mijlocie posterioară rotunjită
u	<i>uluc</i>	/u' luk/	ñu	vocală închisă posterioară rotunjită
ə	<i>fără</i>	/' fə.rə/	No existe	vocală mijlocie centrală nerotunjită
ɨ	<i>vârî</i>	/vi' ri/	No existe	vocală închisă centrală nerotunjită
Consonantes				
p	<i>pom</i>	/pom/	pupa	consoană oclisivă bilabială surdă
b	<i>bun</i>	/bun/	baba	consoană oclisivă bilabială sonoră
t	<i>tot</i>	/tot/	todo	consoană oclisivă alveolară surdă
d	<i>dud</i>	/dud/	dedo	consoană oclisivă alveolară sonoră

k	<i>coc</i> <i>chel</i>	/kok/ /kel/	coco	consoană oclisivă velară surdă consoană oclisivă palatală surdă
g	<i>gol</i> <i>ghem</i>	/gol/ /gem/	gama guitarra	consoană oclisivă velară sonoră consoană oclisivă palatală sonoră
ts	<i>țap</i>	/tsap/	No existe	consoană africată alveolară surdă
tʃ	<i>cer</i>	/tʃer/	chapa	consoană africată postalveolară surdă
dʒ	<i>ger</i>	/dʒer/	No existe	consoană africată postalveolară sonoră
f	<i>foc</i>	/fok/	fofo	consoană fricativă labiodentală surdă
v	<i>val</i>	/val/	No existe	consoană fricativă labiodentală sonoră
s	<i>sos</i>	/sos/	salsa	consoană fricativă alveolară surdă
z	<i>zer</i>	/zer/	No existe	consoană fricativă alveolară sonoră
ʃ	<i>șarpe</i>	/'ʃar.pe/	No existe	consoană fricativă prepalatală surdă
ʒ	<i>jar</i>	/ʒar/	No existe	consoană fricativă prepalatală sonoră
h	<i>harpă</i> <i>hienă</i> <i>horn</i>	/'har.pə/ /hi'e.nə/ /horn/	No existe	consoană fricativă glotală surdă consoană fricativă palatală surdă consoană fricativă velară surdă
m	<i>mal</i>	/mal/	mamá	consoană nazală bilabială sonoră
n	<i>nor</i> <i>bancă</i>	/nor/ /'ban.kə/	nana banco	consoană nazală alveolară sonoră consoană nazală velară sonoră
l	<i>lac</i>	/lak/	lago	consoană lichidă laterală alveolară sonoră
r	<i>rac</i>	/rak/	pero	consoană lichidă vibrantă alveolară sonoră
Semivocales (diptongos)				
w	<i>rouă</i>	/'ro.wə/	guapa	consoană sonantă labiovelară
j	<i>iarnă</i>	/'jar.nə/	hielo, diana	consoană sonantă palatală
ɛ̃	<i>deal</i>	/dɛ̃al/	No existe	semivocala corespunzătoare vocalei [e]
ɔ̃	<i>doar</i>	/dɔ̃ar/	doy	semivocala corespunzătoare vocalei [o]
Palatalización				
■j	<i>unchi</i>	/unkʲ/		Palatalización de la consonante precedente

Ejemplos:

- *cinci* /tʃintʃi/
- *băiat* /bə'jat/
- *pleoapă* /'ple̞a.pə/
- *alcool* /al.ko'ol/
- *exact* /eg'zakt/
- *este* /'jes.te/
- *copii* m /ko'pij/
- *cópii* f /'ko.pij/
- *genunchi* /dʒe'nunki/
- *genunchiul* /dʒe'nun.kjul/
- *hăină* f /'haj.nə/
- *haină* a /ha'i.nə/
- *real* /re'al/
- *reazem* /'re̞a.zem/

Una vez vistos y oídos los ejemplos anteriores no deberían quedar dudas sobre el funcionamiento del AFI pero, aunque lo mejor es escuchar horas y horas de audios, se debería hacer hincapié en los siguientes puntos acerca del alfabeto rumano:

- Las letras que no pertenecen al alfabeto latino se llaman diacríticas (en español tenemos: á, é, í, ó, ú, ñ, ü), es normal que en internet nos encontremos con textos que no las llevan, lo cual puede llevar a confusión. **Mana, mană, măna, mâna, mână** son palabras diferentes en rumano, igual que en español “practica” y “práctica”, “bebe” y “bebé” o “ano” y “año”.
- Las letras del alfabeto rumano que no se corresponden nunca con un sonido equivalente en español son las siguientes: ă, î, â, h, j, ș, ț, v, z.
 - ă→(AFI /ə/) Se trata de una vocal a medio camino entre la “a” y la “o”, como en algunas palabras del catalán. Trate pronunciar una “a” con la boca no tan abierta y la mandíbula relajada.
 - î, â→(AFI /i/) Se trata de una vocal que suena entre “i” y “u” (no se trata exactamente de la vocal francesa o japonesa). Trate de pronunciar una “u” con los labios extendidos a los lados a modo de media sonrisa, ayuda imaginar que se echa el aire con un golpe de estómago.
 - h→(AFI /h/) Aunque el símbolo AFI sea igual que nuestra letra, no se trata de una letra muda, sino del sonido parecido a una “jota” suave que tienen los ingleses en palabras como “house”
 - j→(AFI /ʒ/) Se trata de un sonido a medio camino entre una “s” y una “y” como en la palabra francesa “jouer”
 - ș→(AFI /ʃ/) Es el sonido representado como “sh” en las palabras inglesas “she” o “shower”
 - ț→(AFI /ts/) El símbolo representa muy bien su sonido, equivalente al de la palabra italiana “pizza” o la inglesa “its”
 - v→(AFI /v/) Se trata de la v “valenciana” o sea, una consonante que suena como una “f” sonora, y no como una “b”
 - z→(AFI /z/) Una “s” sonora

Es decir ¡ojo! Las letras “h”, “v”, y “z”, aunque se escriban en la transcripción fonética igual que en español, no suenan igual.

- La letra “g” en el alfabeto rumano, cuando va seguida de “e” o “i” es decir “ge” o “gi” viene representada por el símbolo /dʒ/:
 - g+e, g+i→AFI /dʒe/, /dʒi/ Entre una “ch” y una “ll” como en la palabra inglesa “gentleman”, o la italiana “giro” en el resto de los casos se utiliza igual que en español:
 - g+a, g+o... →AFI /ga/, /go/ ... es decir “suave”
- La letra “c” del alfabeto rumano, cuando va seguida de “e” o “i” es decir, “ce” o “ci” se representa con el símbolo /tʃ/:
 - C+e, c+i →AFI /tʃe/, /tʃi/ Como nuestra “ch” de “chorizo”, en el resto de los casos se utiliza igual que en español:
 - C+a, c+o... →AFI /ka/, /ko/..., para formar el sonido fuerte “k” en rumano, delante de “e” e “i”, se pone una “h” en medio:
 - Che, chi → AFI /ke/, /ki/
- Otras peculiaridades fonéticas:
 - La “r” siempre es suave como en la palabra española “pera” aunque vaya al principio de palabra
 - La “l” suena más “engolada”, más cerca de la laringe.
 - Para formar el sonido suave de “g” delante de “e” o “i” como en el español “guitarra”, se pone una h delante de la vocal: **ghiozdan**
 - La “e” al principio de los tiempos verbales del verbo **a fi** (nuestros verbos ser y estar) y de los pronombres, suena como “ie” en la palabra “hielo” (AFI /'je.lo/), por ejemplo palabras como **el** /jel/ o **este** /'jes.te/

- La “i” del final de muchas palabras es muda o casi, y puede tener un efecto, llamado palatalización, en la consonante que le precede:
 - Transformando las consonantes t, s, d, y c en ț, ș, z, y ch respectivamente.
 - O cambiando el sonido de las consonantes “g” y “c” /g/ → /dʒ/, /k/ → /tʃ/. En cualquiera de los dos casos no añade ninguna sílaba adicional
 - O, incluso cambiando la letra anterior a la consonante que le precede, ya sea una vocal o una consonante: insist → insiști
 - Su símbolo al final de las palabras cuando no está acentuada es /i/

Las letras **â** e **î**, aunque representan el mismo sonido tienen una clara diferencia ortográfica: la **î** se escribe siempre al inicio y al final de las palabras, mientras que la **â** se escribe en medio. Esta regla ha cambiado a lo largo del tiempo, con lo cual es probable que se encuentre palabras que no siguen estas reglas, sobretodo si se trata de textos antiguos.

F

LISTA DE ABREVIATURAS

- a→adjetivo
- ac→acusativo
- adv→adverbio
- art→artículo
- conj→conjunción
- dat→dativo
- dep→deporte
- f→femenino
- fin → financiero, finanzas, relativo a la economía
- gen→genitivo
- interj→interjección
- int→interrogativo
- inv→invariable
- m→masculino
- mat → matemáticas
- mus → música
- n→neutro
- nom→nominativo
- num→numeral
- p→pronombre
- pers→persona
- prep→preposición
- s→sustantivo
- v→verbo

Notas:

¹ No es un problema exclusivo del rumano, todas las lenguas romances tienen un sistema verbal bastante más enrevesado que, por ejemplo, el inglés. La división en conjugaciones tan sólo hace referencia a la terminación de una sola de las formas que adopta cada verbo, cuando en realidad un verbo suele adoptar varias decenas de formas. Se ha llegado a clasificar los verbos rumanos de distintas maneras, desde clasificaciones reduccionistas poco prácticas que obligaban a memorizar infinidad de reglas y excepciones, hasta clasificaciones maximalistas que prácticamente separaban cada excepción en una categoría nueva. Es decir, desde clasificaciones que agrupaban los miles de verbos rumanos en tan sólo diez categorías, hasta las que los agrupan en más de 600 categorías (es la clasificación que utilizan los modelos computacionales, como el flexionador de dexonline.ro) Aquí hemos optado por una clasificación intermedia que agrupa los verbos en unos 69 modelos de conjugación, basado en las diferencias en el presente de indicativo. Como en todo, sobretodo en los idiomas, es la práctica lo que hará que vayamos acostumbrándonos a un sistema verbal distinto del nuestro.

² Los verbos **a înșela** y **a așeza** se comportan como **a ierta**, pero no es exactamente la misma alternancia, se trata de la alternancia **șe**→**șa** en la tercera persona del presente, es frecuente verlos escritos de forma incorrecta: ~~**Mă înșeală memoria**~~, “Me falla la memoria”, a la manera de verbos como **a alerga** frente a lo correcto que es **Mă înșală memoria**.

³ **A însura** se utiliza para decir que un hombre se casa con alguien, **a mărita** para decir que una mujer se casa: James Bond se casa → **James Bond se însoară**, pero: mi hermana se casa → **se mărită sora mea**

⁴ La voz pasiva no es la forma “natural” de las lenguas romances que la utilizan menos que, por ejemplo, el inglés, se usa más para formas impersonales donde el sujeto de la voz activa se quiere colectivizar, ocultar, disimular o restarle importancia. Aún así se utiliza, y de forma muy parecida en rumano y español. De hecho, la construcción es tan similar que ya ha habido frases en este método en voz pasiva sin necesidad de explicarlas.

⁵ Dacia era una antigua región que se situaba en las cercanías del Danubio donde se halla actualmente Rumanía. Los Dacios eran una tribu prerromana que habitaba en esa región y que fueron conquistados y asimilados por los romanos.